

ΝΙΚΑΡΕΤΗ

Η

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΛΩΩΝ

ἙΛΛΗΝΙΚΗ ΚΩΜΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΤΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΝΙΚΑΡΕΤΗ

ΘΟΥΚΡΙΤΟΣ

ΠΡΩΤΟΜΑΧΟΣ

ΧΑΡΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν 116ν Ὀλυμπιάδα.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΘΟΥΚΡΙΤΟΣ καὶ ΝΙΚΑΡΕΤΗ

(Ὁ Θούκριτος ὄρθιος ἀναγινώσκει ἐπιστολὴν ἢ Νικαρέτη καθημένη ἐργάζεται).

Θούκριτος (ἀναγινώσκων συμπύσει τὴν ἐπιστολὴν). Αὐτὸς ὁ Χαρίων! . . . πάντοτε χωρὶς ὀβολόν! . . . Ὅποια βδέλλα! . . . Καὶ διὰ τὸ παραμικρὸν σοὶ ζητεῖ χρήματα! . . . Νικαρέτη, τί δεικνύει ὁ γνώμων;

Νικαρέτη. Δύο πόδας.

Θούκριτος. Μετ' ὀλίγον ὁ Χαρίων ἔρχεται μετὰ τὸν Πρωτομάχου.

Νικαρέτη. ᾿Α! . . .

Θούκριτος. Καὶ πῶς ἔχει ἡ καρδιά, ὦ Νικαρέτη; κορυβαντιᾶ;

Νικαρέτη (μειδιῶσα). ᾿Α! . . . ᾿Α! . . . Παρατῆρει τον σφιγμόν.

Θούκριτος (ἡσύχως παρατηρῶν τὸν σφιγμόν τῆς)

Ναί, εἶνε ἀρκούντως ἡσυχος. Ἐξ ἄλλου ἀληθὲς εἶνε ὅτι ὑπάρχουν διάφοροι ἡσυχίαι. Καὶ ἡ θάλασσα πρὸ τῆς τρικυμίας εἶνε γαλήνιος. Ἴδωμεν ὀλίγον. Πρωτόμαχος ὁ Λυσανίου, Χολαργεύς, ἀφ' οὗ σὲ ἐνυμφεύθη διὰ τὴν προῖκα. . . .

Νικαρέτη. Ἔλεγεν ὅτι μὲ ἡγάπα. . . .

Θούκριτος. Κατὰ συνθήειαν τοῦτο λέγεται. Ἡμέραν τινὰ τὸν κατέλαβεν ὄρεξις νὰ γίνῃ ἐλεύθερος. . . .

Νικαρέτη. Οὐχί· τὸν κατέλαβε ζηλοτυπία. . . .

Θούκριτος (μετὰ πραότητος). Ἔστω, ζηλοτυπία. Ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ σὲ κατηγόρησεν εἰς τὸν ἄρχοντα ὡς ἄπιστον καὶ εὔρε καὶ μάρτυρας διὰ νὰ σὲ κατηγορήσωσι. . . .

Νικαρέτη. Διὰ νὰ μὲ συκοφαντήσωσι. . . .

Θούκριτος. Διὰ νὰ σὲ συκοφαντήσωσι. . . .

Νικαρέτη. Νίκαρχος ὁ μάρτυς μὲ ἐξεδικήθη διὰ τὰς ἀρνήσεις μου.

Θούκριτος (μετὰ φλέγματος). Καὶ οἱ θεοὶ ἀρέσκονται εἰς τὴν ἐκδίκησιν. . . . Καὶ τὸν Πρωτόμαχον τὸν σύζυγόν σου, εἴτε ἠρέσκετο εἰς αὐτήν, εἴτε ὄχι, τὸν ὠφέλησε· διότι διέφυγε, χωρὶς νὰ καταρασθῆ ὡς ὁ Θησεύς, οὔτε νὰ χύσῃ αἷμα ὡς ὁ Εὐφίλητος. . . . Ἄλλὰ πρακτικώτερος ἀμφοτέρων. . . μετεχειρίσθη τὸν νόμον καὶ σὲ ἀπέπεμψε. . . χωρὶς νὰ σοὶ ἐπιστρέψῃ τὴν προῖκα. . . .

Νικαρέτη. Ὁ ἄτιμος! . . .

Θούκριτος (μετὰ πραότητος). Βεβαίως δὲν ἔπραξε καλῶς καὶ Ἀριστείδης ὁ Δίκαιος, οὐδὲ ἠδύνατο κἄν τοιοῦτόν τι νὰ διανοηθῆ. Ἄλλὰ τέλος πάντων χάρις εἰς τὴν εὐκολίαν, ἣν ἔχομεν τῶν διαζυγίων, τοιαῦτα συμβαίνουν καθ' ἐκάστην (παραπειστικῶς· ἐξετάζων αὐτήν καὶ ὀμιλῶν μόνος) καὶ τὸ ἐλάχιστον ἦτο ἡ ἀπώλεια τῆς προικῆς. . . .

Νικαρέτη (σκεπάζουσα τὸ πρόσωπόν της μὲ τὰς χεῖρας). Τί μὲ ὑπενθυμίζεις!

Θούκριτος. . . . Διότι Σόλων ὁ νομοθέτης μας, ὁ ἐνδόξου μνήμης, ἐπὶ τοιούτων πραγμάτων δὲν ἡστείζετο· καὶ εἰς τὰς ἀποπεμφθείσας ἔνεκεν ἀπιστίας γυναικῆς παρεσκεύασε ζῶν ἐξευτελεστικωτέραν τοῦ θανάτου. . . .

Νικαρέτη. ὦ, Ἀφροδίτη!

Θούκριτος. . . . Καὶ τοιαύτην, ὥστε ἀντ' αὐτῆς προετίμησας νὰ ἐγκαταλείψῃς τοὺς πατέρας θεοὺς καὶ τάφους, καταφεύγουσα εἰς τὰ Μέγαρα.

Νικαρέτη. Καὶ ἐκεῖ συναντήσας ἐμέ, πολίτιδα ἐλευθέραν, ἐξ εὐ-

γενοῦς αἱματος, πωλοῦσαν ταινίας εἰς δημοσίαν ὁδόν. . . . ὦκτειρας τὴν δυστυχίαν μου, μὲ περιέθαλψες εἰς τὸν οἶκόν σου. . . . καὶ μὲ κατέστησες σύντροφόν σου. . . .

Θούκριτος. Καὶ σήμερον ἐγὼ σὲ ἐπαναφέρω εἰς τὰς Ἀθήνας. . . .

Νικαρέτη. Ὅπου κείνται οἱ τάφοι τῶν πατέρων μου. . . .

Θούκριτος (σκοπῶν ἀποτελειῶνων τὴν φράσιν). Καὶ ὁ Πρωτόμαχος, ὁ πρῶτος σύζυγός σου, ζῆ· μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ. Πῶς ἔχει ἡ καρδιά, Νικαρέτη;

Νικαρέτη. Ἄλλ' ἀκουσον αὐτήν! . . .

Θούκριτος (θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της). Ναί. . . εἶνε ἔτι ἡσυχος.

Νικαρέτη (μετὰ φωνῆς οἰκείου παραπόνου). Θούκριτε!

Θούκριτος. Αἶ;

Νικαρέτη. Διατί αὐταὶ αἱ ἐρωτήσεις; Θὰ προετίμων νὰ μὴ τὸν ἐπανιδῶ αὐτόν· ἐσκέφθης παραδόξως· νομίζεις ὅτι θὰ ἤμην ἀξία σου, ἐὰν ἡ παρουσία αὐτοῦ ἤθελε μὲ διαταράξῃ; τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἡ ἀγαθότης σου μοὶ ἤνοιξε νέαν ζωὴν, ἐφάνης εἰς ἐμέ ὅμοιος πρὸς θεόν! τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ καρδιά μου ἦτο ἰδική σου. . . . Εἶπέ μοι, Θούκριτε, δὲν σοὶ τὸ ἀπέδειξα;

Θούκριτος (συγκεκλινημένος). ὦ, κατὰ τοῦτο ἡ θεὰ ἄς σὲ ἔχῃ ὑπὸ τὴν σκέπην της! . . .

Νικαρέτη (εὐαρέστως καὶ μετὰ φιλοφροσύνης). Καὶ ἤθελες ἐκπλαγῆ, διότι ἡ εὐσπλαγχνία σου μὲ κατέστησεν ὑπερήφανον; ὦ, ἡ ἀγάπη μας ἤθελεν εἶναι τόσον ἀδύνατος ὥστε, προκαλοῦσα τὸ μέλλον, θὰ ἐφοβεῖτο νὰ ἀτενίσῃ τὸ παρελθόν; . . . ἐὰν ἔτρεμον ἐπαναβλέπουσα τὸν Πρωτόμαχον, ἐὰν σὲ παρεκάλουν νὰ μὴ μὲ ἐκθέσης εἰς κίνδυνον. . . ἡ ὑπερηφάνειά σου θὰ ἦτο εὐχαριστημένη;

Θούκριτος. Καὶ ἐμελέτων τὴν ῥητορικὴν ἀπὸ τὸν Ἰσοκράτη! (ἐναγκαλιζόμενος αὐτήν). Ναί, ναί, σὲ πιστεύω, ψυχὴ μου. . .

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΥΠΗΡΕΤΗΣ καὶ Οἱ Ἀνῶ

Ἵππρέτης ἀναγγέλλων ἀπὸ τοῦ κατωφλίου τῆς αἰθούσης). Πρωτόμαχος ὁ Χολαργεύς.

Θούκριτος. Αὐτός. . . Ἵπαγε νὰ καλωπισθῆς. . .

Νικαρέτη (μειδιῶσα φεύγει). Σοὶ φαίνεται ὅτι εἶμαι ἥσυχος ; (εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσάν της ἀριστερᾶ).

Θούκριτος (παρakoλουθῶν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματος καὶ ἐπαναλαμβάνων τὰς λέξεις της). «Θὰ προειμῶν γὰ μὴ τὸν ἐπανιδῶ!» (μειδιῶν). Ἄ! ὁ Θούκριτος γνωρίζει τί πράττει . . . (Πρὸς τὸν ὑπηρέτην). Εἰσάγαγε αὐτούς . . . ἔρχομαι ἀμέσως . . . (Εἰσέρχεται εἰς τὰ δώματά του δεξιᾶ· ὁ ὑπηρέτης εἰσάγει αὐτούς καὶ ἀπέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΠΡΩΤΟΜΑΧΟΣ καὶ ΧΑΡΙΩΝ (εἰσέρχονται ὀμιλοῦντες).

Χαρίων. Ἄκουσον· ὅταν ὁ Ἄδωνις ἀπέθανεν, οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄδου ἐκεῖ κάτω τὸν ἠρώτησαν ποῖα ἦσαν τὰ ὀραιότερα πράγματα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀφήσει ἐδῶ ἐπάνω ; Ἀπήντησε· τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην, τὰ χειμωνικά καὶ τὰ μῆλα. Ἐγὼ θὰ προσέθετον καὶ τὴν γυναῖκά μου, ἥτις μὲ ἀπατᾷ! Μεγάλως ἐσφαλές γὰ διαζευχθῆς τὴν ἰδικὴν σου. Ποτέ δὲν ἤμην τόσο εὐτυχῆς εἰμὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Σωστράτη, ἡ σύζυγός μου, ἀπεφάσισε γὰ μὲ ἀπατᾷ. Πρὸ τούτου ἡ οἰκία μου ὀμοιάζει μὲ τὸν Ἄδην· καθ' ἐκάστην εἶχον διαπληκτισμούς. Ἦδη κατέστη ἡ νῆσος τῶν Μακάρων· ὅταν ἐπιστρέφω οἴκαδε ἡ σύζυγός μου μεγάλως μὲ ἐπιμελεῖται· μὲ ἐτοιμάζει τὰ νοστιμώτερα φαγητά, μὲ καταφιλεῖ καὶ ἔχει δι' ἐμὲ ὅλας τὰς τρυφερότητας. Ποῦ θὰ ἤμην καλλίτερα ; Ὑπόθεσις πρὸς στιγμὴν ὅτι τὴν εἶχον ἀποβάλλει τῆς οἰκίας· θὰ τὴν ἐπεθύμουν ἤδη καὶ θὰ ἤμην ἀτυχέστερος τοῦ Ταντάλου. Τοῦτο θὰ ἀποδείξω αὔριον εἰς τὸν λόγον, ὃν θὰ αὐτοσχεδιάσω εἰς τὸ δικαστήριον εἰς τὴν διὰ τὴν σύζυγον τοῦ Νικίδου δίκην. Φαντάζομαι αὐτόν· θὰ ἴδῃς ὁποῖος λόγος θὰ εἶνε (ἀγορεύων). ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σοφὸς νόμος, ὁ τοῦ Σόλωνος ἡμῶν, ὁ ἐπιτρέπων εἰς τὸν ἄνδρα γὰ διαζευχθῆ τὴν σύζυγον ἂν δὲν τὴν φονεύσῃ συλλαμβάνων αὐτὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένην· ἂν ὅμως, διαζευχθεὶς αὐτὴν, ἐπιθυμήσῃ γὰ λάβῃ αὐτὴν πάλιν, γὰ στιγματίζεται ὡς ἄτιμος. Οὕτω ἂς προσέξωσι καλῶς οἱ σύζυγοι, ἂν κάλλιον δὲν εἴνε εἰς αὐτούς γὰ κλείωσι τὸν ἕνα ὀφθαλμόν . . ., ἐνίοτε δὲ καὶ τοὺς δύο (ἐπαναλαμβάνει μετὰ κωμικῆς εὐγλωττίας, ἐξαπτόμενος), καὶ τοὺς δύο ! . . .

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΟΥΚΡΙΤΟΣ καὶ ΟΙΑΝΩ

Θούκριτος (εἰσερχόμενος). ὦ ! ὁ Χαρίων ῥητορεύει . . .

Χαρίων (μετὰ σοβαρότητος). Αὔριον θὰ αὐτοσχεδιάσω λόγον ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Σοὶ προσάγω τὸν Πρωτόμαχον . . .

Θούκριτος (χαίρετῶν). ὦ ! Πρωτόμαχε . . .

Πρωτόμαχος (ὁμοίως). Θούκριτε . . .

Χαρίων. Καὶ ἔρχομαι γὰ σὲ παραλάβω. Ὅποια εὐτυχία ἢ εἰς Ἀθήνας ἐπιστροφή σου ! Λήγει ἡ προθεσμία τῶν τόκων τοῦ παλαιοῦ καὶ νέου δανείου, καὶ ὁ τοκογλύφος δὲν θέλει γὰ τὰ ἀνανεώσῃ . . . ἄνευ ἐγγυήσεως.

Θούκριτος. Πολὺ καλά, ἔρχομαι.

Χαρίων. Ἐὰν δὲν ἔλθῃς ἀμέσως ἀπόλωλα !

Θούκριτος. Ἐρχομαι ἀμέσως. Δὲν μοὶ ὑπολείπεται καιρὸς ἵνα σὲ εὐχαριστήσω, Πρωτόμαχε, διότι ἦλθες. Ἐλαβες χθὲς τὴν ἐπιστολήν μου ; (ὁ Πρωτόμαχος νεύει ὅτι τὴν ἔλαβε)· μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου δὲν εἶχον λάβῃ οὐδεμίαν εἰδήσιν περὶ σοῦ . . .

Πρωτόμαχος. Καὶ σὺ πρὸ τόσο καιροῦ δὲν ἔδειξες σημεῖα ζωῆς . . .

Θούκριτος. Συμβάντα τῆς ζωῆς ! περιῆλθον τὴν Ἀχαΐαν, τὴν Ἀργολίδα, τὰς νήσους καὶ τὴν Ἰωνίαν . . . Θαυμαστή ἡ τῆς Ἀθηνᾶς πόλις ! ἐντεῦθεν μετὰ τῶν ἡμῶν ἀγωνιζόμεθα καθ' ἐκάστην εἰς τὴν Πνύκα ἵνα τὴν ἐξευτελίσωμεν. Ὅσον ἀπομακρυνόμεθα αὐτῆς τοσοῦτον μακθάνομεν γὰ τὴν ἀγαπῶμεν. Δὲν λυπούμαι διὰ τὸ ταξείδιον· ἐπανῆλθον μὲ γνώσεις περισσοτέρας· μὲ δρᾶμα τι πλεώτερον . . . μὲ σύντροφον . . .

Πρωτόμαχος (διακόπτων). Ἐλαβες σύζυγον ;

Θούκριτος. Καὶ φθάνει ἐπικαιρῶς, διότι λαμβάνω τὴν εὐχαρίστησιν γὰ σοὶ παρουσιάσω αὐτὴν . . . τὴν ἐνουμφεῦθην εἰς τὰ Μέγαρα ὅπου ἦτο παρὰ τινι θείῳ αὐτῆς . . . Ὅλον τὸ Αἰγαῖον δὲν ἔχει μαργαρίτην ἐφάμιλλον αὐτῆς.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΝΙΚΑΡΕΤΗ καὶ ΟΙΑΝΩ

Θούκριτος (ἐξakoλουθεῖ ὀμιλῶν, ἐνῶ ἡ Νικαρέτη εἰσέρχεται λαμπρῶς ἐνδεδυμένη κλίνουσα τὴν κεφαλὴν μετὰ τρόπου μετριόφρονος

ἀμα καὶ ἀλαζόνος). Ἐμπρός, ἐμπρός, Νικαρέτη . . . Σοὶ παρουσιάζω τὸν Πρωτόμαχον τὸν Λυσακίου, Χολαργέα . . .

Πρωτόμαχος. Χαρίεσσα Νικαρέ . . . (Νέαιρα !! . . .) (παρατηρῶν αὐτὴν ἐκπλήσσεται, ἡ δὲ λέξις τοῦ μένει εἰς τὸ στόμα).

Θούκριτος (τελειῶνων τὴν παρουσίαν). . . Φίλτατον μεταξύ τῶν φίλων μου, εἰλικρινῆ καὶ ἐναρετώτατον μεταξύ τῶν Ἑρεθιδῶν.

Νικαρέτη (μετὰ χάριτος). Οἱ ξένοι θεοί, ἃς σὲ δικφυλάξωσιν, ὦ Πρωτόμαχε! Φίλος τοῦ Θουκρίτου, ἡ φίλια του εἶνε τὸ καλλίτερον ἐγκώμιον διὰ σέ. Ὡς εὖ παρέστης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Θουκρίτου.

Θούκριτος (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον ἰδιαιτέρως). Σοὶ φαίνεται ὡραία;

Πρωτόμαχος. Ἄ! . . . ναί! . . . (παρατηρῶν αὐτὴν πάντοτε ἐκστατικός προσπαθεῖ νὰ φαίνεται χαρίεις). Ἡ χρυσῆ Ἀφροδίτη τῆ ἔδωκε τὸν κεστὸν της . . .

Θούκριτος. Καὶ ἡ Πηνελόπη τὴν ἀρετὴν της (ὁμιλῶν μετὰ τοῦ Πρωτομάχου). Νικαρέτη! Νικήτρια, ἀρετὴ! Εἶνε ἀνταξία τοῦ ὀνόματος!

Νικαρέτη (μετριοφρόνως κλίνουσα τὴν κεφαλὴν). Θούκριτε!

Πρωτόμαχος (καθ' ἑαυτόν). Ταλαίπωρε Θούκριτε!

Θούκριτος (ἀπαντῶν πρὸς τὴν Νικαρέτην). ὦ, ἄφες νὰ τὰ εἶπω! Ἡ εὐλογία τῶν θεῶν μετὰ σοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν μου!

Πρωτόμαχος (πάντοτε ἐκπεπληγμένος). Ἡ Νέαιρα ἐδῶ . . .

Θούκριτος (τῆ Νικαρέτη). Ἀφίνω σὲ νὰ δεχθῆς τὸν ξενιζόμενον. . . ἐνῶ ἐγὼ συνοδεύω δι' ὀλίγας στιγμὰς τὸν Χαρίωνα . . . (Ὁ Χαρίων διαρκούσης τῆς σκηνῆς ταύτης βηματίζει χειρονομῶν χαμηλῆ τῆ φωνῆ ὡς ἀπομνημονεύων τὸν λόγον).

Νικαρέτη (ἀνήσυχος). Πῶς . . . ἀναχωρεῖς, Θούκριτε;

Θούκριτος. Θὰ λείψω μίαν στιγμὴν . . . ἐπιστρέφω ἀμέσως . . . (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον). Σὺ μείνε, εἶσαι ὁ ξένος μας;

Πρωτόμαχος (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Θούκριτον, βιαίως καὶ ζωηρῶς). Καὶ πῶς τὴν ἐγνώρισες;

Θούκριτος. Ἄς σοὶ τὸ διηγηθῆ (πρὸς τὴν Νικαρέτην). Ἐπιστρέφω ἀμέσως. Δεῖξον αὐτῷ τὴν νέαν μας οἰκίαν . . . καὶ διηγήθητι πῶς ὁ Ζεὺς μᾶς ἤνωσε . . . Σὲ ἀκολουθῶ, ὦ Χαρίων (ἀναχωρεῖ μετ' αὐτοῦ ὁ Χαρίων ἀναχωρῶν ἐξακολουθεῖ τὴν μιμητικὴν του, ὁ Θούκριτος πλησίον τοῦ κατωφλίου σταματᾷ, στρέφεται ἐκ νέου πρὸς τὴν Νικαρέτην, εὐμενῆς δὲ καὶ μειδιῶν προσφωνεῖ αὐτήν). Νικαρέτη! (Ἡ Νικαρέτη προστρέχει πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν φιλεῖ ὁ Θούκριτος ἀναχωρεῖ ἐκ νέου, εἶτα σταματᾷ καὶ τὴν προσφωνεῖ ἐκ νέου). Ἀκόμη! . . .

(Ἡ Νικαρέτη ἐπιστρέφει πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν φιλεῖ ἐκ νέου).
Πρωτόμαχος (πρὸς τὸν Θούκριτον ἀναχωροῦντα). Πάντοτε οὕτω;
Θούκριτος (μετ' ἀπολύτου ἡρεμίας). Πάντοτε! . . . (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΝΕΑΙΡΑ καὶ ΠΡΩΤΟΜΑΧΟΣ

(Ὁ Πρωτόμαχος βηματίζει ζωηρῶς καὶ σπασμωδικῶς, ἡ Νέαιρα, θέλουσα νὰ φαίνεται σοβαρὰ, κᾶθηται καὶ κεντᾷ ἐργόχειρόν τι παρατεταμένη σιωπῆ. Ἡ Νέαιρα ἀποφασίζει πρώτη νὰ διακόψῃ τὴν σιωπὴν χωρὶς οἱ ὀφθαλμοὶ της νὰ ἀποσπασθῶσι τοῦ ἐργοχείρου).

Νικαρέτη. Καὶ οὕτω . . . οὐδὲν καλόν, ὦ Πρωτόμαχε, ἔχεις νὰ μᾶς διηγηθῆς; . . . Τί νέον μᾶς φέρεις ἐκ τῆς πόλεως; Ἡ Γλυκέρα δίδει πάντοτε συναναστροφάς;

Πρωτόμαχος (ιστάμενος καὶ ὁμιλῶν ψυχρῶς). Πάντοτε . . . (Περιπατεῖ ἐκ νέου).

Νικαρέτη (μετὰ τινα διακοπὴν προσπαθοῦσα ὅπως ἡ συνδιάλεξις ἐπαναληφθῆ). Θὰ εἶνε ὡραία τὰ προσεχῆ Παναθήνια; (Διακοπῆ). Τὸ πιστεύεις; . . .

Πρωτόμαχος (ὡς ἄνω). Πιστεύω! . . . (Διακοπῆ).

Νικαρέτη. Θὰ ἔχωμεν νέας κωμωδίας πολλὰς;

Πρωτόμαχος. Πολλὰς! . . .

Νικαρέτη. Ἴσως καὶ ὁ Μένανδρος θὰ συναγωνισθῆ;

Πρωτόμαχος. Ἴσως! . . .

Νικαρέτη (μειδιῶσα ὑψώνει τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς ἐργασίας). Ἄ, ἄ! εἰς τὸ Τροφώνιον ἄντρον μοὶ εἶπον ὅτι ἡ ἡχώ ἐπαναλαμβάνει πάντοτε οὕτω . . .

Πρωτόμαχος (εἰρωνικῶς). Καὶ εἰς ἐμέ ἐν αὐτῷ μάντις μοὶ ἐχρησιμοδότησεν ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Θουκρίτου ἤθελον εὔρει (πλησιάζων εἰς τὸ οὖς αὐτῆς μετὰ φωνῆς χαμηλῆς, ἀλλὰ παλλούσης), τὴν Νέαιραν! . .

Νικαρέτη (λίαν ἡσύχως, ἀφελῶς μειδιῶσα καὶ ἐξακολουθοῦσα τὴν ἐργασίαν της). Τοῦτο ἃς σὲ πείσῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ διδῆς πίστιν εἰς τὰς μαντείας. Ὁ μάντις ἐκεῖνος σοὶ ἔκλεψε τὰ χροῖματτα.

Πρωτόμαχος. Τοῦναντίον μοὶ φαίνεται . . . διότι οἱ ὀφθαλμοὶ μου εἶνε καλοί. Ἀρνήθητι ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε ἀληθές . . . (μετὰ παλλομένης φωνῆς), Νέαιρα!! . . .

Νικαρέτη. Τἀνάπαλιν μοὶ φαίνεται . . . διότι τὸ ὑπάρχον καὶ μό-

νον εἶνε τὸ ἀληθές. Εἰμί ἢ Νικαρέτη καὶ σὺ ὄνειρεύεσαι. Τὰ φύλλα μακραίνονται καὶ τὰ φθινοπωρινὰ ὄνειρα εἶνε ἀπατηλά.

Πρωτόμαχος. Καὶ ἂν δὲν εἶνε ; . . .

Νικαρέτη. Τότε . . .

Πρωτόμαχος (λίαν ζωηρῶς). Δῆλα δὴ ; . . . (ἐπανακτῶν τὴν ἡρεμίαν), δὲν ἤξεύρω . . .

Νικαρέτη (λίαν ἤσυχος). Ἐγὼ ὅμως ἤξεύρω . . .

Πρωτόμαχος. Τί ;

Νικαρέτη. Ὅτι ἀγαθὸς δαίμων τὴν πρωίαν μὲ ἐνθυμήθη . . . διότι σήμερον μοὶ ἐπετρέπη νὰ ἀνακουφίσω τὴν συνειδησίην σου, καὶ νὰ σοὶ ἀναγγείλω ὅτι ἡ Νέαιρα σὲ ἐσυγχώρησε . . .

Πρωτόμαχος (ζωηρῶς). Σὺ ; ! . . . (εἰρωνικῶς καὶ ἐπανακτῶν τὴν ἡρεμίαν), δὲν ἐγνώριζον ὅτι εἰς σὲ ἐναπόκειται νὰ μὲ συγχωρήσης.

Νικαρέτη (ἀφίνουσα τὴν ἐργασίαν ὑψώνει τὴν κεφαλὴν). Ἄλλὰ εἰς ἐμὲ προφανῶς ! Κόρην οὐσαν μὲ ἀφήρπασας ἐκ τῆς φαιδρᾶς ὀμηγύρεως τῶν φίλων, ἐκ τῆς ἀγάπης τῶν οἰκείων μου, ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας, εἰς ἣν ἔζων, περιβαλλομένη ὑπὸ σεβασμοῦ καὶ μερίμνης. Σὲ προετίμησα ἀπὸ νέους σπουδαιότερους σοῦ καὶ κατὰ τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν περιουσίαν. Ἦλπιζον ἐκ τοῦ ἔρωτός σου χαρὰς μᾶλλον εὐφροσύνους καὶ ἡμέρας ἡρέμους. Ταῦτα πάντα διήρκεσαν μίαν καὶ μόνην σελήνην . . . καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν τούτων μὲ ἀπέπεμψας, ἐλεεινὴ ὕβρις πρὸς κόρην τῶν Ἀθηναίων.

Πρωτόμαχος (εἰρωνικῶς). Ἐλεεινὴ . . . οὐχὶ τόσο, ἀφ' οὗ παρεγρήθης.

Νικαρέτη (ἀπαντῶσα ἀμέσως). Δὲν ὀφείλω τοῦτο εἰς σέ, ἀφ' οὗ οἱ πολυεὐσπλαγχνοὶ θεοὶ μὲ ἀπέστειλαν τὸν παρήγορον.

Πρωτόμαχος (ὡς ἄνω). Καλοὶ ἄνθρωποι . . . αὐτοὶ οἱ θεοί.

Νικαρέτη (μετὰ εὐπροσηγόρου ζωηρότητος ἐργαζομένη). Τολμᾶς νὰ ὀμιλῆς δι' αὐτούς ; ἔχουν καλλιτέραν τῶν ἀνθρώπων καρδίαν ἐνθυμοῦ τὴν δυστυχῆ Ἀριάδνην ! . . . μετὰ τόσοις ὄρκους ἔρωτος, ἀφ' οὗ καὶ μητέρα τὴν κατέστησεν ὁ σύζυγος αὐτῆς Θεσεύς, δὲν ἠσχύνθη νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ ἐπὶ ἐρήμου ἀκτῆς. Καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κατηγορήσῃ αὐτὴν ὡς πράξασαν οὔτε σκεφθεῖσαν κακῶς ! . . . Καὶ τί θὰ ἐγένετο ἐὰν ὁ καλὸς θεὸς Διόνυσος δὲν ἠὲσπλαγχνίζετο παραλαβῶν αὐτὴν οἶκοι ὅπου κατέστησεν αὐτὸν πατέρα ὠραίων καὶ ῥωμαλέων τέκνων.

Πρωτόμαχος (ἐκ πείσματος προσπαθῶν καὶ αὐτὸς νὰ φωνῆ εὐπροσηγορός). Βεβαίως . . . βεβαίως . . . σὲ συμφέρει νὰ διηγηθῆς οὕτω

τὴν ἱστορίαν. Φαίνεται ὅμως ὅτι τινὲς βεβαιοῦσιν ὅτι ἡ Ἀριάδνη τόσοις εὐκόλως δὲν παρεγρήθη (παρατηρῶν αὐτὴν καὶ προφέρων διακεκομμένως), ὅπως αἱ ἄλλαι . . . καὶ ὅτι αἱ κόραι τῆς νήσου, ὅπως ἐνθαροῦνῶσιν αὐτὴν, ἠναγκάσθησαν νὰ τῇ δεῖξωσι πλαστὰς τοῦ Θεσεύς ἐπιστολάς· καὶ ὅταν δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ τῇ ἀποκρύψωσι τὴν ἀλήθειαν, ἢ δυστυχῆς ἐκ λύπης διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν . . . ἀπηγόνοισθη (μετὰ δυνάμεως)· αὐτὸς μάλιστα ἦτο ἀληθῆς ἔρωσ ! . . . καὶ δι' αὐτὸ ὁ Θεσεύς μεταμεληθεὶς ἔκλαυσεν αὐτὴν . . .

Νικαρέτη (εἰρωνικῶς). Μετὰ τὸν θάνατόν της . . . αἱ ;

Πρωτόμαχος (δυνατώτερα χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν διακοπὴν). Καὶ ὅποιον νεκρικὴν πομπὴν τῇ ἔκαμε ! . . . καὶ δι' ἐξόδων του ! καὶ πόσους δὲν τῇ ἀνήγειρεν ἀνδριάντας ! καὶ ποσάκις κατ' ἔτος ὑπὲρ αὐτῆς δὲν ἐθυσίασε ! ! . . .

Νικαρέτη (εἰρωνικῶς). Καὶ σὺ ἐννοεῖται τὰ αὐτὰ θὰ ἔπραττες. Ἄλλὰ βλέπεις δὲν εἶχον πολλὴν ὄρεξιν νὰ ἀπαγχοισθῶ . . . Νοῶ ὅτι θὰ μοὶ ἠγνωνόμεις, θὰ μοὶ ἀνήγειρες ἀνδριάντας . . . ἀλλὰ τί θέλεις ; . . . ἠσθανόμην ὅτι ἤμην νέα καὶ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι τὴν ζωὴν, ἣν εἶχεν ὀρίσει ἡ Λάχεσις δὲν εἶχον εἰσέτι ἀπολαύση.

Πρωτόμαχος (εἰρωνικῶς καὶ ὠργισμένος διὰ τὴν ἀταραξίαν της). Τοῦλάχιστον . . . ἀποκαλύπτεσαι τώρα . . .

Νικαρέτη. Ἄ, ναί ! ὁ Θούκριτος εἶνε τόσοις καλός ! . . . ἀλλὰ σὺ ὀμιλεῖς μὲ τινα τόνον . . . Ἐγὼ, ἢ ὅποια ἔπρεπε νὰ ἤμην ὠργισμένη κατὰ σοῦ δὲν εἶμαι . . . ἐνῶ σὺ . . .

Πρωτόμαχος (σφίγγων τοὺς ὀδόντας). Ἐγὼ . . . σιωπῶ . . . ἵνα μὴ ἐνθυμοῦμαι . . .

Νικαρέτη (μετανοοῦσα μὲν, ἀλλ' ὑπερηφάνως ὑψώνουσα τὴν κεφαλὴν). Τί ;

Πρωτόμαχος (μὴ ἐμμένων πλέον εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὀμιλεῖ, μετὰ θυμοῦ δυσκόλως κατευναζομένου). Ζητῶ ἀπὸ σὲ νὰ μάθω τί ἔκαμες τὰ δῶρα, τὰ ὅποια κρυφίως ἐλάβανες παρὰ τοῦ Νικάρχου ! . . . Τοῦτο βεβαίως δὲν λησμονεῖται . . . αἰσχρὰ !

Νικαρέτη (ἐγειρομένη βιαίως ἀπαντᾷ ὑπερηφάνως). Ἄ, μὰ τὰς δύο θεάς ! λησμονεῖς ποῦ εἶσαι, καὶ ὅτι δὲν σέβασαι τὴν Νικαρέτην . . . Ὁ Θούκριτος δὲν εἶνε ἐδῶ . . . ἐπίτρεψόν μοι νὰ ἀναχωρήσω (μεταβαίνει εἰς τὰ δωμάτιά της).

Πρωτόμαχος. Νέαιρα ! . . . οὐχί . . . οὐχί . . . ἀκουσον πρῶτον.

Νικαρέτη (μεθ' ὑπερηφανείας ἐπὶ τοῦ κατωφλίου). Ἡ Νέαιρα ἀπέ-

θανε! και οὐδὲν ἔχει νὰ σοὶ ἀπαντήσῃ, ὅπερ δύναται νὰ ἐνδιαφέρῃ τὴν Νικαρέτην! . . . (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΠΡΩΤΟΜΑΧΟΣ μόνος, εἶτα ΘΟΥΚΡΙΤΟΣ

Πρωτόμαχος (ἀκολουθῶν αὐτὴν ὅπως τῇ ὁμιλήσῃ). Νέαιρα! . . . (Ἡ Νέαιρα κλείει τὴν θύραν ἐνώπιόν του). Ἄ! ἀναίσχυντος ἐρωτῶ-τροπος . . . Καὶ ὁ Θούκριτος ἔχει αὐτὴν ὡς θησαυρόν! Ἄ, ἄ, ἄ! . . . (Γελαῖ νευρικῶς ἐκ θυμοῦ. Ὁ Θούκριτος εἰσέρχεται φέρων μεθ' ἑαυτοῦ μικρὸν καλάθιον, ὅπερ θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης).

Θούκριτος. Εἶσαι εὐθυμος . . . Μόνος; . . . Καὶ ἡ Νικαρέτη; . . .

Πρωτόμαχος. Ἀπεσύρθη πρὸ ὀλίγου.

Θούκριτος (κατὰ μέρος). Ἄ! . . . ἄ! . . . Ἄ, θὰ ὑπῆγε νὰ ἐτοιμασθῇ . . . Καὶ πῶς σοὶ ἐφάνη;

Πρωτόμαχος (μειδιῶν μετὰ εἰρωνείας καταστελλομένης). Εἶσαι εὐχαριστημένος;

Θούκριτος. Μὰ τὸν Δία! βεβαίως εἶμαι! . . .

Πρωτόμαχος. Ἐγὼ, παραδείγματος χάριν, δὲν ἤμην τόσον . . . ὅταν ἤμην . . . (διακόπτει τὸν λόγον, νομίζων ὅτι θὰ καταπλήξῃ), σύζυγός της . . .

Θούκριτος (μετὰ τελείας ἀδιαφορίας). Ἄ! . . . τὸ ἤξευρα.

Πρωτόμαχος (ἠλιθίως παρατηρῶν). Πῶς! . . . τὸ ἤξευρες; . . .

Θούκριτος. Τί διάβολο!

Πρωτόμαχος. Καὶ σύ; . . .

Θούκριτος (ἠρέμως καὶ φυσικῶς). Τί τὸ παράξενον; . . . Καθ' ἑκάστην αἰ κόραι τῶν Ἀθηναίων μεταβαίνουσιν ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον σύζυγον, διαδοχικῶς δι' ἐκχωρήσεως μετὰ ζώντων, ἢ δικαιώματι ὀρφανίας ἢ ἄλλως πως· καὶ ἀπεδείχθη ὅτι οὔτε οἱ πρῶτοι σύζυγοι ἀπέθανον, οὔτε οἱ δεῦτεροι εὐρέθησαν χειρότεροι.

Πρωτόμαχος. ὦ! ὡς πρὸς τοῦτο ναί! . . . (πικρῶς)· ἀλλ' ὑπάρχουν (βραδέως προφέρων τὰς λέξεις), σύζυγοι καὶ σύζυγοι . . .

Θούκριτος (λίαν ἠσύχως, φυσικώτατα). Ἐπίτρεψόν μοι . . . Δὲν θὰ τὴν ἐγνώρισες καλὰ . . . δὲν θὰ εὔρες τὸν σφιγμόν της. Δὲν εἶνε τόσον εὐκολὸν νὰ εὔρη τις τὸν σφιγμόν γυναικός. Καὶ αὐτὸς ὁ Μενέλαος, ἂν εἶχεν εὖρη τὸν τῆς Ἑλένης, ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος δὲν ἤθελε

γίνει. Παρατήρησον δὲ πῶς ὁ Μενέλαος, καίτοι τσσαῦτα ὑπέφερεν ἐξ αὐτῆς, ἦτο εὐχαριστημένος νὰ τὴν λάβῃ ἐκ νέου . . .

Πρωτόμαχος. Καὶ διὰ τοῦτο ἤξιώθη νὰ ὑβρισθῇ ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου . . .

Θούκριτος. Σὲ βεβαίῳ ὅτι εἶνε μαργαρίτης . . . Εὐτύχημα εἶνε ὅτι τὴν ἀφήκες εἰς ἐμέ . . . (τοῦ σφίγγει τὴν χεῖρα). Σὲ εὐχαριστῶ!

Πρωτόμαχος (μειδιῶν καὶ προσπαθῶν νὰ δείξῃ ἀδιαφορίαν). Ἄ! πρὸς θεοῦ . . . μετὰ φίλων . . . ἂν εἶνε τοῦτο μόνον . . .

Θούκριτος. Ὁφείλω εἰς αὐτὴν τὰς ἡδυτέρας χαρὰς, ὡς ἀπήλαυσα εἰς τὴν ζωὴν μου.

Πρωτόμαχος (ζωηρῶς καὶ ἐσπευσμένως). Χαρὰς; ὁποίας;

Θούκριτος (μετὰ μεγάλης εἰρωνείας). Παντὸς εἶδους!

Πρωτόμαχος. Ἄ!

Θούκριτος. Σοὶ λέγω ὅτι δὲν τὴν ἐγνώρισες! . . . Ἐπὶ πόσον συνέζησες μετ' αὐτῆς;

Πρωτόμαχος. Ὀκτὼ μῆνας—καὶ ἦσαν ἀρκετοί.

Θούκριτος. Ἐγὼ ἐν ἔτος—καὶ μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκόμη εἶμαι εἰς τὴν ἀρχὴν. Καθ' ἑκάστην ἀνακαλύπτω ἐν αὐτῇ νέαν ἀξίαν, ἣτις μοὶ παρέχει νέας τέρψεις . . .

Πρωτόμαχος (ζωηρῶς καὶ μετὰ σπουδῆς). Τέρψεις; . . . ὁποίας; . . .

Θούκριτος. Τέρψεις . . . παντὸς εἶδους.

Πρωτόμαχος. Ἄ!

Θούκριτος. Σοὶ ἐπαναλέγω ὅτι δὲν τὴν ἐγνώρισες! . . . Βλέπεις τὸ δαγκασμένον τοῦτο κυδώνιον; (λαμβάνει αὐτὸ ἐκ τραπέζης). Εἶνε τὸ ἐνθύμημα τῆς πρώτης ἡμῶν ἡμέρας . . . Παρατήρησον ἐπ' αὐτοῦ πῶς οἱ μικροὶ της ὀδόντες μετὰ τῶν ἰδικῶν μου, ἀφήκαν τὰ ἴχνη των! Οὕτω αὐτὰ ἐνετυπώθησαν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν . . . (δάκνων τὸ κυδώνιον). Εἶνε νόστιμον . . . καὶ μάλιστα γλυκὺ . . . (πλησιάζει αὐτὸ εἰς τὸ στόμα του), δοκίμασον πόσον εἶνε γλυκὺ.

Πρωτόμαχος (ἀποτόμως ἀπωθῶν αὐτό). Εὐχαριστῶ!

Θούκριτος. Μετὰ τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν δὲν ἠδύνασο νὰ μοὶ προσφέρῃς ὀραϊότερον!—Οἱ θεοὶ νὰ σὲ ἀνταμείψουν . . .

Πρωτόμαχος. Καὶ οἱ θεοὶ σοὶ διηγῆθησαν διατὶ τὴν ἀπέπεμψα; Σοὶ διηγῆθησαν ὅτι ἠναγκάσθην νὰ διαζευχθῶ αὐτὴν, ἐγὼ ὁ ὁποῖος θὰ ἔδιδον δι' αὐτὴν . . .

Θούκριτος (προλαμβάνων). Ὅλον τὸ αἷμα. Ἄλλ' ἂν ἠγάπας αὐτὴν, ἐπίτρεψόν μοι νὰ σοὶ εἶπω, ἔπρεπε νὰ τὴν κρατήσῃς.

Πρωτόμαχος. Τί;

Θούκριτος. Διότι αἱ θωπεῖαι τῆς θᾶ σέ ἀπεζημίουν δις διὰ τὰς ἀπιστίας τῆς. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπάρχουν τόσοι σύζυγοι εὐχαριστημένοι εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς συζυγικῆς εὐδαιμονίας. . . . Καὶ αὐτὸς ὁ Χαρίων! Ἀλλά, ἐπίτρεψόν μοι, τοῦτο δὲν εἶνε περίστασις. . . .

Πρωτόμαχος. Ἄ! ὄχι!! . . . Καὶ ἐγνώριζες. . . . τὰ δῶρα, ἅτινα ὁ Νικάρχος ἀπέστειλεν εἰς αὐτὴν κρυφίως;

Θούκριτος. Ἄ! ναί!! . . . Γνωρίζω, γνωρίζω. . . . Μοὶ τὸ εἶπεν αὐτὸς ὁ ἴδιος!

Πρωτόμαχος (λίαν ζωηρῶς). Αὐτὸς! . . . σοὶ εἶπεν; . . . Τί σοὶ εἶπεν;

Θούκριτος. Ὅτι ἐπέστρεψεν αὐτὰ εἰς τὸν ἀπεσταλμένον, ὅστις διὰ δευτέραν φοράν τῆς τὰ εἶχε φέρη καὶ ἤθελε νὰ τὸν δείρῃ διὰ τῶν ὑπηρετιῶν τῆς.

Πρωτόμαχος (μετ' ἐκπλήξεως). Καὶ τότε;

Θούκριτος. Τότε. . . . ὅταν ἐκατηγόρεις αὐτὴν, ἐπίμονος αὐτὴν προὔτιμησε τὴν ἀποπομπὴν μάλλον ἢ νὰ κατέλθῃ εἰς ἀπολογία καὶ ζητήσῃ τὴν τῆς ὑπολήψεως τῆς ἐλεημοσύνην.

Πρωτόμαχος (ἐκθαμβῶς). Λοιπὸν. . . . ἦτο τιμία; . . .

Θούκριτος. Ἄν ἦτο; . . .

Πρωτόμαχος (ζωηρῶς). Τότε καὶ ἐγὼ τὴν ἐθεώρουν τοιαύτην! . . .

Θούκριτος. Ἀλήθειαν λέγεις; . . . τοῦτο εἶνε ἐξάισιον (παῦσις). Καὶ πολὺ ἐκλαυσε διὰ τὴν ἀποπομπὴν! Πολὺ σέ ἠγάπα!

Πρωτόμαχος (ῶσει ἐλπίζων). Καί; . . .

Θούκριτος. Καὶ τώρα ἀγαπᾷ ἐμέ. (Ὁ Πρωτόμαχος μένει τεταραγμένος).

Πρωτόμαχος. Τὴν ἐνυμφεύθης;

Θούκριτος (ἀναστεναζών). Εἶθε! . . . ὁ νόμος εἶνε ἀδυσώπητος. . . ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ὁ γάμος εἰς τὴν ἀποπεμφθεῖσαν ἕνεκα μοιχείας. Ὁ νυμφευόμενος αὐτὴν Ἀθηναῖος ὑποπίπτει εἰς τὰς αὐτὰς τοῦ νυμφευομένου ξένην ποινάς, καὶ ἡ γυνὴ πωλεῖται διὰ τοῦτο ἠλλαξε τὸ ὄνομά τῆς. Ἡ Νικαρέτη σήμερον θεωρεῖται σύζυγός μου, ἐγὼ δὲ σύζυγος αὐτῆς· καὶ ὡς νὰ ἤμεθα τοιοῦτοι, ζῶμεν εὐτυχεῖς.

Πρωτόμαχος. Ἄ! ναί! . . .

Θούκριτος. Αἱ μεγάλαι μυῖαι δὲν βομβίζουν εἰς τὸν οἶκόν μου. Εἶσαι ὁ μόνος Ἀθηναῖος, ὃν ἄφησα νὰ εἰσέλθῃς ἐνταῦθα. Ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἀβλαβής. . . . καὶ τοῦτο εἶνε ἄλλο πρᾶγμα.

Πρωτόμαχος. Ἐγὼ. . . ἀβλαβής;

Θούκριτος. Δὲν ἦσο σύζυγός τῆς; διὰ σέ προνοεῖ ὁ νόμος. Τὴν ἀπέπεμψας ἕνεκα μοιχείας. . . . καὶ ἂν σέ συνελάμβανον ὀμιλοῦντα πάλιν μετ' αὐτῆς περὶ ἔρωτος ἤθελες ὑποπέση εἰς ποινὴν ἀτιμίας καὶ εἰς τὰ ἐπακόλουθά τῆς. Διὸ οἱ σύζυγοι, ἂν καὶ τὰ διαζύγια εἶνε εὐκολα, πρὶν ζητήσωσιν αὐτὰ τὸ σκέπτονται. . . . Δὲν δύνασαι νὰ θίξῃς οὔτε τὸν δάκτυλον αὐτῆς. . . . ὅθεν δι' ἐμέ δὲν λογίζεσαι ὡς ἀρθρωπος, ἀλλὰ ὡς φίλος καὶ ξενιζόμενος! ὦ, ναί. . . . (σφίγγει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ὃ δὲ Πρωτόμαχος μορφοῦνται). Ἡ Νικαρέτη ὁμως ἀργοπορεῖ. . . . (Φωνάζει δυνατὰ). Νικαρέτη! . . . (Ἡ Νικαρέτη φαίνεται, εἰς τὴν θύραν δι' ἧς ἀπῆλθε).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΝΙΚΑΡΕΤΗ καὶ ΟΙ ΑΝΩ

Θούκριτος. Πῶς; οὕτω ἀφίνεις τὸν ξενιζόμενόν μας;

Νικαρέτη. Μετέβην νὰ ἐπιτηρήσω τὰς ὑπηρετίας. Δὲν ἦσο. . . .

Θούκριτος (νεύων καὶ μειδιῶν). Ὅλα τὰ εἶπομεν.

Νικαρέτη. Ἄ. . . .

Θούκριτος. Οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ σας. . . . Αὐτὸς δὲν λογίζεται. . . . Δύνασθε κάλλιστα νὰ ὀμιλήσητε. . . . Μάντευσον περὶ τίνος ὀμιλήσαμεν. . . .

Νικαρέτη. Περὶ τίνος;

Θούκριτος. Διὰ τὸ καλόν, τὸ ὅποιον μοὶ ἔκαμε καὶ διὰ τὴν ἐξαιρετὸν ιδέαν, ἣν ἔλαβε νὰ σέ ἀφήσῃ ὅπως γίνῃς ἰδική μου. (Πρὸς τὸν Πρωτόμαχον). Ἴδὲ πόσον εἶνε ὠραία. . . . Νικαρέτη! . . . Ἐλθέ. . . . (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον): μετὴν ἀδειάν σου; (φιλεῖ τὴν Νικαρέτην).

Πρωτόμαχος (μετὰ βεβιασμένης ἀδιαφορίας). ὦ! . . . κάμε. . . . καὶ ἂν πρόπη. . . .

Θούκριτος. Οὐχί, οὐχί, μείνε· πρὸς σέ δὲν ἔχομεν μυστικά. Δὲν εἶνε περίπτωσις. Δὲν εἶνε ἀληθές, Νικαρέτη; ἐὰν δὲ χρωστώμεν εἰς αὐτὸν τὴν εὐτυχίαν μας, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνῃ μάρτυς αὐτῆς. . . .

Νικαρέτη. Βεβαίως.

Θούκριτος. Καὶ νὰ ἴδῃ ἰδίους ὀφθαλμοῦς, ὅτι γνωρίζομεν νὰ ἐκτι-

μῶμεν τὴν ἀξίαν τῆς εὐεργεσίας του. Ὅφειλομεν τὴν γλυκεῖαν ταύτην ἱκανοποιήσιν εἰς τὴν καρδίαν του. Δὲν σοὶ φαίνεται ; . . .

Νικαρέτη. Βεβαίως.

Πρωτόμαχος (βεβιασμένως). Εὐχαριστῶ.

Θούκριτος. Τοσοῦτον μᾶλλον σήμερον . . . Τί ἡμέρα εἶνε σήμερον, Νικαρέτη ;

Νικαρέτη. Ἄγομεν τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀλφῶν . . . τὸ ἡμῖς τῶν Ἀθηῶν εὐρίσκεται εἰς τὰς ἐξοχάς.

Θούκριτος. Ἡ ἀγαπητὴ σου ἑορτή. Καὶ δὲν μοὶ εἶχες εἰπῆ τίποτε. Ἴδέ, ὦ Πρωτόμαχε, τὴν φιλάρεσκον! ἤθελε νὰ ἴδῃ ἂν ὁ Θούκριτός της θὰ τὸ ἐνεθυμεῖτο.

Νικαρέτη. Δὲν εἶνε ἀληθές!

Θούκριτος. Εἰς τὸν Θούκριτον ταῦτα δὲν γίνονται (ἐνῶ δμιλεῖ λαμβάνει τὸ μικρὸν καλάθιον, τὸ ἀνοίγει καὶ ἐκβάλλει περιδέραιον ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐκ μαργαριτῶν).

Νικαρέτη. ὦ! ὦραϊον . . . ἐξαίσιον! . . . καλέ μου Θούκριτε! . . . (τὸν ἐναγκαλίζεται)

Θούκριτος (δεικνύων εἰς τὸν Πρωτόμαχον τὸ περιδέραιον). Πῶς σοὶ φαίνεται, ὦ Πρωτόμαχε; ὁποῖα φιλοκαλία!

Πρωτόμαχος. (μετὰ βεβιασμένου μειδιάματος). Ὀραϊότατον!

Θούκριτος (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον, ἐρωτικῶς παρατηρῶν τὴν Νικαρέτην). Ἄς ἴδωμεν πῶς προσαρμόζεται εἰς τὸν χιονώδη ἐκεῖνον λαϊμόν; (μειδιῶν δεικνύει εἰς τὴν Νικαρέτην ὅτι θέλει αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ τὸ κρεμάσῃ εἰς τὸν λαϊμόν της).

Νικαρέτη (φιλαρέσκως δεχομένη τοῦτο). Πολὺ κακὰ μὲ συνειθίζεις, Θούκριτε! . . . Αὐτὰ εἶνε δαπάναι ἀφρονες. Εἰπέ του, ὦ Πρωτόμαχε, ὅτι αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται.

Θούκριτος (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον). Εἰς ἐμὲ μὴ εἶπης οὐδέν . . . δῆλα δὴ . . . Εἰπέ εἰς αὐτὴν ὅτι εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ καλοῦ θεοῦ Διονύσου εἰς αὐτὴν ἤδη ἀνήκει νὰ τὴν τιμήσῃ καὶ ὡς καλὴ κόρη τῶν Ἀθηῶν γνωρίζει πῶς περιποιῶνται τοὺς ξενιζομένους. Νικαρέτη . . . ἄς ὑπάγωμεν. Ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε δὲν σὲ ἠγάπησαν αἱ Μοῦσαι. Οὐδὲν μᾶς εἶπες ἐπὶ τῆς λύρας . . .

Νικαρέτη (σκιαμαχοῦσα). Οὐχί, σήμερον δὲν ἔχω ὄρεξιν.

Θούκριτος. Ἐλα δά! γνωρίζεις καλῶς ὅτι δὲν ἀρνείται εἰς τὸν ξενιζόμενον τὸ μειδιάμα τῶν Πιερίδων (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον). Ἄν ἤξευρες πόσον ἐτελειοποιήθη! ἐμπρός, Νικαρέτη . . . ἄς ἀκούσωμεν . . .

Νικαρέτη. Δὲν ἔχω ὄρεξιν . . . οὐκ οἶδα τί ἔχω . . .

Θούκριτος (παρακαλῶν καὶ θέτων μετ' ἐπιμονῆς τὴν λύραν εἰς τὰς χεῖράς της). Μίαν μόνην . . . ἀλλὰ βραχεῖαν . . .

Νικαρέτη. Ἄλλὰ βραχεῖαν . . . (λαμβάνει τὴν λύραν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Θούκριτου καὶ μετὰ τινὰ ἀνάκρουσιν τῆς λύρας ἄρχεται τῆς ἀπαγγελίας. Ἡ ἠθοποιὸς δέον νὰ μὴ ἀπαγγεῖλῃ ἀπλῶς τοὺς στίχους, ἀλλὰ νὰ τοῖς δώσῃ χροιάν δραματικὴν).

Κάτωχος καὶ μοναχὴ, τὴν κόμην λυτὴν
Μάτην ἢ Ἀριάδνη, ἐπὶ βραχῶδους ἀκτῆς
Θρηνοῦσα, φωνάζει ὄνομα ποθητόν,
Εἰς κύματ' ἀφρώδης πνίγεται ἢ φωνή.

Οἱ ἔνδακρύς της, ἀλλ' ὦραϊοὶ ὀφθαλμοί,
Μακρόθεν ἀφανισθέντα ὀρώσιν ἰστόν,
«Οὐδὲν φεῦ! ὑπάρχει, οὐδὲ πλέον θεοί»
Καὶ ὁ βλάσφημος λόγος 'ς τὸν πόντον ἐπνίγη.

Κληματοφόρος θεὸς διερχόμενος,
«Τί κλαίεις ;» τῇ λέγει, «τί τόσον θρηνεῖς ;
» Ἄν χάριν ἄλλης σ' ἐγκατέλιπον νόμφης
«Μυρίας ἐγὼ διὰ σὲ ἀπαρνοῦμαι».

Ἐγείρου, ὑπάρχουσιν εἰσέθ' ἡδοναί,
Οἱ γλυκεῖς ἐνόσφ' ὀφθαλμοί σου λάμπουν,
Καὶ ἐπὶ τῆς μορφῆς σου θάλλει τὸ ἔαρ.
Ἐγείρου, ὑπάρχουν θεοὶ τε καὶ ἄνθη.

Θ Ο Υ Κ Ρ Ι Τ Ο Σ

(τῷ Πρωτομάχῳ κωμικῶς χαμηλῆ τ ῆ φωνῇ).

Ἄ! ὁ θεὸς θὰ εἶμαι ἐγώ.

ΝΙΚΑΡΕΤΗ (ἐξακολουθοῦσα).

Αὐτῇ δὲ ἡ γλυκεῖα καὶ τερπνὴ φωνή,
Τὸ ἄλγος καταπραῦνει τῆς ψυχῆς της,
Ἐγφοῖ τὴν κεφαλὴν, τὰ δάκρυα παύουν,
Οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ ἐν δακρυοῖς γελοῦν.

Ἐγείρεται καὶ πίπτει ἐπὶ τοῦ στήθους
 Τοῦ προσφωνοῦντος αὐτὴν καλλίστου θεοῦ,
 Ὑπ' ἀπίστου συζύγου, ἀποβληθεῖσα
 Ἡ Ἀριάδνη, ἐρᾷ ἀθανάτου θεοῦ.

(Τοὺς τελευταίους δύο στίχους ἀπαγγέλλει ὀρθία, στρέφουσα
 τὰ βλέμματά της πρὸς τὸν Πρωτόμαχον).

Θούκριτος (ἐναγκαλιζόμενος αὐτὴν μετὰ ψυχικῆς διαχύσεως). Θησαυρέ μου . . . ψυχὴ τῆς ἐμῆς ψυχῆς . . . (τῷ Πρωτομάχῳ). Μοὶ ἐπιτρέπεις . . . (Φιλεῖ τὴν Νικαρέτην ὁ Πρωτόμαχος στρέφει τὴν κεφαλὴν μετ' ὀργῆς ὁ Θούκριτος ἀφίπων τὴν Νικαρέτην πλησιάζει τὸν Πρωτόμαχον). Ὅποια φωνή! . . . ὅποια αἰσθήματα. Αἱ σειρῆνες καθήνται ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτῆς! . . . Δὲν ἀξίζει νὰ προπιώμεν κατὰ τὸ γεῦμα εἰς ὑγιεῖαν της; ὦ! ναί! εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀλφῶν δοκιμάζεται ὁ νέος οἶνος, ἀλλὰ . . . ἔχω καὶ παλαιόν! θέλεις πῆ ἐξ αὐτοῦ τοῦ οἴνου, ὃν ἔφερον ἐκ τῆς Θάσου; θὰ ὑπάγω ὁ ἴδιος νὰ τοὺς φέρω· θέλεις τὸν δοκιμάσει! (Ἀπέρχεται). Ναί! σήμερον εἰς τιμὴν τῆς θεᾶς ἡ ἑορτὴ πρέπει νὰ εἶνε πλήρης . . . ἔλειπες σὺ μόνον (ἀπερχόμενος σταματᾷ πλησίον τῆς Νικαρέτης καὶ δεικνύει αὐτῇ τὸν Πρωτόμαχον). Νικαρέτη . . . συλλογίσου πόσα ὀφείλομεν εἰς αὐτόν . . . τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς αὐτόν ὀφείλομεν (τὴν φιλεῖ ἐκ νέου ἐνῶ ἐπαναλαμβάνει τῷ Πρωτομάχῳ). Μοὶ ἐπιτρέπεις! . . . (τῇ Νικαρέτῃ). Τὰ φιλήματά σου εἶνε γλυκύτερα τοῦ νέκταρος . . . (τῷ Πρωτομάχῳ). Κατέρχομαι ἤδη εἰς τὸ ὑπόγειον . . . (τῇ Νικαρέτῃ παρατηρῶν τὸν Πρωτόμαχον μετὰ λύπης). Ὁ δυστυχής! . . . καὶ δι' αὐτόν ὀλίγον νέκταρ.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ

ΠΡΩΤΟΜΑΧΟΣ καὶ ΝΙΚΑΡΕΤΗ

Νικαρέτη (ὀρθία παρατηροῦσα ἑαυτὴν εἰς καθρέπτην μετὰ φιλαρρεσκείας καὶ τακτοποιοῦσα τὸ περιδέριον. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Θουκρίτου ὁ Πρωτόμαχος τρέχει πρὸς αὐτὴν μετὰ τεθλιμμένης φωνῆς καὶ ἰκετεύων).

Πρωτόμαχος. Καὶ νομίζεις ὅτι δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὴν βάσανον ταύτην;

Νικαρέτη (μετὰ φιλίας). Ποῖαν;

Πρωτόμαχος (ἰκετεύων περίλυπος μετὰ φωνῆς διακοπτομένης). Οὐχί! . . . οὐχί! . . . μὴ ὀμίλει οὕτω. Ἀνέγων εἰς τὴν ψυχὴν

σου. Δὲν εἶσαι ὅποια πρὸ ὀλίγου ἐφαίνεσο μετ' αὐτοῦ. Ὁ Θούκριτος μοὶ εἶπε . . . μοὶ εἶπε τὰ πάντα . . . Συγχώρησόν με, Νέαιρα, συγχώρησόν με!! . . .

Νικαρέτη (μετ' ἀδιαφορίας). Σὲ συνεχώρησα ἤδη . . . Δὲν σοὶ τὸ εἶπον;

Πρωτόμαχος (ὡς ἄνω). Οὐχί, οὐχί! δὲν ζητῶ τοιαύτην συγχώρησιν. Ἐὰν ἐγνώριζες ποσάκις κατηράσθην τὴν στιγμὴν τυφλοῦ θυμοῦ! ποσάκις σὲ ἐζήτησα εἰς τὸ ὄνειρόν μου! . . . ἀλλ' εἶχες φύγει . . . καὶ σήμερον σὲ ἀνευρίσκω ὠραιότεραν ὡς ἐκ τῆς βασκανίας τῆς τύχης.

Νικαρέτη (παρατηροῦσα ἑαυτὴν εἰς τὸν καθρέπτην). Ἄλλὰ δὲν εἶμαι δυστυχής . . .

Πρωτόμαχος (ὡς ἄνω). Μὴ τὸ εἶπες οὕτω . . . με αὐτὸν τὸν τόνον! μὴ μοῦ ὀμίλης οὕτω . . . βλέπεις ἐκεῖ κάτω τὸν ἥλιον πῶς καταδύει εἰς τὴν θάλασσαν καὶ χρυσίζει τὴν κορυφὴν τῆς Ἀκροπόλεως; . . . ποσάκις κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸν οἰκίσκον μας ἐκεῖ εἰς Πειραιᾶ, ἐνηγκαλισμένοι, παρατηροῦμεν αὐτὸν βυθιζόμενον εἰς τὰ κύματα ἐνῶ ἡ αὔρα μᾶς ἔφερε τὴν εὐωδίαν τῶν κήπων καὶ τὸν μακρυνὸν θόρυβον τῶν Ἀθηνῶν! Ἐκεῖ εὐρίσκεται ἡ μικρὰ μονήρης οἰκία περίλυπος, κατηφής, ἀνευ σοῦ· εἰς μάτην τὰ ἄλλα στέλλουν αὐτῇ τὸ ἄρωμα· τὸ μεϊδιάμα σου δὲν τὴν εὐφραίνει; Ἐκεῖ, ἐκεῖ μεταξὺ τῆς χλόης εὐρίσκεται ὁ μικρὸς βωμὸς τῶν Χαρίτων, πρὸς ὃν μεταβαίνομεν τὴν πρωΐαν . . .

Νικαρέτη. Παλαιαὶ ἱστορίαι! παλαιαὶ ἱστορίαι! . . . (μετὰ παύσιν ὡσεὶ ἐνθουσιάζουσα διακίβητι). Καὶ . . . εὐρίσκεται πάντοτε ἐκεῖ εἰς τὴν δειροστοιχίαν ὁ θάμνος τῶν ὑακίνθων;

Πρωτόμαχος (περίλυπος, ἐνθαρρυνθεὶς ὁμως). Πάντοτε . . . ὅπου μεταβαίνομεν . . .

Νικαρέτη (διακόπτουσα εἰσέτι). Καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ συμπλέγματος τῶν Χαρίτων, τὸ ὅποῖον εἶχε τὴν ρίνα κεκομμένην; . . .

Πρωτόμαχος (δυσανασχέτων) . . . τὴν ἔχει εἰσέτι . . . ὅπου μεταβαίνομεν.

Νικαρέτη (γελῶσα). Ἄ! πόσον ἦτο γελοῖον! ἐφαίνετο ὁ Σωκράτης φορῶν ἐνδύματα κορασίου . . .

Πρωτόμαχος (ἰκετευτικῶς). Πρὸς θεῶν! . . . μὴ γελάς! . . . ἂν εἶνε ἀληθές ὅτι ἡμέραν τινα με ἠγάπησας . . .

Νικαρέτη (σοβαρὰ ὡσεὶ ἐπανερχομένη εἰς τὴν ὀμιλίαν). ὦ! ναί! . . . τοῦτο μάλιστα! καὶ πολὺ! . . .

Πρωτόμαχος. Βλέπεις . . . εἶνε ἀδύνατον ἐκεῖ νὰ μὴ αἰσθάνεσαι φωνὴν τινα . . .

Νικαρέτη (σοβαρῶς χαριεντιζομένη θέτει τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐπὶ τῆς καρδίας ὅπως ἀκούσῃ). Ποῦ; . . . ἐδῶ; . . . Ἄ! . . . οὐδὲν αἰσθάνομαι

Πρωτόμαχος. Νέαιρα!

Νικαρέτη. Δὲν σ' ἐπρόδωσα διὰ τὸν Νίκαρχον!

Πρωτόμαχος. Οὐχί, οὐχί. Ὁ Θούκριτος τὰ πάντα μοὶ διηγῆθη, τὰ πάντα γνωρίζω . . .

Νικαρέτη. Ὁ Θούκριτος ἐψεύσθη. Ὁ Νίκαρχος πράγματι ἦτο ἐραστής μου . . . καὶ ἂν σὲ συνεχώρησα ἔπραξα τοῦτο, διότι καὶ ἐγὼ εἶχον ἡμέραν τινα ἀνάγκην συγχωρήσεως . . . καὶ δὲν ἔλαβον αὐτήν. Σὲ ἐπρόδωσα μετὰ τοῦ Νικάρχου· βλέπεις λοιπὸν ὅτι καὶ ἂν τὸ ἐπεθύμουν (παρατηροῦσα αὐτὸν μετὰ μαγευτικῶν ὀφθαλμῶν), δὲν θὰ ἠδύνασο νὰ τὸ λησμονήσῃς τελείως! . . . Σὺ αὐτὸς τὸ εἶπες . . .

Πρωτόμαχος. Θεοί! . . . (καταβεβλημένος ἀπὸ ἐσωτερικὴν πάλην, μεμαγευμένος ἀπὸ τὸ προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα τῆς Νικαρέτης πλησιάζει αὐτήν καὶ μετὰ παῦσιν στρέφει πρὸς αὐτήν τὸν λόγον μετὰ δισταγμοῦ καὶ χαμηλῆς φωνῆς). Καὶ ἂν . . .

Νικαρέτη (παρατηρῶν αὐτὸν μετὰ βλέμματος βασκανίου). Καὶ ἂν . . . τί; . . .

Πρωτόμαχος (ὑποτακτικῶς παρατηρῶν αὐτήν καὶ ἀπλήστως, μετὰ φωνῆς χαμηλῆς καὶ βραδείας, δισταζών). Καὶ . . . ἂν ἐγὼ . . . ἐλησμονοῦν τὸν Νίκαρχον; . . .

Νικαρέτη (ἐν ἐρεθισμῷ μειδιῶσα). Δὲν θὰ ἠδύνασο νὰ λησμονήσῃς τὸν Θούκριτον.

Πρωτόμαχος (ἐπιμένων μετ' ἐπιθυμίας ἔτι μᾶλλον ὑπεκκαιομένης ἐκ τῆς ἀντιστάσεως). Καὶ ἂν . . . ἐλησμονοῦν τὸν Θούκριτον;

Νικαρέτη (μειδιῶσα). Αὐτὸς καὶ ὁ Ἄρχων ἤθελον ἀναλάβῃ νὰ σοὶ τὸν ὑπενθυμίσωσι.

Πρωτόμαχος (μετ' αὐξανούσης ὑπεροψίας). Καὶ ἂν . . . διὰ νὰ σὲ ἔχω . . . πάλιν . . . μίαν μόνην ὥραν περιεφρόνου καὶ τὸν Θούκριτον καὶ τὸν νόμον, καὶ αὐτὸν τὸν ἄρχοντα καὶ τὰ πάντα;

ικαρέτη Ἄ! . . . (μετὰ θριαμβευτικῆς ἀναφωνήσεως, μεταβάλλουσα δὲ ἐπὶ τὸ σπουδαιότερον καὶ τὴν φωνὴν καὶ τὸ βλέμμα) τότε ἤθελον εἰπῆ ὅτι ὁ ἀνὴρ εἶνε οὐτιδανός, διότι ἐν καιρῷ δὲν γνωρίζει τὰ τιμωρῆ καλῶς, ὅπως καὶ ἐν καιρῷ δὲν γνωρίζει νὰ συγχωρῆ καλῶς. Καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν χειρότερον δι' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας τῶν ἡμι-

μέτρων· ἡμεῖς αἱ γυναῖκες ἀγαπῶμεν καὶ ἐκείνους, οἵτινες μᾶς τιμωροῦσιν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχωσιν οὗτοι μέγα τι, ὠραῖόν τι καὶ αὐτὴ ἡ τιμωρία τοῦλάχιστον νὰ ἔχη τι τὸ φανταστικόν. Μὲ ἐνόμισες πταίσασαν· ἠδύνασο νὰ μὲ φονεύσῃς. . . τοῦτο μὲν ἦτο δίκαιον καὶ τρομερὸν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἐγὼ δὲ θὰ ἀπέθνησκον ἀγαπωσά σε· δὲν τὸ ἔπραξας. ἠδύνασο νὰ μὲ συγχωρήσῃς· τοῦτο μὲν θὰ ἦτο ὑψηλὸν ἐνώπιον τῶν θεῶν· ἐγὼ δὲ θὰ σὲ ἠγάπων ζῶσα· δὲν τὸ ἔπραξες. Περιωρίσθης νὰ μὲ ταπεινώσῃς πρῶτον ἵνα μὲ ἐπιθυμῆσῃς κατόπιν! Καὶ διὰ ποῖαν βασκανίαν δυστυχημάτων μοὶ ὀμιλεῖς; Ἐὰν εἶχον καταβληθῆ ὑπὸ τῆς δυστυχίας τῆς διαζεύξεως ἤθελες ἐπαρθῆ. Ἐπειδὴ ἐπανέστη, ἐξηγέρθην, μὲ εὐρίσκεις εἰσέτι ὠραῖαν καὶ ὑπερήφανον, ἐρωτιδεύς τις σὲ κατέλαβεν. Ἀπηξίους νὰ μὲ εἶχες, ἐὰν σκια μόνον ὑποψίας ἔπιπτεν ἐπ' ἐμοῦ· σήμερον διὰ νὰ μὲ ἔχῃς θὰ ἐδέχεσο καὶ τὸ ἐνθύμημα δέκα ἐρώτων! . . . Τόση ἀγαθότης μετὰ τόσην αὐστηρότητα!; ἡ αὐστηρότης σου ἦτο μικρά . . . ἡ δὲ ἀγαθότης σου ἔρχεται πολὺ ἄργά!

Πρωτόμαχος (παρατηρεῖ τὴν Νικαρέτην ἱκετευτικῶς μεμαγευμένος, ὑποδουλωθεὶς ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τῆς λάμψεως τοῦ θυμοῦ τοῦ βλέμματός της, τοῦ ἐξημμένου προσώπου ὠραιότητας ἐν τῷ θυμῷ της). Νέαιρα! . . .

Νικαρέτη (πλήρης θυμοῦ καὶ ὠραιότητος). Ἄ, τώρα μὲ ἀτενίζεις; Δὲν εἶνε ἀληθές ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ἀκτινοβολοῦσι καὶ ὅτι σοὶ φαίνομαι ὠραία ἐν τῇ ὀργῇ μου; Δὲν εἶνε ἀληθές ὅτι, ἂν καὶ ἔνοχος, εἶμαι ἀξία τῆς ἀγάπης σου, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη ἠπίστησε πρὸς τὸν σύζυγόν της, καὶ ἐν τούτοις κἀθηται μετὰ τῶν Ἐπουρανίων; . . . Ἀτένισόν με! . . . ἀτένισόν με! . . . (τὸν παρατηρεῖ μετὰ σπινθηροβόλων ὀφθαλμῶν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ὀπείων ὁ Πρωτόμαχος πίπτει γονυκλινής).

Πρωτόμαχος. Νέαιρα! . . .

Νικαρέτη (ὡς ἄνω) Ἔχεις μόνον ὀφθαλμούς; σοὶ φαίνεται τόσον τρομερὸν ἂν τόσον ὠραία ἦρεσα εἰς τὸν Νίκαρχον;

Πρωτόμαχος (γονυκλινής τετυφλωμένος ἐκ τοῦ πάθους, προσπαθῶν νὰ τὴν περιβάλλῃ διὰ τῶν χειρῶν του). Καὶ ἂν σοὶ ἔλεγον ὅτι καὶ οὕτω σὲ λατρεύω; . . .

Νικαρέτη. Ἄ!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

ΘΟΥΚΡΙΤΟΣ, ΧΑΡΙΩΝ και ΟΙ ΑΛΟΙ

Θούκριτος (ἐπὶ τοῦ κατωφλίου παρατηρῶν καὶ παρεμβαίνων μετὰ τῆς μεγαλητέρας ψυχραιμίας καὶ ἡσυχίας). Θὰ ἔλεγον. . . ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε ὀρθόν.

Πρωτόμαχος (ἐγειρόμενος). Θούκριτε!

Θούκριτος (προχωρῶν μετὰ ψυχραιμίας). Ἴδέ, τοῦτο δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον. (Τῷ Χαρίωνι). Σημείωσον τοῦτο. (Ἡ Νικαρέτη ἐναγκάζεται αὐτὸν κλίνουσα τὸ πρόσωπόν της ἐπὶ τῶν ὤμων του). Εὐχαριστῶ, Νικαρέτη. Εἶσαι εὐχαριστημένη; δυνάμεθα τώρα νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Πρωτόμαχος (ἐκστατικός). Θούκριτε!

Θούκριτος (κρατῶν πάντοτε ἐνηγκαλισμένην τὴν Νικαρέτην καὶ ὁμιλῶν πρὸς τὸν Πρωτόμαχον μετὰ ψυχραιμίας). Σιώπα, εἶσαι ἀναιδής, Ὅ,τι σὲ δὲν εὐχαριστεῖ ἐπιθυμεῖς νὰ εὐχαριστῇ ἐμέ; μετὴν διαφορὰν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐντὸς τοῦ νόμου καὶ σὺ ἐκτός. Τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ πρὸς τὸν Νικαρχον ἔρωσ εἶνε πράγματι μῦθος ὡς σοὶ ἔλεγον.

Πρωτόμαχος. Καί; . . .

Θούκριτος. Ναί, μῦθος . . . καὶ ἐνῶ σὺ ἐδέχεσο αὐτὴν πρὸ ὀλίγου ἀτιμον, ἐγὼ, ὡς βλέπεις, εἶμαι ἀνώτερός σου, δεχόμενος αὐτὴν τιμίαν. Χαρίων, δύνασαι νὰ μαρτυρήσῃς περὶ τούτων ἀπάντων.

Χαρίων. Βεβαίως . . . ἀφες με . . . χάριν ἀντὶ χάριτος . . .

Θούκριτος. Θὰ μεταβῶμεν ὁμοῦ εἰς τὸν ἄρχοντα. Ἐὰν προηγηθῆς ἐμοῦ . . .

Χαρίων (πλησιάζων τὸν Πρωτόμαχον). Γυνὴ ἀπίστος διαζευχθεῖσα . . . σύζυγος συλληφθεῖς ἐνῶ ἀποπειράτο νὰ τὴν ἐπανακτήσῃ . . . δεινὸν τὸ πρᾶγμα . . . ποινὴ ἀτιμίας! ὦρατον τὸ συμβάν! . . . βοηθοῦν τὸν λόγον μου. (Πορεύεται ὅπως ἀναχωρήσῃ).

Πρωτόμαχος (ἐξησθενημένος στηρίζεται ἐπὶ κίονος, παρατηρῶν χαμαί). Θεοί!

Νικαρέτη (ἐγειρούσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν Πρωτόμαχον εὐπροσηγόρως) Οὐχί, Χαρίων, στῆθι. (Ὁ Χαρίων ἴσταται). Πρωτόμαχε! (Ὁ Πρωτόμαχος τὴν παρατηρεῖ). Οὐδὲ οἱ θεοὶ ἐπιτρέπουσι τὸ πεπρωμένον. Μετὰ τὴν ὕβριν διαζευχθεῖς με, καίτοι ἀθῶν ἐπανέλαβες

αὐτὴν νὰ μὴ ζητήσῃς ἐκ νέου, καίτοι πταίσασαν. Σ' ἐσυγχώρησα τὸ πρῶτον, σὲ συγχωρῶ τὸ δεύτερον . . . διότι ἡ γυνή, ὅταν συγχωρῇ πράττει τοῦτο κάλλιον τοῦ ἀνδρός. Δὲν σοὶ ἀνταποδίδω τὴν ἀτιμίαν, ἣν ἐπ' ἐμοῦ ἔρριψες. Οὔτε ὁ Χαρίων οὔτε ὁ Θούκριτος θὰ σὲ ἐνάξουν ἐνώπιον τοῦ Ἄρχοντος. Νοεῖται ὅτι δημοσίως θὰ ἀνακαλέσῃς τὴν κατηγορίαν . . . Ὅρκιζεσαι τοῦτο . . .

Πρωτόμαχος. Τὸ ὀρκίζομαι . . . καὶ τότε; (μετ' ἐκφράσεως ἐλπίδος προχωρῶν πρὸς αὐτὴν).

Θούκριτος (μετὰ ψυχραιμίας, παρεμβαίνων μετὰξὺ αὐτῶν καὶ σφίγγων τὸν βραχίονα τῆς Νικαρέτης). Τότε σὲ νυμφεύομαι τακτικῶς . . . διότι, μὰ τὸν Δία, ἠξιώθην τοῦτο! . . . (Πρὸς τὸν Πρωτόμαχον). Μὰ τὸν Πλούτωνα! Σὲ προσεκάλεσα διὰ τοῦτο . . . (ἐνῶ ὁμιλεῖ θωπεύει τὴν Νικαρέτην). Δὲν ἔχει οὕτω, Νικαρέτη;

Πρωτόμαχος. (ἐκστατικός). Τί! . . .

Θούκριτος. (πρὸς τὸν Πρωτόμαχον κρατῶν τὴν Νικαρέτην ἐνηγκαλισμένην). Νοεῖς καλῶς ὅτι ὁ ἀνὴρ ὁ ἀπωθῶν γυναῖκα, ἔστω καὶ ὁ δυσειδέστερος, ὁ ἀνοητότερος, πληγῶνων αὐτὴν εἰς τὴν ἑπαρσίαν της, ἀφίνει αὐτὴ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐκδικήσεως . . . Τὸ μῖσος αὐτοῦ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶνε ἀπιστία. Μὲ ἠνώχλει. Ἦδη, ὅτε τὴν ἐξεδικήσῃς . . . καὶ ὅτε σὲ εἶδε τόσον ἀκαμπτον νὰ δεχθῆς . . . καὶ ἔτι χειρότερον . . . σὺ κατέστης ὅλως ἀσήμαντος . . . Σὲ εὐχαριστῶ; Δὲν ἔχει οὕτω, ὦ Νικαρέτη.

Νικαρέτη (ἐνηγκαλισμένη πάντοτε αὐτὸν μετὰ διαχύσεως). ὦ, ναί, ναί . . . Μὰ τὴν Ἀφροδίτην . . . Σὲ εὐχαριστῶ, Θούκριτε! . . . Θὰ σὲ ἀγαπήσω ἔτι περισσότερο . . .

Θούκριτος (τελειῶνων τὴν φράσιν). Διότι, μετὰ τὴν κατὰ τῆς ἐπάρσεώς σου ὕβριν, ἤδη νυμφευόμενος σὲ ἐξαιλίφω τὴν κατὰ τῆς τιμῆς ὕβριν. Ἡ σημερινὴ ἐορτὴ σου θὰ εἶνε ὠραία καὶ εὐθυμος (ἀνταποδίδων τὸ φίλημα καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν Πρωτόμαχον) Ἐπιτρέψόν μοι. Ἐὰ φιλήματά σου εἶνε γλυκύτερα τεῦ νέκταρος . . . (πορευόμενος αὐτὸς καὶ ἡ Νικαρέτη ἐνηγκαλισμένοι πρὸς τὴν αἰθουσάν της πρὸς τὰ ἀριστερά). Δι' αὐτὸν ὁ οἶνος τῆς Θάσσου . . . καὶ ἡ ἐορτὴ τῶν Ἀλφῶν . . . ὁ δυστυχής! . . . ὀλίγον νέκταρ καὶ δι' αὐτὸν (στρεφόμενος πρὸς τὸν Πρωτόμαχον ἀπαρχόμενος). Ἐλθέ, Πρωτόμαχε. . . (Ἐξέρχονται ἐνηγκαλισμένοι).

Χαρίων. (πλησιάζει τὸν Πρωτόμαχον μένοντα ἐκθαμβῶν, ἀπαγγέλλων δὲ ὀπισθεν τῶν ὤμων των μετὰ σπουδαιότητος καὶ ἐμφρόνως). Σοφός ἦτο ὁ νόμος οὗτος τοῦ Σόλωνος . . . οὕτω πρὶν διαζευ-

χθῆτε τὰς συζύγους σας Ἀθηναῖοι . . . δέον νὰ συλλογισθῆτε . . . ἀπαξ . . .

Πρωτόμαχος (μαινόμενος στρέφων καὶ ἐφορμῶν κατ' αὐτοῦ). Παῦσον . . .

Χαρίων (φεύγων καὶ στρεφόμενος ἐκ νέου). Καὶ δὶς! . . . (φεύγει καταδιωκόμενος ἀπὸ τὸν Πρωτόμαχον καὶ μόλις πατεῖ τὸ κτώφλιον στρέφει πάλιν, συνοδεύων τὴν ὀμιλίαν του διὰ τῆς χειρός). Καὶ δὶς! . . .

Γ. Ι. Δουρούτης.

(ἐκ τῆς ἰταλικῆς)

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΚΟΥΡΟΥΤΣΕΣΜΕ

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΩΝ, ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ, ΣΧΟΛΕΙΩΝ, ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ,
ΑΥΘΕΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΚΡΗΝΩΝ, ΤΑΦΩΝ ΚΛΠ¹.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

¹ Ἀρχιερατικαὶ ἐκλογαί, μεταθέσεις, προβιθασμοὶ κτλ.

Προβαίνων ἤδη εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐν ταῖς δυσὶν ἐκκλησίαις τοῦ ἡμετέρου προαστείου τοῦ ἁγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου καὶ τοῦ ἁγ. ἐνδόξου Προφήτου Προδρ. καὶ Βαπτ. Ἰωάννου γενομένων χειροτονιῶν, ἐκλογῶν τιτουλαρίων ἐπισκόπων, προβιθασμῶν καὶ μεταθέσεων μητροπολιτῶν, τῶν ἐν τῷ κλίματι τοῦ οἴκουμενικοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, ὀφείλω νὰ σημειώσω χάριν τῶν ἀκριβολογούντων ὅτι αἱ χρονολογίαι καὶ πᾶν τὸ ἀφορῶν εἰς τὰ ἀναγραφόμενα πρόσωπα μετὰ μεγίστης ἀκριβείας παρατίθενται καὶ ἐπὶ πηγῶν ἀναμφηρίστων. Ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν ἀρχιερατικῶν τούτων πράξεων, δι' ὧν πολλῶν προσώπων αἱ βιογραφίαι συμπληροῦνται, ἐτέρων τὸ πρῶτον ἀκριβοῦνται, ἔσχον ἐκτὸς τοῦ κώδικος τοῦ ἡμετέρου ναοῦ ὀδηγούς καὶ τοὺς ἀρμοδίους πατριαρχικούς κώδικας, οὓς ἀδεία τῆς ἀγιωτάτης Συνόδου καὶ τοῦ μακαρίτου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Δ' ἀνεδίφησα.

¹ Συνέχεια ἴδε σελ. 472.

Ἀρχομαι ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.

α) Ἐπὶ πατριαρχίᾳ Γερασίμου τοῦ ἀπὸ Δέρκων, οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς συνέρχονται ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ ἐκλέγουσιν ἀρχιεπίσκοπον *Μήλου* καὶ *Κιμῶλου* τὸν ὀσιώτατον ἀρχιμανδρίτην κῦρ *Διονύσιον* ἀντὶ τοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος ἀρχιερέως *Γρηγορίου*. Ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1795.

β) Ἐπὶ Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Μαρωνείας, κατὰ ἰούνιον τοῦ 1801 ἀποθανόντος τοῦ Μονεμβασίας *Ἰγνατίου* ἐκλέγεται ὁ πρῶην μέγας πρωτοσύγκελλος *Ἀμβρόσιος*. Ἐπειδὴ ὅμως σκάνδαλα ἀνεφύησαν καὶ παραχαί μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων τότε ἐν Κων/πόλει προκρίτων τῆς ἐπαρχίας καὶ Πελοποννησίων, προείλετο οὗτος παραιτήσασθαι οἰκεία βουλήσει. Ἄντ' αὐτοῦ δὲ ἐξελέγη μετὰ δύο ἡμέρας ὁ δευτερεύων τοῦ πρῶην πατριάρχου Γερασίμου *Χρῦσανθος*.¹

γ) Τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Πρεσπῶν καὶ Λυχνιδῶν ἀπροστατεύτου μεινάσης, ἄτε τοῦ ἀρχιερατεύοντος *Κυπριανοῦ* οἰκιοθεληθέντος παραίτησιν, συνελθόντες οἱ ἀρχιερεῖς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐξελέξαντο τὸν ὀσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κῦρ *Καλλιμάχον*, τεθέντων συνυποψηφίων τοῦ Γερασίμου καὶ Ἀνθίμου. Ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο τῷ Σεπτεμβρίῳ τοῦ 1801 ἐπὶ Καλλινίκου τοῦ ἀπὸ Νικαίας, ἐπινεμήσεως πέμπτης².

δ) Ἀποθανόντος τοῦ Ἐφέσου *Μακαρίου*³ ἐκλέγεται ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ ψήφοις κανονικαῖς ὁ Παρίσης *Διονύσιος* (ὁ Καλλιάρχης), τῷ 1803 κατὰ Σεπτέμβριον ἐπινεμήσεως ἐβδόμης⁴.

¹ Οὗτος ἀπέθανε μετὰ τινος διακόνου ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τῆς Τριπολιτσᾶς τῷ 1821 κατὰ Σεπτέμβριον (Τρικοῦπη Ἱστορ. Ἑλλ. ἐπαναστ. τ. Β' σελ 87). Ἦν ἕτερος τῆς Ἐταιρείας σὺν τῷ Χριστιανουπόλεως Γερμανῷ, Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανῷ κλ. ("Ὁρα Ἰπομνημ. Ἑλλην. ἐπαναστ. Γερμανοῦ, σ. 6).

² Οὗτος ἦν ἐκ Καλλιπόλεως, καὶ εἰς τὴν σχολὴν τῆς πόλεως ταύτης μετεκομίσθη μετὰ θάνατον ἢ βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ, ἥτις τασούτω μᾶλλον πολύτιμος, ὅσον περιέχει καὶ πολλὰ τεύχη Βησσαρίωνος τοῦ Μακρῆ, τοῦ πολλοῦ τούτου Ἰωαννίτου διδασκάλου. ("Ὁρα τὰ ὑπ' ἐμοῦ δημοσιευθέντα ἐν *Παρρασσῶ* τοῦ ἔτους τούτου σελ. 64 κ. ἐ. Πρβλ. περὶ τούτου καὶ τὰ ἐν σελ. 88 τοῦ «Περὶ τῆς αὐτοκεφάλου ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Πρώτης Ἰουστινιανῆς» φυλλαδίου τοῦ Μ. Δήμιττα.

³ Ἦν πρῶην Ἄρτης, εἶτα Δέρκων (Πρβλ. Περιγραφ. Ἄρτης ὑπὸ τοῦ Ἄρτης Σερραφεῖμ). Ἀνάγνωθι καὶ τὰ παρὰ Μαθᾶ (Π. Κ. σ. 162). "Ὁρα καὶ πάνμοιστ. ὑπογραφῆς ἐν Πίν. 5).

⁴ Γνωστὸν τὸ τέλος τοῦ αἰδίουμοῦ τούτου ἱεράρχου ἀπαγχονισθέντος σὺν τῷ *Νικομηθείας* Ἀθνασίῳ καὶ Ἀρχιάλῳ Εὐγενίῳ. Ὁ αἰδίουμος Οἰκονόμος ἐν τῷ ναῷ τῆς Ὀδησσοῦ ἐξεφώνησε λόγον περὶ τῶν τριῶν τούτων τῆς Ἐκκλησίας ἱερομαρτύρων, δημοσιευθέντα ἐν Βερολίῳ τῷ 1831 σὺν ἄλλοις ἐκφωνηθεῖσιν ἐν

ε) Του Λαρίσης προβιβασθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Ἐφέσου γίνεται μετὰθεσις τοῦ Ἱκονίου *Ραφαήλ* εἰς τὸν θρόνον τῆς Λαρίσης ἐν τῷ ἡμετέρῳ ναῶ. (Ὅρα κατωτέρω ἐκλογὴν δ) τοῦ ἁγίου Ἰωάννου).

ς) Ἱκονίου διορίζεται ὁ πανοσιώτατος καὶ ἐλλογιμώτατος μέγας ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐν δὲ ἱερομονάχοις κύρ *Κύριλλος* κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1803.

ζ) «Τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Φιλαδελφείας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κύρ Ἰακώβου παραίτησιν οἰκειοθελή καὶ ἀβίαστον ποιησαμένου τῆς ἐπαρχίας ταύτης δι' ἐνουπογράφου αὐτοῦ καὶ ἐνσφραγίστου γράμματός, ὡς ἀντικρὺ κατεστρωμένη φαίνεται, ἡμεῖς οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Καλλινίκου, συνελθόντες ἐν τῷ κατὰ τὸν Κουρούτζεσμε ἱερῷ ναῶ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, καὶ ψήφους κανονικῶς προβαλλόμενοι εἰς εὐρεσιν καὶ ἐκλογὴν ἁξίου καὶ ἀρμοδίου προσώπου τοῦ ἀναδεξομένου τὴν ἀρχιερατικὴν προστασίαν καὶ ποιμαντορικὴν ῥάβδον τῆς ἁγιωτάτης ταύτης μητροπόλεως, ἐθέμεθα πρῶτον μὲν τὸν πανοσιολογιώτατον διδάσκαλον καὶ ἀρχιμανδρίτην κύρ Δωρόθεον, δεύτερον τὸν Νεόφυτον καὶ τρίτον τὸν Καλλινίκον, ὧν τὰ ὀνόματα κατεστρώθη ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κώδικι». Ἡ ἐκλογὴ αὕτη Δωροθέου τοῦ Πρωτοῦ καὶ ὁ προβιβασμός εἰς Φιλαδέλφειαν ἐγένετο τῷ Νοεμβρίῳ τοῦ 1805.

η) Ἐπίσης τὸν ἰανουάριον τοῦ 1806 διορίζεται ὁ πρῶτον Γάνου καὶ Χώρας κύρ *Κύριλλος*, Δρύστρας¹ ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου *Γρηγορίου*.

θ) Ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος *Σαριήλ* ἐκλέγεται Τυρνόβου ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις πρωτοσύγκελλος *Μακάριος*, τῷ αὐτῷ μηνὶ καὶ ἔτει.

τῷ αὐτῷ ναῶ. Ὁ αἰδίδιμος ἦν παιδεῖα καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένος· συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐδραϊώσιν τοῦ ἐν Κυδωνίαις Ἑλληνικοῦ Σχολείου· αὐτὸς ὑπερησπίσθη τὸ τε σχολεῖον καὶ Βενιαμὴν τὸν Λέσβιον τὸν ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὡς κακόφρονα κατηγορήθη. (Οἶκον. Σωζόμ. Φιλολογ. σελ. 377). Ὅρα πανομοιότυπον ὑπογραφῆς αὐτοῦ ὄντος Λαρίσης ἐν Πίν. 8.

¹ Τὸν ἱεράρχην τοῦτον εὗρισκω ἐν Ὁδησῶ τῷ 1817, ὅπου συνοδευόμενος ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνων, περιβαλλόμενος καὶ μανδύαν καὶ ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον καὶ κορώναν ἔκαμεν εὐλογητόν, καὶ ἐτέλεσε τὸν ἁγιασμόν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τοῦ σχολείου τῆς αὐτόθι ἑλληνικῆς κοινότητος (Λογ. Ἐρμ. 1817 σ. 605· ἔνθα ταῦτα γράφει ὁ Κούμας πρὸς τὸν Οἰκονόμον εἰς Σμύρνην). Παρῆν ἐπίσης ἐν ταῖς ἐξετάσεσι κατὰ τὸν αὐγούστον τοῦ 1818 γενομέναις (Λογ. Ἐρμ. 1818 σ. 583).

ι) Κατ' ἀπρίλιον τοῦ 1806, ἀντὶ τοῦ ἀπολυθέντος Ἰγνατίου ἐκλέγεται Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ὁ μέγας ἀρχιδιάκονος τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου *Πορφυρίου*.

ια) Ἐπὶ πατριάρχου Κυρίλλου ὁ Φιλαδελφείας Δωρόθεος προβιβάσεται εἰς τὴν μητρόπολιν Ἀδριανουπόλεως τὸν ἰούνιον τοῦ 1813.

ιβ) Φιλαδελφείας ἀντὶ τοῦ προβιβασθέντος καὶ μετατεθέντος εἰς Ἀδριανουπόλιν Δωροθέου διορίζεται ὁ ἅγιος Ἀγγιάλου κύρ *Γαβριήλ*, καὶ Ἀγγιάλου,

ιγ) ὁ πρῶτον Φιλιππουπόλεως *Εὐγένιος*¹.

ιδ) Ἐλασσῶνος ἐκλέγεται ἀντὶ τοῦ κύρ *Πορφυρίου* προβιβασθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἱερομηρίου *Σαμουήλ* κατὰ τὸν ἰούνιον τοῦ 1813.

Αἱ ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τῷ ναῶ δὴ δὴ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου γενόμεναι ἐκλογαί, μεταθέσεις κ.λ. εἶναι αὗται·

α) Ἀρχαιοτέραν σύνοδον ἀρχιερέων ἐν τῷ ναῶ τούτῳ εὗρισκω τὴν ἐπὶ Παΐσιου πατριάρχου γενομένην, καὶ ταύτην ἐν τῷ πατριαρχικῷ κώδικι τῷ περιέχοντι τὰ ἀπὸ τοῦ 1730-1760 ὑπομνήματα, τὸ ὑπόμνημα φέρει χρονολογίαν ἀ' ἰουλίου τοῦ αψνά (1751), συνετάχθη δὲ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ρέοντος καὶ Πραστοῦ ὀσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κύρ *Νεκταρίου* ἀντὶ τοῦ εἰς τὰς οὐράνιους μονὰς μεταστάτος *Παρθερίου*².

β) Ἐν ἐτέρῳ κώδικι ἀπαντῶ τὸδε τὸ ὑπόμνημα ἐπὶ Σαμουήλ τοῦ ἀπὸ Δέρκων (24 μαίου 1762-1768) γενόμενον ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ὅπερ δ' ἐπὶ λέξει ἔχει ὧδε·

«Ἐπειδὴ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μητροπόλει Κυζίκου εὗρισκοῦνται καὶ τελοῦσι μὲν ὑπ' αὐτὴν χωρία τινά, ἀνεπίσκεπτα δὲ μένουσιν ἀρχιερατικῆς προστασίας διὰ τὸ πόρρωθεν καὶ μεμακρυσμένα εἶναι τῆς μητροπόλεως ταύτης καὶ μὴ δύνασθαι τὸν κατὰ τόπον ἀρχιερέα ἀπέρχεσθαι ἐκείσε εἰς ἐπίσκεψιν τῶν χριστιανῶν, οὗ ἕνεκα ἐδέησεν ἀποκατασταθῆναι ἐπιστάτην τινὰ ἐν αὐτοῖς ἀρχιερατικῇ ἁξίᾳ τετι-

¹ Οὗτος διορίζεται τῷ 1813 Ἀγγιάλου. Ἐπὶ Κυρίλλου τοῦ 1813 σκέψις ἐγένετο καὶ τὸ ἐπὶ τούτῳ ὑπόμνημα κατεστρώθη περὶ ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ εἰς Μήθυμναν, ἀλλ' ἐγένετο εἴτα Ἀγγιάλου. Κατὰ Παρανίκαν (Σχεδιασμ. σ. 45) ἐδίδαξεν ἐν Φιλιππουπόλει κατὰ τὸ 1807, ὅπερ ἄγνοῶ.

² Ὅρα ἐν τέλει παράρτημα, ἔνθα ἡ σειρά τῶν ἐπισκόπων Ρέοντος καὶ Πραστοῦ, καὶ σιγίλλιον περὶ μονῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ.

λημένον ἐν τῷ ἐπισκέπτεσθαι ἀρχιερατικῶς τοὺς ἐκείσε χριστιανούς, τούτου χάριν συνοδικῶς προβληθείσης τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀπεφάνθη χειροτονηθῆναι ἀρχιερέα ἐπ' ὀνόματι τῆς πάλαι ποτὲ ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ διαπρεφάσης ἐπισκοπῆς Λαμφάκων· καὶ δὴ συνελθόντες ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου καὶ . . . κυρίου Σαμουὴλ καὶ ψήφους κανονικᾶς προβαλλόμενοι . . . προεκρίθη πρῶτον μὲν ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κύρ Γρηγόριος . . . Ἐν ἔτει 1764 ἰνδικτ. ιβ'.

γ) Ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι βλέπω τοὺς ἐνδημοῦντας ἀρχιερεῖς συνηχομένους ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ καὶ ἐκλέγοντας τὸν ὀσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύρ Δωρόθεον μητροπολίτην Τραπεζοῦντος ἀντὶ τοῦ θανόντος Ἀναρίου. Ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο τὴν ιζ' αὐγούστου 1764.

δ) Ἐπὶ πατριάρχου Σωφρονίου τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, τοῦ Ἰωνίου Διονυσίου ἀποθανόντος ἐκλέγεται μητροπολίτης τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου κατὰ ἰούλιον τοῦ 1780 ὁ ἀρχιμανδρίτης τῶν πατριαρχείων Ραφαήλ.

ε) Ρέοντος καὶ Πραστοῦ, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου Μακαρίου ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κύρ Ἰωσήφ.

ς) Θεσσαλονίκης, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου Δαμασκηνῶ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους Ἰάκωβος, ἐπίσης κατὰ ἰούλιον τοῦ 1780¹.

ζ) Σάμου καὶ Ἰκαρίας, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἀκακίου διωρίσθη ὁ ἱερομόναχος Γαβριήλ κατ' αὐγούστον τοῦ 1780.

η) Ἀντὶ τοῦ ἐκπεπτωκότος τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ Πισιδίας² Βενεδίκτου, ὁ ἱερομόναχος Κύριλλος.

θ) Ἀμασειας, ἀντὶ τοῦ ἀποθαλόντος Διονυσίου ἐκλέγεται ὁ ἱερομόναχος Παΐσιος κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1780.

¹ Ὁ Δαμασκηνὸς ἦν ἐξ Ἀργυροκάστρου υἱὸς Ἐλευθερίου τινός, μαθητεύσας πρῶτον ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἰωαννίνοις, μετέβη εἰς Ἄθω ἔνθα μαθημάτων ὑψηλοτέρων ἠχρόασατο ἐν τῇ Ἀθωιάδι. Ἐγένετο πρωτοσύγκελλος τοῦ πατριάρχου, εἴτα Μελενίκου καὶ εἴτα Θεσσαλονίκης, παραιτησάμενος δὲ ἐπανεκμύψεν εἰς τὸ Ἀγιώνυμον ὄρος, ὅπου συντέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς παιδείας. (Ὅρα τὰ ἐν Παρνασσῷ τ. Α'. σ. 861 περὶ τούτου, καὶ τὰ ἐν τῷ Ἄθω ὑπὸ κ. Μ. Γεδεών σ. 226). . . . Εἴτα ἔρχεται Θεσσαλονίκης ὁ Γεράσιμος, καὶ εἴτα ὁ Ἰωσήφ, οὗ τὸ πανομοιότυπον ὄρα ὑπ' ἀριθ. 1.

² Πισιδία. Αὕτη ἡ ὀρθὴ γραφὴ (Ἡρωδ. ἐκδ. Lentz τ. Α'. σ. 289 καὶ καὶ Β' 451, καὶ Εὐσ. 570 «Πισιδία: ἡ παράδοσις».

ι) Ἀδριανουπόλεως, ἀντὶ τοῦ Νικηφόρου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος, ὁ ὀσιώτατος ἱερομόναχος Καλλιρίκος¹.

ια) Βάρνης, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Νεοφύτου ὁ Φιλόθεος.

ιβ) Σοφίας, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἱερεμίου ὁ ὀσιολογιώτατος Θεοφάνης.

ιγ) Ἐν σελ. 81 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 348 Π. Κ. ἐν ᾧ καὶ ἄλλα ὑπομνήματα εὕρισκω καὶ τὸ παρά πόδας ὑπόμνημα περὶ ἐκλογῆς τοῦ ἐν τῷ κλίματι τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Θηβαίδος.

«Ὡς περ πολλάκις, οὕτω καὶ ἤδη ὁ ἀγιώτατος πατριαρχικός, ἀποστολικὸς καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος ἔγνω χεῖρα ὀρέξει δεομένην βοήθειας τῷ ἀγιωτάτῳ πατριαρχικῷ καὶ ἀποστολικῷ θρόνῳ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἀντιλαβέσθαι αὐτοῦ εἰς τὴν προκειμένην χρεῖαν. Καὶ δὴ ἡμεῖς οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς, προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου καὶ . . . κυρίου Γαβριήλ², κατὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ μακα-

¹ Ὅρα τὰ ἐν προηγ. σημ. εἶναι ὁ μετὰ ταῦτα πατριάρχης. Περὶ τοῦ Νικηφόρου δὲ σημειοῦσθαι ἐνταῦθα ὅτι ἦν Σμυρναῖος, ἐδίδαξεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ποστελνίκου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, καὶ τῷ 1773 ἐξελέγη Ἀδριανουπόλεως (Ὑψηλ. Τὰ μετὰ τὴν Ἄλωσιν σ. 512, 519, 618).

² Γαβριήλ Δ'. ὁ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν πατριάρχης, Σμυρναῖος, ἦν πρῶτην σύγκελλος τοῦ αἰδιδίμου Σμύρνης Νεοφύτου, εἴτα ἐπίσκοπος Μοσχονησίων, εἴτα Ἰωαννίνων, καὶ μετέπειτα τῷ 1771 ὅτε οἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἀρχιερεῖς ἕνεκα τῆς τῶν Ἀλβανῶν εἰσβολῆς κατέφυγον εἰς Ζάκυνθον (Σάθα, Τουρκοκρ. Ἑλλ. σ. 399), μετετέθη εἰς τὴν Παλαιῶν Πατρῶν μητρόπολιν, διαδεξάμενος τὸν Παρθένιον. Ἐπατριάρχησεν ἀπὸ τοῦ ὀκτωβρίου 1780—29 ἰουλίου 1785, ὅτε πρὸς Κύριον ἀπεδήμησεν. Ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Μεγάλου Ρεύματος. Ἐν τῷ ἄνωθι σημειοῦμένῳ μοι πατριαρχικῷ κώδικι εὕρηται κατητηφαλισμένα, ἧ τε προσκλητήριος ἐπιστολὴ τῶν ἁγίων συνοδικῶν καὶ ἡ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων πρὸς τὸν νέον πατριάρχη, ἅμα δὲ καὶ «Περιγραφὴ τοῦ τρόπου τῆς πατριαρχίας τοῦ παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, συντεθεῖσα καὶ καταστρωθεῖσα τῇ ἐπιταγῇ τῆς Α. Παναγιότητος». Ὁ μακαριότης Σοφοκλῆς Οἰκονόμου (ἐν Φιλ. Σωζομ. σ. 417) σημειοῦται τὸν θάνατον αὐτοῦ ὡς τῇ 29 ἰουΝίου γενόμενον, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Λεξικῷ Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας, ἐν λέξει Κωνσταντινούπολις (χωρίον Ἀγραούκτιοῦ) 28 ἰουΝίου. Παρὰ Μαθᾶ ἐν τῇ Β' ἐκδόσει οὐδὲν λέγεται, τὸ δὲ περιεργον ὅτι καὶ περὶ τὰ ἔτη σφάλλεται· διόρθου δὲ τὸ τριετὴ εἰς πενταετὴ. Ἄς προσθέσω ἐνταῦθα ὅτι καὶ ὁ μετὰ τὸν Γαβριήλ πατριαρχήσας Προκόπιος ὁ ἀπὸ Σμύρνης, οὐχὶ ἀπὸ τοῦ 1784 ἐπατριάρχησεν, ὡς ἐσφαλμένως φέρεται πάλιν παρὰ Μαθᾶ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ αὐγούστου τοῦ 1735, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐσημειώσαμεν ἐν Ἐβδομάδος φύλλῳ 89. Τούτου πανομοιότυπον ἔχω ἐν τῷ προσηρημένῳ πίνακι ἀρ. 9.

ριωτάτου και άγιωτάτου πατριάρχου 'Αλεξανδρείας κϋρ κϋρ Γερασίμου, συνελθόντες έν τῷ πανσέπτῳ ναῶ τοῦ άγίου 'Ιωάννου κατὰ τόν Κουρούτσεσμε, και ψήφους κανονικάς προβαλόμενοι εἰς εὔρεσιν και έκλογὴν άξίου προσώπου τοῦ προχειρισθησομένου εἰς άρχιερατικόν άξίωμα άνευ ποιμνίου ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμφάσης ὑπὸ τῷ εἰρημένῳ πατριαρχικῷ τῆς 'Αλεξανδρείας θρόνῳ άγιωτάτης μητροπόλεως Θηβαίδος, νῦν δὲ μηδὲ ἴχνος ἐχούσης, πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν ὀσιώτατον άρχιμανδρίτην τοῦ θρόνου ἐκείνου κϋρ Μελέτιον, δεύτερον τὸν Παΐσιον, και τρίτον τὸν Νικηφόρον, ὧν τὰ ὀνόματα κατεστρώθη έν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας εἰς διηνεκὴ ασφάλειαν έν ἔτει σωτηρίῳ 1786 ἐπιμεμήσεως α', αὔγουστον».

ιδ) 'Επίσης έν τῷ αὐτῷ ναῶ κατ' Αὔγουστον τῷ αὐτῷ ἔτει άντι τοῦ άποθανόντος Μογλενῶν 'Αγαθαγγέλου ἐκλέγεται ὁ ὀσιώτατος έν ἱερομονάχοις κϋρ Γερμαρός.

ιε) Τῇ θερμῇ αἰτήσει τοῦ άγίου Σμύρνης Γρηγορίου¹, 'Ερυθρῶν ἐπίσκοπος τιτουλάριος διορίζεται ὁ ὀσιώτατος ἐφημέριος τῆς έν Σμύρνη ἐκκλησίας κϋρ Λεόντιος.

ις) 'Επίσης γίνεται έκλογὴ ἐπὶ τῷ προχειρισθῆναι «πάλαι ποτὲ διαλαμφάσης ἐπισκοπῆς Μχιονίας² τῆς ὑποκειμένης τῆς πάλαι ποτὲ μητροπόλεως Λυδίας, ἥδη δὲ μηδὲ ἴχνος ἐχουσῶν και χειροτονηθῆναι άρχιερέα, τῇ αἰτήσει τοῦ θεοφιλεστάτου άρχιεπισκόπου Φαναρίου κϋρ Μακαρίου, ἐκλέγεται ὁ ὀσιώτατος έν ἱερομονάχοις κϋρ Σεραφείμ, τεθέντων συνυποψηφίων τῶν ὀσιωτάτων Παρθενίου και 'Αγαπίου. 'Η έκλογὴ ἐγένετο ἐπὶ Γερασίμου, τοῦ ἀπὸ Δέρκων, τῷ 1796.

ιζ) 'Επὶ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου τὸν αὔγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκλέγεται, γνώμη και αἰτήσει τοῦ κυριάρχου άγίου 'Ηρακλείας, ἐπίσκοπος ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμφάσης ἐπισκοπῆς Θεοδωρουπόλεως, ὁ άρχιμανδρίτης κϋρ Χρῦσανθος³.

ιη) 'Επειδὴ ὁ άρχιεπίσκοπος Σίφνου κϋρ 'Ιωσήφ ἀπέβίωσεν, ἀδεία τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου (α' πατριαρχία αὐτοῦ) τὸν μᾶιον τοῦ 1797 ἐκλέγεται Σίφνου ὁ έν ἱερομονάχοις ὀσιώτατος κϋρ Καλλιρικός⁴.

¹ Τοῦ μετέπειτα πατριαρχήσαντος, τοῦ Ε'.

² Μαίονία ἢ Λυδία ἀπὸ Μαίονος ποταμοῦ τοῦ περὶ τὴν 'Αχαιίδα ῥέοντος ἢ ἀπὸ Μαίονος τοῦ οἰκιστοῦ ('Ηρωδ. τ. Α'. σ. 296 ἔκδ. Lentz).

³ Οὗτος τὸν ἰούιον τοῦ 1801 ἐξελέγη Λακεδαιμονίας, άντι τοῦ εἰς Νικαίαν μετατεθέντος Δανιήλ.

⁴ Οὗτος συνοδικὸς ὦν κατὰ τὸ 1818 ὑπογράφει εἰς τὸ περὶ τῆς Σχολῆς τῆς

ιβ) 'Επὶ πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Μαρωνείας, τῆς άγιωτάτης άρχιεπισκοπῆς 'Ανδρου άπροστατεύτου διαμεινάσης ἄτε τοῦ έν αὐτῇ άρχιερατεύοντος κϋρ Διονυσίου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος, ἐξελέγη ἀναδεξάμενος τὴν ποιμαντικὴν ράβδον τῆς άρχιεπισκοπῆς ταύτης ὁ ὀσιώτατος έν ἱερομονάχοις Παγκράτιος έν ἔτει σωτηρίῳ 1799 κατ' αὔγουστον ἐπιμεμήσεως β'.

κ) 'Εν τῷ ἡμετέρῳ ναῶ τοῦ άγίου 'Ιωάννου ἐγένοντο ἐπίσης και αἱ κανονικαὶ ψήφοι έκλογῆς Μηθύμνης τοῦ πανοσιωτάτου έν ἱερομονάχοις κϋρ Παραρέτου, πρῶν ἄρχιδιακόνου τῆς μητροπόλεως 'Εφέσου κατὰ μᾶιον τοῦ 1801, ἄτε τοῦ τέως μητροπολίτου κϋρ Διονυσίου κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος περιπεσόντος εἰς δεινοτάτην ἡλιθιότητα νοῦ, και μὴ δυνηθέντος θεραπευθῆναι, και οἰκειοθελῶς τὴν παραίτησιν αὐτοῦ δόντος².

κα) 'Αντι τοῦ Σβορνικίου Γερασίμου οἰκειοθελῶς παραιτησαμένου ἐκλέγεται ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κρατόβου κϋρ 'Ιωαννίκιος τῷ μᾶίῳ τοῦ 1804 ἐπιμεμήσεως ἐβδόμης³.

'Ανδρου σιγίλλιον (Λογ. 'Ερμ. 1818 σ. 603). 'Επίσης και κατὰ ἰανουάριον τοῦ 1821 ἀπαντῶ αὐτὸν συνοδικὸν έν ἄλλοις ἐγγράφοις. "Ορα έν Πιν. ὑπογραφήν αὐτοῦ ὑπ' ἄρ. 2.

¹ Περὶ πατριάρχου Νεοφύτου ὄρα Παράρτημα Β'. Περὶ δὲ τοῦ Παγκρατίου ἐπισημειούσθω ὅτι ἀποθνήσκει τῇ 30 αὔγουστου τοῦ 1810, και διαδέχεται αὐτὸν ὁ μέγας άρχιδιακόνος Διονύσιος. 'Επὶ τοῦ Παγκρατίου ἐγένετο τὸ περὶ τῆς ἐρειπωμένης ἥδη μονῆς τῆς 'Αγίας Εἰρήνης σιγίλλιον πατριαρχούντος τὸ β' Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης, ὅπερ ἐδημοσίευσεν έν τῷ Παρρασῶ τ. Θ', σ. 297.

² Σημειωτέον ὅτι έν τῷ πατριαρχικῷ κώδικι κατακεχωρισμένον ὑπάρχει ὑπόμνημα ἀπρακτῆσαν, καθ' ὃ ὁ Παράρετος ἐξελέγη Σμύρνης τὸν μᾶιον τοῦ 1813, Μηθύμνης δὲ ὁ πρῶν Φιλιππουπόλεως Εὐγένιος. ("Ορα κατωτέρω έκλογὴν μδ'). 'Ο Πανάρετος ἦν Κύπριος, ἐγένετο δὲ τῆς έν Μηθύμνη σχολῆς θεμελιωτῆς και συνίστωρ, ὡς ἀναφέρεται έν σ. 159 τῆς Λεσβιάδος τοῦ Σ. 'Αναγνώστου, βεβασιῶ δὲ και ὁ κ. Γεδεῶν έν τοῖς Χρονικοῖς τῆς Π. 'Ακαδημίας» (σ. 230 έν σημ.) ἐπανορθῶν τὴν χρονολογίαν τῆς συστάσεως τῆς σχολῆς και ἀναφέρων τὴν σύστασιν εἰς τὸ 1813 ἐκ σιγίλλιου.

'Η Μεγάλη 'Εκκλησία πρὸς ζωάρκειαν τοῦ παθόντος ἱεράρχου Διονυσίου, «σπτις, ὡς φέρεται έν τῷ ὑπομνήματι, ἐπολιτεύσατο ἄξιως κατὰ τὸ άρχιερατικὸν ἐπάγγελμα» ὠρίσατο 1250 γρόσια ἑτησίως νὰ δίδωνται ὑπὸ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Παναρέτου. Τὸ ὑπόμνημα δημοσιεύομεν έν παραρτήματι ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Γ. 'Η παραίτησις αὐτοῦ εἶνε έν τῷ πατριαρχ. κώδικι σεσημασμένη τῇ λ' 'Ιουλίου.

³ Οὗτος τῷ μᾶίῳ τοῦ 1794 ἱερομόναχος ὦν κατὰ θερμὴν αἴτησιν τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Βότνης κϋρ Παΐσιου «μὴ ἐξικανούντος περιέρχεσθαι ὅλην τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ λογικοῦ ποιμνίου του, ἐξελέγη ἐπίσκοπος

κβ) Ἀντὶ τοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος κύρ Ἀμβροσίου, ἐκλέγεται Αἰγίνης καὶ Ὑδρας ὁ ὀσιολογιώτατος δευτερεύων τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἱερομόναχος κύρ Γεράσιμος. Ἡ ἐκλογή ἐγένετο τῷ 1813 κατὰ σεπτέμβριον¹.

κγ) Βιζύνης διορίζεται ὁ ὀσιολογιώτατος πρωτοσύγκελλος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου Νεόφυτος, τοῦ τέως ἀρχιερατεύοντος Δαριήλ ἀποθανόντος, λόγῳ βοηθείας, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ κώδικι τοῦ ἡμετέρου ναοῦ, ἐχορηγήσατο τῇ ἡμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ γρόσια πέντε πρὸς τοὺς εἴκοσι.

κδ) Αἰτήσῃ τοῦ ἐν τῷ πατριαρχικῷ κλίματι τῆς Ἀντιοχείας χριστιανώμου πληρώματος, ἀδεία δὲ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κυρίλλου, συνήλθον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ τιμίου Προδρόμου οἱ ἅγιοι συνοδικοὶ καὶ ἀνεδείξαν πατριάρχην Ἀντιοχείας τὸν Ἀρκαδίουπόλεως Σεραφεῖμ. Τὸ ὑπόμνημα τῆς ἐκλογῆς ταύτης γενομένης τῷ αὐγούστῳ τοῦ 1813 κατησαλισμένον ἐν τῇ σελ. 343 τοῦ ὑπ' ἀρ. 349 **Π. Κ.** ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ τόμ. 6', σελ. 295. Οὗτος δ' ἐδωρήσατο τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Δημητρίου γρόσι. ἑκατόν.

κε) Ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Σωφροτίου, Ἀγκύρας ἐκλέγεται ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις πρωτοσύγκελλος κύρ Μεθόδιος κατὰ ἰούνιον τοῦ 1814, προσενεγκῶν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ταμείῳ γρ. ἑκατόν.

κς) Ἐπισημαίνεται ἡ ἀρχιεπισκοπὴ τῆς Ἀκώβων² ἀπροστατεῦτου

τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμφθείσης ἐπισκοπῆς Κρατόβου, τῶν κανονικῶν ψήφων τεθεισῶν ἐν τῷ κατὰ τὸ Μέγα Ρεῦμα ναῷ τῶν Ταξιαρχῶν.

¹ Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀμβροσίου ἐπὶ τῇ νέᾳ ἐκλογῇ προήχθη ἡ τέως ἀρχιεπισκοπὴ Αἰγίνης, Ὑδρας καὶ Πόρου εἰς μητρόπολιν. Τοῦτο πρὸς γνῶσιν τῶν περὶ τοιαύτας ζητήσεως ἀσχολουμένων.

² Περὶ Ἀκώβων σημειωτέα τὰδε, ἅτινα εὑρον ἐν πατριαρχικῷ κώδικι :

«Ἀκώβων καὶ Ζαρνάτα κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ἐπειδὴ ἐν στερήσει ὑπῆρχον πνευματικοῦ ποιμένος, αἰτήσῃ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων κατοίκων, ἐκρίθη εὐλογον συνοδικῇ κοινῇ διαγνώσει ἀποκατασταθῆναι γνήσιον ποιμένα καὶ τιμηθῆναι τῷ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὀνόματι». Ταῦτα ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας (6' πατριαρχίας), ὅτε ἐξελέγη τὸν μάρτιον τοῦ 1754, ἰνδικτ. η', πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος ὁ ἐν ἱερομονάχοις κύρ Νεόφυτος».

Ἐκτὸς τούτου ἐν Λαγκαδίῳ φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε κατὰ τὸ 1800 σχολεῖον τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, καθὰ διαβεβαιούμεθα ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ Ζαφειροπούλου ἱερομονάχου, ὅστις αὐτοβιογραφίαν σχεδὸν γράφων ἐν φυλλαδίῳ δημοσιευθέντι ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Θεοδώρου («Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ προὔχοντες ἐντὸς τῆς ἐν Τριπόλει φυλακῆς ἐν ἔτει 1821») καὶ ἐνταῦθα ἐκδεδομένῳ τῷ 1852, λέγει τὰδε : «Ἐγενήθη τῷ 1785, ὑπῆρξε μαθητῆς καὶ ἀκόλουθος τοῦ τότε ἐλληνοδιδασκάλου

διαμεινάσης, ἅτε τοῦ ἀρχιερατεύοντος κύρ Σιλβέστρου ἀποθανόντος, ἐκλέγεται ὁ ὀσιολογιώτατος διδάσκαλος κύρ Δαριήλ κατὰ ἰούνιον τοῦ 1814». Ὁ Ἀκώβων οὗτος εἶναι ὁ τῷ 1816 (δεκεμβρίῳ ἐπιμεμήσεως η') γενόμενος Τριπόλεως καὶ Ἀμυκλῶν ἀντὶ τοῦ παρτελεῖ καθαίρει ἐπιβληθέντος καὶ ἀμετακλήτως ἀπελαθέντος Διονυσίου». Ὅρα κατωτέρω ἐκλογὴν μ). Οὗτος, ἀνωτάτη προνοία τοῦ ἀοιδίου ἐν πατριαρχίᾳ Κυρίλλου, ἐνώπιον αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἀγιωτάτης Συνόδου, δίδωσι περὶ τῆς ἐπιστάσιος καὶ διδασκαλίας τῆς σχολῆς Ἀκώβων τὴν ἐξῆς ὁμολογίαν, ἣν παρατίθημι ἀντιγράφας ἐκ τοῦ αὐτογράφου πρωτοτύπου προσκεκολλημένου ἐν τῷ πατριαρχικῷ κώδικι.

«Ἐποσχετικόν. ΚΥΡΙΑΛΟΣ Πατριάρχης ἐπιβεβαίωσι.

«Διὰ τοῦ παρόντος μοι ἐνυπογράφου ὁμολογῶ ἐνώπιον τοῦ παναγιωτάτου καὶ πανσεβάστου μοι δεσπότου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Κυρίλλου καὶ τῆς περὶ τὴν Αὐτοῦ σεβασμιωτάτην παναγιότητα θείας καὶ ἱερᾶς ὁμηγύρεως καὶ συνόδου, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν τῇ εὐλογηθείσῃ μοι ἐπαρχίᾳ χριστιανοὶ γράψαντες διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐζητήσαντο τὴν ἀποκατάστασίν μου, οὐ μόνον τῆς θεοφιλοῦς αὐτῶν ἐπισκέψεως καὶ πνευματικῆς διοικήσεως ἔνεκεν, ἀλλὰ τὸ πλεόν πρὸς συντήρησιν τῆς ἐκεῖ σχολῆς τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων, ἥτις φυτεία ἀνεδείχθη ἐμῇ καὶ ἐπιμελείᾳ ἤξιώται παρ' ἐμοῦ τῆς δυνατῆς ἐφ' ἱκανοῦ καιροῦ διαστήματι, ὑπισχνοῦμαι καὶ ἤδη μετὰ τὴν ἐλέφ Θεοῦ καὶ προνοίᾳ ἐκκλησιαστικῇ ἀποκατάστασίν μου προτιτίθει τὰ δυνατὰ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς σχολῆς μου, καὶ παραδιδόναι ἐν αὐτῇ καθὼς καὶ πρότερον, καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῆς προόδου τῶν φιλομαθῶν ἐπαρχιωτῶν μου, καὶ ἔργον ἔχειν τὴν συντήρησιν καὶ καλλιέργειαν αὐτῆς, διακρατῶν ἀπαράβατον καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὄν, καὶ τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐνταῦθα παραγενόμενος ἄμεσον καὶ βεβαίαν ὑπόσχεσίν μου. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν δίδωμι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ παρὸν ὑποσχετικόν μου ἐνυπόγραφον, τῇ

»τῆς κωμοπόλεως ἡμῶν (Λαγκαδίων) Διαμαντῆ Ἀνδρέου, τὸν ὅποιον συνώδευσα »κατὰ τὸ ἔτος 1814 εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου χειροτονηθεὶς ἀρχιερεὺς Ἀκώβων μετωνομάσθη Δαριήλ. Μετὰ τὴν εἰς Πελοπόννησον κάθοδον ἡμῶν ἐχειροτονήθη ὑπ' αὐτοῦ ἱεροδιάκονος καὶ διέμενον πάντοτε παρ' αὐτῷ ὡς μητροπολίτη Τριπόλεως ὀνομασθέντι. Κατὰ τὸ 1821 ἐφυλακίσθη ἐν Τριπόλει μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχιερέων καὶ τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1831 ἀπέβίωσε». Λαμπρότατον σημείωμα, ὃ περ χαίρω ἐντυγῶν, διότι ἄριστα ἤδη ὁ βίος τοῦ διδασκάλου τούτου, περὶ οὗ οὐδεὶς λόγος ὑπ' οὐδενὸς ἐγένετο. ἐγνώσθη καὶ διεσαφῆθη.

ἐπιβεβαιώσει τῆς Αὐτοῦ σεβασμιωτάτης παναγιότητος κατησφαλισμένον.

»αυθ ἰουλίου η'.

»'Ο 'Ακόθωρ ΔΑΝΙΗΛ.»

κζ) Αἰτήσῃ τοῦ ἁγίου Ἐφέσου κῦρ Διονυσίου, ἐξελέγη ἐπίσκοπος τῆς πάλαι διαλαμφάσης ἐπισκοπῆς Ἐλαίας, τῆς ὑποκειμένης αὐτῷ, ὁ πρωτοσύγκελλος αὐτοῦ Παῖσιος κατὰ ἰούνιον τοῦ 1814. Ὁ ἅγιος Ἐφέσου ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ὑφ' ἐαυτὸν ἐπισκόπου ἔδωκεν ὡς βοήθειαν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Δημητρίου γρόσια ἑκατόν¹.

κη) Ἀποθανόντος τοῦ Πισιδίας Διονυσίου, οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς «ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ κατὰ τὸν Κουρούτσεσμε ἁγίου Ἰωάννου» συνελθόντες ἐξελέξαντο Πισιδίας τὸν μέγαν πρωτοσύγκελλον τῆς Μ. Ἐκκλησίας κῦρ Εὐγένιον κατὰ ἰούλιον τοῦ 1814. Καὶ οὗτος ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ αὐτοῦ προσήνεγκε γρόσια ἑκατόν².

κθ) Ἀντὶ τοῦ Φερσάλων Παρθενίου παραιτησαμένου διὰ τὸ βαθὺ γῆρας, ἐν τῷ αὐτῷ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ Πρ. Προδρόμου ἐξελέγη ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀριστείας Δαμασκηνός, προσενεγκὼν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ταμείῳ γρ. πεντήκοντα.

λ') Ἀντὶ τοῦ μεσημβρίας Γρηγορίου παραιτησαμένου, ἐκλέγεται ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μελιτινῆς κῦρ Ἰωσήφ³.

¹ Ὁ ἅγιος Ἐφέσου εἶχε καὶ ἕτερον ἐπίσκοπον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸν Κρήνης Ἰγνάτιον, ὃν εὕρισκω παριστάμενον τῷ 1814 σὺν τῷ Σμύρνης Ἀνθίμῳ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τοῦ φιλολογικοῦ ἐν Σμύρνη γυμνασίου, ὅτε ἐξεφώνησεν ὁ αἰδίδιμος Οἰκονόμος τὸν περὶ Παιδῶν ἀγωγῆς λόγον αὐτοῦ, δημοσιευθέντα τῷ 1874 ἐν τοῖς Φιλολογικοῖς Σωζομένοις ("Ὅρα καὶ Δογ. Ἐρμ. 1817 σ. 112).

² Εἶνε ὁ μετὰ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον Γρηγορίου τοῦ Ε' τὰ πατριαρχικὰ σκήπτρα ἀναλαβὼν, οὗ ὄρα τὸ πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς ἐν Πιν. ἀριθμ. 6.

³ Ὁ Ἰωσήφ οὗτος ἦν ἱερομόναχος καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι τοῦ Βοσπόρου σχολῆς. Ἐπὶ τῆς 6' πατριαρχίας τοῦ αἰδίδιμου Γρηγορίου, κατ' αὐγουστον τοῦ 1806, κατὰ θερμὰς δεήσεις καὶ παρακλήσεις τῶν ἐκεῖ κατοίκων εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, προεχειρίσθη ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἐπὶ τῷ ἀποκατασταθῆναι προστώτα ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τοῦ ἑλληνικωτάτου, πλὴν δυστυχῶς πρὸ μηνῶν πῦρ καταστραφέντος, προαστείου. Ὁ Ἰωσήφ οὗτος εἶνε ὁ ἐν τῇ τῆς Ἀνδρου μόνογραφίᾳ τοῦ κυρίου Α. Μηλιαράκη ἀναφερόμενος ὅτι διωρίσθη τῇ 7 ἰουνίου 1813 διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ ἐπιστάτης τῆς νέας οἰκοδομῆς τοῦ σχολείου Ἀνδρου, ἀλλὰ κρύφα καὶ δι' ἀγνώστους αἰτίας, μετ' ὀλίγας ἡμέρας περαιωθεὶς εἰς Χίον ἐπανέ-

λα) Ἀντὶ τοῦ Οὐζίτζης μητροπολίτου Ἀνθίμου δόντος παραίτησιν, προχειρίζεται ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κῦρ Δανιὴλ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1814.

λβ) Ἀντὶ τοῦ Διδυμοτεῖχου Μελετίου ἀποθανόντος, προβιβάζεται ὁ Δεβρῶν Ἀνθίμος.

λγ) Δεβρῶν δὲ διορίζεται ὁ σύγκελλος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κῦρ Δοσίθεος.

λδ) Ἐπειδὴ ἡ ἀγιωτάτη ἐπισκοπὴ Μεθώνης, ἡ τῷ θρόνῳ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Παλαιῶν Πατρῶν ὑποκειμένη, σχολάζει ἐφ' ἱκανοῦ ἀρχιερατικῆς προστασίας, ἅτε τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κῦρ Μελετίου διὰ τὸ βαθὺ γῆρας καὶ τὸ παρειμένον τοῦ σώματος εἰς ἀσθένειαν νοὸς καὶ ληθαργίαν καταντήσαντος ἄκραν, ἡμεῖς... ἀδεία τοῦ... συνελθόντες... ἐξελεξάμεθα τὸν ὀσιώτατον ἀρχιμανδρίτην τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως κῦρ Γρηγόριον τῷ Ἰουλίῳ τοῦ 1815¹.

λε) Τοῦ Νεοκαισαρείας Μελετίου μετατεθέντος εἰς τὸν τῆς Καισαρείας θρόνον, ἐκλέγεται Νεοκαισαρείας ὁ πανοσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κῦρ Κύριλλος.

λς) Τοῦ Κορυτζᾶς Ἰωάσαφ ἀποθανόντος, διορίζεται Κορυτζᾶς ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως κῦρ Μελέτιος κατὰ ἰούνιον τοῦ 1806.

καμψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα μετὰ ἔτος ἐξελέγη μητροπολίτης Μεσημβρίας (Πρβλ. καὶ τὰ ἐν Παρνασσῷ τ. Θ'. σ. 290 ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένα).

Ἐν τῷ ὑπομνήματι τῆς χειροτονίας αὐτοῦ ὡς ἐπισκόπου Μελιτινῆς ὑπογράφεται ὁ Κυζικίου Μακάριος, ἔχων καὶ τὰς γνώμας τῶν πανιερωτάτων σεβασμιῶν γερόντων συναδέλφων ἀρχιερέων, τοῦ ἁγίου Καισαρείας κῦρ Φιλοθέου, τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας κῦρ Μελετίου, τοῦ Νικομηδείας κῦρ Ἀθανασίου, τοῦ Νικαίας κῦρ Δανιήλ, τοῦ Χαλκηδόνος κῦρ Ἰερεμίου, τοῦ Δέρκων κῦρ Γρηγορίου, τοῦ Θεσσαλονίκης κῦρ Γερασίμου καὶ τοῦ ἁγίου Προύσης κῦρ Ἀνθίμου.

Ὁ Ἀγκύρας Ἰωαννίκιος ἔχων τὰς γνώμας τῶν πανιερωτάτων ἁγίων ἀρχιερέων, τοῦ τε ἁγίου Βερροίας κῦρ Χρυσάνθου, τοῦ ἁγίου Φιλαδελφείας κῦρ Δωροθέου καὶ τοῦ ἁγίου Προϊλάθου κῦρ Παρθενίου.

¹ Ὁ Μεθώνης Γρηγόριος ἐπολέμησε γενναίως ἐν τῇ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐξεγέρσει τοῦ 1821. Οὗτος ἦν ὁ πρωταγωνιστῆσας ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Μεθώνης καὶ τῆς Πύλου, ἥτις παρεδόθη αὐτῷ διὰ συνθήκης τῇ 7 αὐγούστου 1821, ἧς τὸ κείμενον δημοσιεύεται ἐν τῷ Β'. τόμῳ τῆς Ἱστορ. τοῦ Τρικούπη σ. 364 καὶ 61 πρβλ. καὶ Γερμανοῦ Ὑπομνήμ. τῆς ἑλλ. ἐπαν. σ. 58. Πρὸ τοῦ Γρηγορίου ἦν ὁ Μελέτιος, καὶ πρὸ τούτου φαίνεται ὁ Ἀνθίμος τῷ 1784, πρὸς ὃν Γρηγόριος ὁ Ε', ἀρχιδιάκονος ὢν ἔτι ἐκ Σμύρνης ἔγραφεν. Ὅρα σ. 519 τοῦ Β' τόμου τῶν κατὰ τὸν αἰδίδιμον πατριαρχὴν Γρηγόριον

λζ') Τοῦ Βιζύης *Νεοφύτου* ἀποθανόντος, Βιζύης ἐκλέγεται ὁ δσιώ-
τατος ἐν ἱερομονάχοις κύρ *Γερεμίας* κατ' αὐγουστον τοῦ 1816.

λη') Τοῦ Σηλυβρίας *Καλλιρίκου* παραιτησαμένου οἰκειοθελῶς, ἐκ-
λέγεται ὁ πρῶν Σταγῶν *Παῖσιος*. ("Ορα τὰ ἐν 53 σημειώσει).

λθ') Τοῦ Πόσνας καὶ Σεραγίου *Καλλιρίκου* ἀποθανόντος, διορίζε-
ται ἀντ' αὐτοῦ ὁ μέγας πρωτοσύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Βενια-
μὴν κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1816. Οὗτος ἐπὶ διετίαν προσήνεγκεν ἀνὰ
πεντήκοντα γρόσια.

μ') Τῆς εἰς μητρόπολιν ἤδη τιμηθείσης παροικίας διὰ πατριαρχι-
κοῦ καὶ συνοδικοῦ τόμου ὑπὸ τῷ ὀνόματι Τριπολιτζᾶς καὶ Ἀμυκλῶν,
ἐκλέγεται μητροπολίτης ὁ προεστὼς τῆς ἐν Ὑψωμαθείοις ἱερᾶς ἐκ-
κλησίας τοῦ ἁγίου Μηνᾶ δσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κύρ *Διονύσιος*².
Ἡ ἐκλογή τὸν μάϊον τοῦ 1817 ἐγένετο.

μα') Τοῦ Καισαρείας *Μελετίου* ἀποθανόντος, εἰς τὴν κενωθεῖσαν
ταύτην μητρόπολιν μετατίθεται ὁ ἅγιος Νικαίας *Ἰωαννίκιος*.

μβ') Νικαίας γίνεται ὁ Τορνόβου *Μακάριος*.

μγ') Τορνόβου, ὁ Προύσης *Ἰωαννίκιος*. ("Ορα ὑπογραφήν ἐν πίν. 7).

μδ') Προύσης, ὁ Μηθύμνης *Παράρετος* (περὶ οὗ ἴδε ἀνωτέρω, κ').

με') Μηθύμνης, ὁ Φιλίππων καὶ Δράμας *Παρθένιος*.

μς') Δράμας, ὁ Βάρνης *Χρυσάνθος*.

μζ') Βάρνης, ὁ πανοσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κύρ *Ζαχαρίας*. Αἱ
μεταθέσεις αὗται πᾶσαι κατὰ ἰούνιον τοῦ 1817.

¹ "Ορα πανομοιότυπον ὑπογραφῆς ἐν πίν. ἀριθ. 3.

² "Ορα περὶ τοῦ Διονυσίου τὰ ἐν κς' γεγραμμένα μοι. Αἱ δὲ Ἀμύκλαι, νῦν
Σκλαβοχώριον, ὄνομα ὅπερ καὶ παρὰ τῷ Φραντζῆ ἀπήνηται (σελ. 200 ἔκδ.
Βόνν) οὐ μακρὰν τῆς Σπάρτης. Καὶ Ἀμύκλα, Ἀμύκλαι, ὡς Ἀβα, Ἀβαι (π.
Φωικιῆ) παρ' Ἡρωδιανῶ ἔκδ. Leutz τ. Α'. σ. 308 καὶ 318). Ἀμύκλαι π. Λα-
κωνικῆ τῶν ἐκατὸν πόλεων, ἦν Ἀμύκλας ὁ Λακεδαίμονος υἱὸς ἔκτισεν (Πρβλ.
περὶ τούτου καὶ *Πανσαν*. Βιβλ. Γ', 1, 3. ἔνθα *πόλισμα* καλεῖται. Παρὰ *Πολυ-
βίῳ* (Βιβλ. Ε') λέγεται « . . . τόπος τῆς Λακωνικῆς χώρας *καλλιθενδρότατος* καὶ
καλλιχαρπτότατος. Ἐπιφανέστατον ἱερὸν τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος ὑπῆρχε,
περὶ οὗ καὶ παρ' Ἑλλήσι καὶ παρὰ Λατίνοις γίνονται πολὺς λόγος. "Ορα καὶ
Ῥαγκαβῆ Ἱστορ. τῆς Ἀρχαίας Καλλιτεχν. σ. 166, 167, 171. Ὠφελιμώτερον
τὸ ἔργον τοῦ σοφοῦ κ. Ῥαγκαβῆ θὰ ἦτο, εἰάν εἶχε κατάλογον *πλήρη*, ἵνα ὁ σὺν
τὴν τύχην νὰ τὸ διέλθῃ, ἀνευρίσκῃ προχίρως τὸ ζητούμενον.

"Ας ἐπιπροσθῶ ὅτι αἱ Ἀμυκλαῖδες, εἶδος ὑποδήματος πολυτελοῦς Λακωνικοῦ,
ἐκ τοῦ τόπου τὴν κλῆσιν ἔλαβον. Συνίστημι τῷ μέλλοντι νὰ γράψῃ περὶ Λακω-
νικῆς, νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ὄψιν τὰ *Miscellanea Laconica* τοῦ J. Meursi, ἐκ-
δοθέντα ἐν Ἀμστελδάμ τῷ 1661, ἔνθα πολλὰ σημειώσεις ἀποθησαυρίζονται
πολύτιμοι περὶ τῶν ἐν τῇ Λακωνικῇ πόλεων κλ.

μη') Κατ' αὐγουστον τοῦ 1817 ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ ἐκλέ-
γεται ἀρχιερεὺς τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης μητροπόλεως Κελη-
ζίνης.

μθ') Ἀντὶ τοῦ πρὸ ὀλίγου ἀρχιερατεύσαντος Φιλίππων καὶ Δρά-
μας *Χρυσάνθου*, νόσφ χαλεπωτάτῃ περιπεσόντος, καὶ πρὸ τοῦ ἀπελ-
θεῖν εἰς τὴν θεόθεν λαχοῦσαν αὐτῷ ἐπαρχίαν πρὸς Κύριον ἐκδημή-
σαντος, ἐκλέγεται ὁ ἀρχιμανδρίτης *Νικόδημος*.

ν') Τῆς μητροπόλεως Τιβεριουπόλεως ἀπροστατεύτου μινάσης, ἄτε
τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κύρ *Ἀναρίου* τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος,
ἐκλέγεται κατ' αὐγουστον τοῦ 1818 ὁ μέγας ἀρχιδιάκονος κύρ *Γρη-
γόριος*.

να') Τελευταίαν εὐρίσκω ἐκλογὴν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Τιμίου Προδρό-
μου, τοῦ δσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις ἀρχιμανδρίτου κύρ Φιλοθέου, τοῦ
ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Πάτμον ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ
Θεολόγου, ἐκλεγέντος ἐπισκόπου τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης μη-
τροπόλεως Νεαπόλεως κατ' αὐγουστον τοῦ 1818.

Ἐν τῷ ἡμετέρῳ κώδικι εὐρίσκω καὶ ἐτέρας χειροτονίας ἐν ταῖς ἐκ-
κλησίαις τοῦ χωρίου ἡμῶν ἐπιτελουμένας, ὡς τοῦ ἁγίου Ἀμασειᾶς
κύρ *Νεοφύτου* κατὰ τὸ 1810, ὅστις «ἔδωκε χάριν εἰς τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ ἁγίου Δημητρίου διὰ τοῦ ἁγίου Νεοκαισαρείας κύρ Μελετίου, διὰ
τὸ ἐπὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ χειροτονηθῆναι τὴν αὐτοῦ πανιερότητα,
γρόσια πενήκοντα». Τοῦ ἁγίου Ἀγαθουπόλεως (Διονυσίου;) κατὰ
τὸ 1814 χορηγήσαντος τῷ ταμείῳ γρόσια πενήκοντα. Κατὰ δὲ τὸν
σεπτέμβριον τοῦ 1819 τὸν ἅγιον Κεστενδηλίου χορηγοῦντα ὀγδοή-
κοντα γρόσια.

Ἐν ἐτέρῳ πατριαρχικῷ κώδικι ἀπαντῶ ὅτι, ἀδεία τοῦ παναγιω-
τάτου κύρ Ἀγαθαγγέλου, ἐνθέρμῳ δὲ παρακλήσει τῶν ἐν τῇ ἐνορίᾳ
τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου χριστιανῶν, χειροτονήθη ἀρ-
χιερεὺς κανονικῶς τῆς ἐπὶ φιλῷ ὀνόματι πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης
ἐπισκοπῆς Σελευκείας κατὰ νοέμβριον τοῦ 1826 ὁ δσιώτατος ἀρχι-
μανδρίτης καὶ προεστὼς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἐκκλησίας κύρ *Κωνστάντιος*.

Πᾶσαι αὗται αἱ ἀναγραφόμεναι ἐκλογαί, μεταθέσεις, προβιδιασμοί,
ἄς ἐξ αὐθεντικῶν κειμένων περισυνέλεξα, φρονῶ ὅτι μέγα ἐπιχέουσι
φῶς ἐπὶ τοῦ βίου τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες μέλλουσι νὰ καταλά-
θωσιν, εἰ μὴ κατέλαβον ἔτι σελίδας τινὰς ἐν τῇ νεωτέρᾳ καὶ νεω-
τάτῃ Ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Εἶναι Κοινότητες, Κρήναι, Τάφοι.

Μετὰ τὰ περὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος εἰρημένα ἀνάγκη καὶ περὶ τῶν συνοίκων ἔθνων βραχέα τινὰ σημειώσασθαι.

Ἡ τῶν Ἀρμενίων κοινότης οὕσα ἡ ὀλιγοπληθεστέρα ἀριθμεῖ τεσράκοντα μόλις οἰκογενείας, ἐν αἷς καὶ τινὰς τοῦ καθολικοῦ δόγματος διατηρεῖ καὶ ἐκκλησίαν λαμπρὰν τοῦ Σταυροῦ, καὶ σχολεῖα ἀνάλογα τῆς δυνάμεως τῶν ἐγγυρίων, οἷς ὅμως ἐπέρχονται ἀρωγοὶ σπουδαῖοι οἱ ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι καὶ Βεβελίῳ, οἵτινες καὶ ἐκκλησιάζονται ἐν τῷ ναῷ τοῦ χωρίου ἡμῶν, ὡς στερούμενοι ἐκεῖ ἐκκλησίας. Τῆς ἐκκλησίας ταύτης ἡ οἰκοδομὴ χρονολογεῖται ἀπὸ πεντηκονταετίας.

Ἡ Ἰουδαϊκὴ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς πεντήκοντα οἰκογενείας, ἐν αἷς καὶ ἐμπορικῆς, συντηρεῖ συναγωγὴν καὶ σχολὴν τῶν θηλέων καλῶς κατηρητισμένην.

Ἐπὶ τέλους ἡ τῶν Ὀθωμανῶν ἔχει δζαμίον, ὅπερ κατὰ τὸν χαφὴζ Χουσεῖν ἐφένδη ἤγειρεν ὁ τεσκερεδζι Ὀσμὰν ἐφένδης, οὗ ὁ τάφος ἀγνωστος. Τὴν παρὰ τὸ δζαμίον ὑπάρχουσαν μικρὰν σχολὴν ἔκτισεν ὁ ἀγᾶς τοῦ μπάπι σααδὲτ Ἀχμέτ ἀγᾶς, ὁ ἐνταφιασθεὶς ἐν τῷ κατὰ τὸ Ἰβραχῆμ ἀγᾶ τσαῖρι τοῦ Σκουτάρεως (Χρυσουπόλεως) κειμένῳ δζαμίῳ. Ἐπὶ τοῦ τάφου εὑρηται χρονολογία τῆς Ἐγείρας 1066 (=1655). Ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἠκοδομήσατο τὸ σχολεῖον τοῦ Τσεγγέλκιοι ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας καὶ ἐθεμελίωσε τὸ μιμπέρ (διὰ τὸν Χατίπ) τοῦ ἐν Κάτιργα λιμᾶν δζαμίου τοῦ Σινὰν πασσᾶ. Ὁ αὐτὸς Ἀχμέτ ἀγᾶς ἐχορήγησε καὶ διὰ τὰ κηροστάσια τοῦ δζαμίου τοῦ Κουρούτσεσμε.

Ἐν τῷ συγγραμματικῷ τοῦ ὀθωμανοῦ Ἐβλιὰ Τσελεμπί (ἐκδ. ἀρχ. τοῦ 1259, σελ. 428) μνημονεύεται, πλὴν τοῦ δζαμίου, καὶ λουτρῶν, ἴσως ὁ νῦν σωζόμενος, ἑνδεκα δὲ οἰκίαι Ἰουδαίων, ἐκτὸς τοῦ ἀρμενικοῦ καὶ ρωμαϊκοῦ (ροῦμ) μαχαλέ, καὶ διακόσια ἐργαστήρια καὶ ἀμπελῶνες καὶ κῆποι.

ὑπὸ τὴν σχολὴν ὑπάρχει βρύσις, φέρουσα τὴν τουρκικὴν χρονολογίαν τοῦ 1092, ἥτοι πρὸ 214 ἐτῶν. Ταύτην ξηρανθεῖσαν ἐπεσκεύασεν ἐπὶ τῆς βεζιρείας τοῦ Ἀχμέτ πασσᾶ υἱοῦ τοῦ Κιοπρουλή Μεχμέτ πασσᾶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ, διατάξασα καὶ νέαν μετοχέτευσιν ὕδατος. Παρὰ τῆς κρήνης ταύτης ὁ βεζιρὴς Ἰβραχῆμ πασσᾶς κατεσκεύασεν ἐτέ-

ραν κατὰ τὸ 1141 (=1728 αὐγουστον), τουτέστι δύο ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Ἐτέρα ὑπάρχει κρήνη ὑπὸ τὰς ὑπωρείας τοῦ βουνοῦ, ἐφ' οὗ οἱ ἀρμενικοὶ τάφοι, ἐπὶ τοῦ χειμάρρου· ἐκτὸς δὲ ταύτης καὶ ἡ δεξαμενὴ τοῦ ἀπέναντι τῆς ἐκκλησίας ἀνδῆρου, ἥτις ἐγένετο κατὰ τὸ 1820 τὸν ἰούνιον, ὡς ἠδυνήθηεν νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦδε τοῦ ἐπιγράμματος, ὅπερ ἦν ἐπικεχρισμένον, καὶ ὅπερ κατὰ πιστὴν ἀντιγραφὴν ἔχει ὡδε.

«Κρήνη μὲν ἦδε Σκαρλάτου Βοεβόδα Καλλιμάχου¹
πρόκειται πᾶσι τοῖς πόταις.

Φλογμὸν δὲ δίψης ἐκ ταύτης ὅσοι σβέσαν
εὔχεται αὐτῷ καὶ γονεῦσι . . .

αὐκ' ἰουνίῳ . . . »

Ἐγένετο ἐπισκευὴ τῆς κρήνης ταύτης κατὰ τὸ 1870, ὡς δῆλον ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐπὶ ἐτέρας πλακῶς· «εἰς δόξαν τοῦ ἀγίου Δημητρίου. Ἡ κρήνη αὕτη ἐγένετο πρῶτον εἰς τὰ 1820 ὑπὸ τοῦ μακαρίτου ἡγεμόνος Σκαρλάτου Καλλιμάχου, ἔπειτα δὲ εἰς τὰ 1870 ἠυξήθη ἡ δεξαμενὴ αὐτῆς συνδρομῇ τῶν φιλοκάλων»· ἀλλ' ἤδη αὕτη εἶναι ξηρὰ.

Παραπλεύρως τῆς δεξαμενῆς ταύτης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνδῆρου εὑρηται ἕτερα ἀνήκουσα τῇ ἀρμενικῇ κοινότητι, καὶ ἐφ' ἧς ἀρμενιστὶ ἐπιγράφεται ταῦτα, ἅτινα μετέφρασέ μοι γνώστης τῆς γλώσσης ταύτης. «Ἀνηγέρθη αὕτη ἡ βρύσις ὑπὸ τῆς κυρίας Ναζλοῦ καὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς Ἰωβᾶτζ Παπαζιὰν Πέτρου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῶν Μιγγιρδίτς,

¹ Περὶ τῆς τῶν Καλλιμαχῶν περιδόξου οἰκογενείας μετὰ Σκαρλάτου Κωνσταντινουπόλεως, τόμ. Β'. σελ. 110 ἐν σημειώσει. Ὁ Σκαρλάτος δις ἡγεμόνευσε τῆς Μολδαβίας τῷ 1806 καὶ τῷ 1812, τῷ δὲ 1821 ἀμφοτέρων τῶν ἡγεμονιῶν, ὡς λέγει ὁ Σκαρλάτος. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι ἕνεκα τῶν πολλῶν εὐεργεσιῶν πρὸς τὴν ἡμετέραν γῶραν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς οἰκογενείας ταύτης, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχη, ἐπ' ὀνόματι τοῦ πατρωνος αὐτοῦ ἀγίου Ἀλεξάνδρου, κατὰ τὰ παραδεδομένα, τετίμηται καὶ τὸ ἐν τῷ δεξιῷ χορῷ παρεκλήσιον τοῦ ἡμετέρου ναοῦ, ἐν ᾧ εὑρηται καὶ τὸ κοινοτάφιον τῆς κλεινῆς ταύτης οἰκογενείας καὶ αὐτοῦ ὑπὸ μάρμαρον, ἐφ' οὗ ἐπιτύμβιον ἐπίγραμμα ἐποίησε κατὰ τὸ 1820 ὁ αἰδιδμος διδάσκαλος Λογάδης. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Καλλιμάχη ἐπεβραβεύθη κατὰ τὸ 1798 χρυσόβουλλον αὐθεντικὸν τῆ ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι ἑλληνικῆς σχολῆς, ἥτις ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1769, καθὰ εὑρον ἐν κώδικι παλαιῷ, δι' οὗ προαιρετικῶς διακόσια γρόσια χαρίζονται ἑνιαυσίως αὐτῇ, παρὸν ὅπερ καὶ ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ἡγεμὼν Σουδζος εἶχε προικοδοτήσει. Τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Μ. Παρανίκας, ἐν Ἑλλ. Φιλ. Συλλ. τόμ. ΙΓ'· ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἕτερα περὶ τῆς αὐτῆς σχολῆς, ἥτις γίνεται ἀντικείμενον καὶ ἄλλων προγενεστέρων καὶ μεταγενεστέρων ἡγεμονικῶν καὶ πατριαρχικῶν ἐγγράφων, περὶ ὧν ἄλλοτε.

τῶν ἐνδοξοτάτων, ἠγέρθη δὲ ἡ βρῦσις πρὸς μνήμην αὐτῶν τῷ 1780, ἐν Κουρούτσεσμε». Ἡ κρήνη αὕτη χάρις εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν συνοικίων ἡμῶν ἀφθονεῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ὕδατος.

Τάφοι.

Ἵδοντες ἔχοντες Σκαρλάτον τὸν Βυζάντιον καὶ τὰ ἐπιτύμβια, ὧν τὰ πλεῖστα ἐξίτηλα ἐγένοντο, ἀναφέρομεν ὅτι ἐκτὸς τοῦ κοινοταφίου τῆς οἰκογενείας Καλλιμάχη, ἐξ ἧς τρεῖς κατὰ σειράν ἠγεμόνες διέπρεψαν, οἱ μὲν δύο πρῶτο υἱοί, ὁ δὲ τελευταῖος ἔγγονος τοῦ πρώτου ἀναγορευθέντος ἠγεμόνος τῆς Μολδαβίας Ἰωάννου Θεοδωρίδου τοῦ Καλλιμάχου, μικρὸν ὑπεράνω τοῦ ναοῦ, ἐπὶ χώματος τετραπέδου εὑρηται τὸ μνήμα τοῦ ἠγεμόνος Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, τρισεγγόνου τοῦ γενάρχου τῆς οἰκογενείας Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ Ἀπορήτων. Πρὸς τούτοις ὑπεράνω τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐτάφη καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἠγεμόνος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, οὗ ὁ νεκρὸς, τὴν κεφαλὴν ἀποτετμημένος, ἠγοράσθη ὑπὸ τινος τῶν ἐκ τοῦ Κουρούτσεσμε ἐγχωρίων Ἰουδαίων διὰ χρημάτων συγενοῦς τοῦ φονευθέντος¹.

Τάφον ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγιάσματος τῆς οἰκογενείας Καλλιμάχη εὐρίσκω φέροντα τὰ ἠγεμονικὰ σήματα καὶ ἔχοντα τὸδε τὸ ἐπιτύμβιον:

«Γρηγόριον κλεινὸν κατέχω κόνις, εἴ τιν' ἀκούεις,
ἐκφύντα χρυσῆς Καλλιμαχῶν γενεῆς.
Τὸν φθονερῆ μοῖρα δάμασεν νεαρὸν περ ἔοντα·
ἀλλὰ γε καὶ φθιμένου ἄφθιτόν ἐστι κλέος.
αὐδ' φέρουαρίου ζ'.

Ἐκτὸς τούτου σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι πρὸς ἄλλοις ἐγκλείονται ἐν τῷ ἡμετέρῳ ναῷ καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν γονέων καὶ προγόνων τοῦ ἄρχοντος Λογοθέτου Σταυράκη βέη Ἀριστάρχου. Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀλκιβιάδου Ἀριστάρχου, θείου τοῦ ἄρχοντος Μ. Λογοθέτου, ἐπιγράφεται τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα, ποίημα τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου Λογάδου:

Ἐνθάδε γαῖα ἔχει Ἀλκιβιάδην, φίλον υἱά
Σταυρακίου, μεγάλη, πλὴν πυμάτου, ἐπίκλην
ἄντος Ἀριστάρχοιο, διερμηνῆς ἄριστου,
Μείρακα μουσπόλον καὶ Χαρίτων δὲ χάριν.
Τὸν μὲν ρ' ἀλκι βησιάμενος μάρψεν μόρος οἰκτρὸς·
πῶς δ' ἐγὼ ἄμ' ἔσω δακρυχέων Λογάδης.
1831 φεβρουάριος.

¹ Σκαρλάτου Βυζ. Κωνσταντινούπολις. Τόμ. Α', σ. 536.

Ἐπίσης τῆς Ἐριφίλης Ἀριστάρχου, συζύγου τοῦ μακαρίτου ἱατροῦ Κωνσταντίνου Καραθεοδωρῆ, «μεθ' οὗ ζήσασα εὐδαιμόνως ἐνιαυτοὺς τρεῖς ἐτελεύτησε κατὰ τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας τῆς, τῆ 27 δεκεμβρίου 1837. Μετὰ μῆνας ἕξ ἐτελεύτησε καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Ἐλένη μνηῶν δεκαπέντε».

Ὡσαύτως καὶ «τῆς ἐνδοξοτάτης μεγάλης δραγομανέσσας Σοφίας Ἀριστάρχου ἐκπληρώσασθαι τὸ κοινὸν χρέος περὶ τὸ ὀγδοηκοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, τῆ 4 ἰανουαρίου 1863». Περὶ Ἀριστάρχων ὄρα Ἡμερολόγ. Βρετοῦ 1867.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Β'

Νεόφυτος ὁ Ζ' ὁ ἀοιδίμος πατριαρχῆς ἦν Συρναῖος τὴν πατρίδα. Ἐπατριαρχῆσε τὸ α' τῷ 1789. Ὀνομάζετο πρὶν ἢ τὸ μοναχικὸν ὑποδυθῆ σχῆμα Νικόλαος, ἐν δὲ τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ τῆς Συρῆνης, ἐν ἣ τὰ ἐγκύκλια ἐξεπαιδεύθη, ἔσχε συμμαθητὴν τὸν ἀοιδίμον Κοραῆν. («Ὁρα Ἐπιστολ. Κοραῆ πρὸς τὸν πρωτοψ. Συρῆνης, σ. 36. Παρις. 1838 [Συρῆνη]). Ἦν πρότερον Μαρωεῖας ἐπίσκοπος ἐπλήρωσεν ἐν μέρει τὰς κοινὰς ἐλπίδας διὰ τῆς αὐτοῦ προνήσεως καὶ χρηστότητος καὶ θεοσεβείας, ἐπαινεθεὶς καὶ ὡς ἀνὴρ συνετὸς καὶ πολιτικός, καὶ πρὸς οἰκονομίαν πραγμάτων δεξιός. Μετὰ πενταετὴ πατριαρχίαν ἐξωρίσθη οὐχὶ εἰς Ἀθῶνα, ὡς λέγει ἡ πατριαρχικὴ ἱστορία, ἀλλ' εἰς Πάτμον. Ὁ δὲ Κύριλλος ὁ Λαυριώτης ἐν τῷ Πατρ. Χρονικῷ, ὅπερ ὁ φιλοπονώτατος φίλος Γεδεῶν ἐξέδωκεν ἐν τόμῳ Γ' τοῦ Ἀθηναίου, λέγει τὸν Νεόφυτον εὐπατρίδην καὶ εὐέντευκτόν, ἐμμέριμον διόλου καὶ Ἄργον πολυόμματον, ἐν τούτῳ μόνον σφκλλόμενος, ὅτι εἰς Ῥόδον λέγει ἐξορισθέντα αὐτόν. Εἰς Ῥόδον λέγει καὶ ὁ ἀπεχθὼς ἔχων αὐτῷ Σέργιος ὁ Μακραιὸς ἐν τῇ κατ' αὐτόν Ἐκκλ. Ἱστορία (Μεσαιων. Βιβλιοθ. τόμ. Γ', σελ. 388.), ὕστερον δὲ εἰς Πάτμον (σελ. 397). «Ὁρα καὶ τὰ ἐν Παρρασῶ τόμ. Θ', σ. 407 ἐν σημειώσει ὑπ' ἐμοῦ σεσημειωμένα.

Τὸ δὲ παρὰ πόδας προσφώνημα τοῦ πατριαρχοῦ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τοὺς προκρίτους τῶ Γένους, ἀμα τῇ τὸ δεύτερον ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀναρρήσει αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ἐν τῇ εὐαγεῖ μονῇ τῆς Πάτμου διατηρουμένου πατριαρχικοῦ αὐτογράφου μεταληφθέν, παρεχώρησέ μοι πρὸς ἔκδοσιν ὁ σεβαστὸς μοι καὶ πολύτιμος φίλος κ. Ι. Σακελλίων μετὰ τῶν ὑποσημειώσεων.

«Ἐσίγησα, ὦ ἱερὰ ὀμήγουρι; τῶν ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ πανέκλαμπροι πρῶτιστοι τοῦ γένους, καὶ κληρὸς ὁ ἔντιμος, καὶ ὁ χριστεπώνυμος τοῦ Κυρίου καὶ περιούσιος λαός· ἐσίγησα, λέγω, καὶ *φυλακὴν ἐθέμην ἐπὶ τοῦ στόματός μου*, καθὼς λέγει ὁ ἱεροψάλτης Δαβὶδ¹, ἄλλ' οὐ μέχρι παντός ἔστι μου ἡ προαίρεσις ἀμετάτρεπτος· τοῦ Θεοῦ γὰρ ἐσμέν, διὸ καὶ ἄγει τὰ καθ' ἡμᾶς ὡς βούλεται.

«Ἐδείξεν ὁ καιρὸς τὴν προλαβοῦσαν σιωπὴν, καὶ δεικνύει τὴν ἐνεστῶσαν λαλιάν, τὴν μὲν σιωπὴν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐνυπαρχούσης μοι ἀσθενείας, τὴν δὲ λαλιάν ὡς τῆς θείας χάριτος τωρινὸν δῶρον, καὶ μὲ δίκαιον τρόπον ἐκάτερον. Θεῖον γὰρ καὶ πρῶτον μάθημα τὸ γινώσκειν ἕκαστον ἑαυτὸν μαθητόμενον, οὐ ἔνεκεν ἐξεδόθησαν παρ' ἡμῶν αἱ δύο ἐκείναι προλαβοῦσαι παραιτήσεις τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, ἡ μὲν, ἵνα παραμυθῆσωμαι ἑμαυτὸν καὶ ψυχαγωγῆσω τῇ ἀποθέσει τοῦ ὄντως ἐλαφροῦ μὲν καὶ χρηστοῦ βάρους διὰ τὸν δοτῆρα Κύριον, βαρέως δὲ διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀναδεχομένου· ἡ δὲ, ἵνα ὁ τῶν θεοφόρων πατέρων κανὼν πληρωθῆ, λέγων: «*Ὁ τῆς ἀρχῆς τοὺς κόπους διαφεύγων, καὶ τῆς παρ' ἐκείνης τιμῆς ἀμέτοχος ἔσται*»².

«Ἄλλ' ἔπρεπε μὲν νὰ διατηρηθῶσιν ἀπαράβατοι καὶ ἀδιάσειστοι καὶ ὅλως ἀκαπήλευτοι καὶ πάσης ἐκτὸς δολιότητος αἴτε παρ' ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἐπαγγελίαι καὶ εὐχαὶ καὶ αἱ πρὸς τὴν κοινὴν μητέρα καὶ εὐεργέτιν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ὑποσχέσεις, διὰ νὰ ζῶμεν ἦν ἐκουσίως ἐξελέξαμεν ἰδιωτικὴν ζωὴν, καὶ νὰ ἐπαναπαυώμεθα βίῳ τῷ ἀπράγμονι καὶ ἐραστῇ ἡμῖν ἡσυχίᾳ, καθὼς ἐκ τούναντίου εὐκατεῖον ἦν εἰς ἡμᾶς καὶ μάλιστα ποθητὸν ἀκλόνητον καὶ ἀμετακίνητον νὰ ἐνεργῆται καὶ νὰ διαμένῃ πρὸς ἀναψυχὴν ἡμῶν τὸ σωτηριῶδες καὶ εὐπρεπέστατον ἀρχαῖον ἔθος, ὅπερ ἤρξατο ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία χρῆσθαι, καὶ οὐκ ἐπαύσατο πρὸς τοὺς κατὰ διαφόρους καιροὺς προπατριαρχεύσαντας, τῇ ἀφθόνῳ πρὸς αὐτοὺς τῶν ἀναγκαίων χάριτι καὶ ἐκδόσει, ὡσπερ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοῦτο αὐτὸ πανιέριος ὑπογραφαῖς καὶ σφραγίδι τοῦ κοινοῦ ἡμῖν ἐπηγγέλη. Τοῦτο μὲν ἦν ἡμῖν βουλευτόν, πῆρρω δέ, ὡς ἔοικε, τῆς θείας προνοίας καὶ εὐδοκίας, οἷς οἶδε κρίμασιν, ἵνα μάθωμεν ὄντως, ὅτι: «*Οὐδὲ τοῦ θέλωτος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ εὐδοκούντος*»³.

«Ὅθεν εὐθὺς παρ' ἐλπίδα ἔφθασαν ἐν τῇ Πάτμῳ τὰ ὑψηλὰ καὶ προσκυνητὰ θεσπίσματα καὶ ὀρισμοὶ τῶν κρατούντων, τὰ τε ἀδελ-

¹ Ψαλμ. λη', 2.

² Ἄδηλον ἔμοιγε οὖν τίνος τῶν πατέρων ὁ κανὼν οὗτος.

³ Ρωμ. θ', 16.

φικὰ ὑμῶν καὶ συνοδικὰ γράμματα καὶ οἱ ἀποσταλέντες ἐκ τῆς ὑψηλῆς καὶ προσκυνητῆς Πόρτας, καὶ δῆλον ἐποίησαν ἡμῖν μεταπέμπεσθαι ἡμᾶς εἰς τὰ ἔνταῦθα, ὥστε ἀναδέξασθαι δεύτερον τὸν οἰκουμένικόν καὶ ἀποστολικὸν τοῦτον θρόνον, ὅπερ ἀληθῶς παντὶ τῷ μὴ τὴν πείραν τοῦ πράγματος ἔχοντι δεκτόν τε καὶ εὐφροσύνης παραίτιον, ἡμῖν δὲ ταῖς διὰ πολλῶν τῆς προστασίας ταύτης πραγμάτων πεπειραμένοις θλίψιν ἐνεποίησεν εἰς τοσοῦτον, ὥστε κατὰ κρημνῶν ἡμᾶς αὐτοὺς ῥῖψαι. Ἄλλ' ἵνα μὴ προσκρούσωμεν ἀβούλως τῇ ὑπερεχούσῃ ὑψηλῇ καὶ προσκυνητῇ ἀρχῇ, εἰς ἣν πειθαρχεῖν ἀφευκτον, ἀλλὰ δὴ καὶ τῇ κοινῇ καὶ αἰδεσίμῳ ἡμῶν μητρὶ ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἧς πόρρω ζῆν χριστιανικῶς ἀδύνατον, εἰς ἑαυτοὺς ἐλθόντες ἔφημεν:—Ἡ ὑψηλὴ ἀρχὴ ἐπιτάττει, καὶ τίς αὐτῇ ἀντιστήσεται; καὶ, ὁ φησὶ τις: «*Λέων ἐρεύζεται, καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται*»;¹ Ἡ κοινὴ καὶ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμιωτάτη σύνοδος δωρεῖται² καὶ προσκαλεῖ, καὶ τίς, τέκνον αὐτῆς ὀρθόδοξον ὄν, ἀπειθήσει αὐτῇ;—Ἐμνήσθην τοῦ διὰ τοῦ Ἀποστόλου εἰπόντος: *Πᾶσα ψυχὴ ὑπερεχούσῃς ἐξουσίαις ὑποτασσέσθω*³, καὶ ἔμελλον συσταλῆναι; ἢ ποῖαν ἂν ἔσχον ἀπολογίαν αὐτῷ, παρακούων τῷ τὰς ἐντολάς διδόντι τῆς εὐνομίας, καὶ τὰ πάντα μετασκευάζοντι⁴, κατὰ τὴν θείαν αὐτοῦ εὐδοκίαν καὶ θέλησιν; Διὰ τοῦτο ἐπιθυμητὴ μὲν ἡμῖν ὑπῆρχεν ἡ ἡσυχία, καὶ ὁ ἐκτὸς πραγμάτων βίος αἰρετώτερος, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κυρίου ἐντελλομένου διὰ τοῦ Ἀποστόλου: «*Μηδένα τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑτέρου ἕκαστον*»⁵, καὶ τὰ χεῖριστα ἐπαπειλοῦντος διὰ τοῦ προφήτου ταῖς παρακούουσι (φησὶ γὰρ: «*καθὼς ἀπόσασθέ με τοῦ εἶναι ἡγουμένους τοῦ λαοῦ μου καὶ ἀρχοντας, οὕτω καὶ ἐγὼ ἀπόσωμαι ὑμᾶς τοῦ εἶναι ὑμῖν εἰς βασιλεῖα*»)⁶, τίνες εἶχομεν γενέσθαι, καὶ ποῦ τραπέσθαι, εἰμὴ δοῦναι γῶτον εὐπειθῆ καὶ ἄραι τὸν ζυγὸν τοῦτον ἐπὶ τὸν τράχηλον ἑαυτῶν, ἄλλως τε μέλλοντες ἔχειν αὐτὸν ἀντιλήπτορα, προστάτην τε καὶ ὑπερασπιστήν, ὡς ἐπαγγέλλεται: ἐγὼ ἔσομαι μεθ' ὑμῶν λέγων, καὶ ἐάν μου ἀκούσητε, ἵσταμένου ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούοντος, εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκον

¹ Ἀμὼς γ', 8.

² Ἴσως: διορίζεται.

³ Ρωμ. ιγ', 1.

⁴ Ἀμὼς ε', 8.

⁵ Α' Κορινθ. ι', 24.

⁶ Οὐκ οἶδα τίνος τῶν προφητῶν ἡ ῥῆσις.

ὕμῶν καὶ δειπνήσω μεθ' ὑμῶν, ὡς ἐν τῇ κατὰ Ἰωάννην ἱερᾷ Ἀποκαλύψει εἶπεν ὁ Κύριος ;¹.

«Τοιαῦται μὲν οὖν αἱ ἀπειλαὶ τοῖς ἀπειθοῦσι, τοιαῦτα τὰ ἐπιτίμια τοῖς παραβαίνουσιν, ὥστε καὶ πᾶσαν ψυχὴν λιθίνην τε καὶ ἄδαμαντίνην δύνασθαι ὡς κηρὸν τήκειν, καὶ ὡς ζύμην μολύπτειν. Διὰ τοῦτο, ὧ ἱεροὶ ποιμένες καὶ τῆς ἱερᾶς τοῦ Χριστοῦ μάνδρας συμποιμένες, ὧ ποιμνιον λογικὸν καὶ τοῦ ἀρχιποίμενος ἄξιον Χριστοῦ, ὑπεκύψαμεν αὐθις τὸν αὐχένα τῷ βουλήματι αὐτοῦ, καὶ πάρεσμεν αὐθις, ὡς ὄρατε, καὶ ἔχετε ἡμᾶς ἱσταμένους ἐπὶ τὴν ὑψηλὴν ταύτην πατριαρχικὴν καὶ οἰκουμηνικὴν περιωπὴν, φέροντας ἐπὶ τοὺς ἀδυνάτους ἡμῶν ὧμους τὸν πνευματικὸν καὶ ἐπίμοχθον ὅμως κλοιώδη κόσμον, καὶ διὰ τῶν ἱερῶν τούτων κωδῶνων πᾶσαν ψυχὴν εὐσεβῶν διανιστώντας τοῦ γενέσθαι ἐν ἀκοῇ καὶ ὀράσει ὅτι πάρεσμεν αὐθις ὑπακούοντες τῷ οὕτως εὐδοκήσαντι Θεῷ, καὶ τῇ ὑψηλῇ καὶ ὑπερτάτῃ Πόρτᾳ, αὐθις ἡμᾶς ἐλεησάσῃ, καὶ τρίτον τῇ πνευματοφόρῳ καὶ ὀρθοδόξῳ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ ταῦτα βουλευσαμένη ὑπακούσαντες, χαίρειν εἶπομεν τοῖς βουλευμάσι καὶ θελήμασι ἡμῶν· ἐδεξάμεθα ἀνὰ χεῖρας τὴν ἀνωθεν καταβαίνουσαν ποιμαντικὴν ταύτην ῥάβδον, τὴν δεσποτεῖαν ὅπως οὖν ὑποσημαίνουσιν, πολλοὺς δὲ τῷ ὄντι παρέχουσαν τῷ ἀναδεχομένῳ κινδύνους ἐν ταῖς τοῦ καιροῦ περιστάσεσι, καὶ πολλῶν δεσποτεῖαν ὑποτάττουσαν, ἵνα μὴ παύσωμεν ἀγρυπνοῦντες ἐν ὅσῳ ἀπόκειται ἡμῖν τὸ δοκεῖν ποιμαίνειν, ὥστε «γενέσθαι τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, ἵνα τινὰς, εἰ καὶ μὴ πάντα, κερδήσωμεν»².

«Παρητησάμεθα οὖν τὸ ὅπως οὖν ἐλεύθερον καὶ ἀτάραχον τοῦ βίου, τὸ μὴ λόγον ὀφείλειν κατὰ τὴν κρίσιν ἐκάστου, μηδὲ πραγματεῖαις ὑποκεῖσθαι τοῦ διδόναι καὶ λαμβάνειν, ἐξ ὧν ἀναφύονται αἱ ζῆλαι καὶ τρικυμῖαι, καὶ τὸ μέγιστον αἱ ἀφόρητοι δυστυχίαι, καὶ τὸ χειρότερον τὸ ἀδῆλον πυῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει τὸν προστατεύοντα, ἀλλὰ πεποιθότες τῇ θεῷ εὐδοκίᾳ καὶ τῇ τῆς ἐαυτοῦ ψυχῆς προθυμίᾳ εἰς τὸ ποιεῖν δουλικῶς ἅπαν ὅσον ὀφείλομεν τῇ κραταιοτάτῃ ἀρχῇ ; ὡς φθάσαντες τοῖς πράγμασι ἐδείξαμεν· ἐπὶ τὸ ἀρχεῖν ἀπὸ τοῦ ἀρχεσθαι μεταβαίνομεν, καὶ προστρέχομεν προσπίπτοντες εἰς τὴν κραταιὰν καὶ ἀκαταγώνιστον δύναμιν τοῦ οὕτω τὰ καθ' ἡμᾶς εὐδοκήσαντος, καὶ «τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦσθαι» εἰπόντος³, ἐκλιπαροῦντες θερμῶς ὅλην ψυχῇ ἄξιον γενέσθαι, ἔχοντες συν-

¹ Ἀποκ. γ', 20.

² Α' Κορινθ. ι', 20-22.

³ Β' Κορινθ. ιβ', 9.

ευχομένους καὶ συνικετεύοντας ἅπασαν τὴν θεοφροῦρητον ὁμήγουρι τῶν πανιερωτάτων καὶ συναδελφῶν ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ τὸ σύστημα πάντων τῶν παρευρεθέντων καὶ συνελθόντων εὐσεβῶν χριστιανῶν, ὥστε ὧν αἰτούμεν καὶ χρῆζομεν ἄξιον γενέσθαι, καὶ χεῖρας αἴροντες ἐκέτιδας μιᾶ φωνῇ καὶ γλώττῃ ἐπικαλούμεθα λέγοντες:—Ὡ Ἰεὶ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ, οὐτινος τῷ παναγίῳ αἵματι ἐξηγοράσθη πᾶσα ψυχὴ εὐσεβῶν, ἄγεται δὲ καὶ οἰκονομεῖται τὸ πᾶν τῇ πανσθενεῖ σου δυνάμει, καὶ οἷς οἶδας καιροῖς καὶ χρόνοις μεταποιῶν εἰς τὸ κρεῖττον τὰ πάντα, ὁ κάμει τὸν ταπεινὸν καὶ ἀνάξιον δοῦλόν σου μεταγαγῶν καὶ ἐπὶ τὴν ποιμαντικὴν ταύτην περιωπὴν ἀνυψώσας, ὥστε ἀφ' ὑψηλοῦ βοᾶν καὶ λέγειν: «αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου»¹, σοῦ δέομαι καὶ θερμῶς παρακαλῶ, ἐπάκουσον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τῆς φωνῆς τῆς δεησέως μου. Ὁδήγησον εἰς πᾶν ἔργον ἀρεστὸν τῷ θελήματί σου τῷ ἁγίῳ. Συνέτισόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, καὶ ἄξιως καὶ θεαρέστως οἰκονομεῖν τὸν λαόν σου. Χάρισαι ζῶν πολυχρόνιον, κράτος ὑπέρτατον εἰς τοὺς ὑψηλοτάτους καὶ εὐμενεστάτους ἡμῶν αὐθέντας, καὶ διατήρησον αὐτούς ἐν παντὶ καιρῷ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, ἀνωτέρους πάσης προσβολῆς ἐναντίας, καὶ ὡς φλόγα πυρὸς πᾶσι τοῖς ἐπερχομένοις αὐτούς ἀνάδειξον, ἵνα δι' αὐτῶν διεξάγῃται ἐν πάσῃ ἡσυχίᾳ τε καὶ ἀνέσει ὁ ὑποκείμενος ἅπας καὶ περιούσιος λαός. Διατήρησον ἐν ὑγείᾳ ἀμεταπτώτῳ, καὶ διαφύλαξον ἀμετάτρεπτον καὶ ἀναλλοίωτον τὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων, εἰς διεξαγωγὴν παντὸς τοῦ χριστωνύμου σου πληρώματος, εἰς αὐξήσιν καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας καὶ διοικήσεως. Περιχαράκωσον τῇ δυνάμει σου, καὶ εὐπαρρησιαστούς ἀνάδειξον τῇ διὰ βίου παντός πίστει καὶ εὐπειθείᾳ πάντας τοὺς ἐν εὐσεβείᾳ σεμνυνομένους πανεκλαμπροτάτους ἡγεμόνας, τοὺς ἐνδοξοτάτους καὶ εὐγενεστάτους ἀρχοντας καὶ πρωτίστους τοῦ γένους, ἵνα ζήλω τῆς εὐσεβείας καὶ ὀρθοδοξίας ἀγωνίζωνται καὶ ἀντιπαρατάττωνται εἰς ἅπαν ἀντίξουν τῶν κατὰ τῆς ἀγίας σου Ἐκκλησίας ἐπερχομένων. Εὐλόγησον καὶ πλεόνασον πᾶσαν ἐμπορεῖαν τῶν ἐντίμων πραγματευτῶν, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν τῶν εὐλογημένων βουφειῶν παντὸς τοῦ χριστωνύμου λαοῦ σου, ἵνα ἔχοντες αὐτάρκειαν περισσεύωσιν εἰς ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν τῶν ἐνδεῶν καὶ ἀπόρων τῆς Ἐκκλησίας σου, καὶ προκόπτωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σωτήριον. Ἐνωσον ποιμένας καὶ συμποιμένας, καὶ ἅπαντας ταῦς ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ καυχωμένους καὶ σεμνυνομένους, τῷ συνδέσμῳ τῆς εὐαγγελικῆς σου

¹ Ψαλμ. ος', 10.

ἀγάπης, ἵνα ἐν αὐτῇ γνωρίζωμεθα ὅτι σοῦ ἐσμέν μαθηταί, καὶ ταύτην τὴν ζωὴν διανύοντες εἰρηνεύωμεν κατὰ τὸ σὸν θέλημα, ὅπως ἐλπίζωμεν ἀδιστακτως ἀξιοθῆναι τῶν ἐπηγγελμένων σου ἀγαθῶν, χάριτι σοῦ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ καὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἀνάρχου σου Πατρός, καὶ τοῦ παναγίου καὶ συναϊδίου Πνεύματος, τῆς ὁμοουσίου ἀδιακρέτου καὶ τρισυποστάτου θεότητος· ἣ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Γ'.

Τὸ πατριαρχικὸν ὑπόμνημα, περὶ οὗ γίνεται ὁ προσήκων λόγος ἐν τῇ 71 σημειώσει ἔχει ὧδε:

Ἐπειδὴ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Μηθύμνης, συναδελφὸς ἡμῶν ἀγαπητὸς κύρ Διονύσιος, ἀποκατασταθεὶς παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ γνήσιος καὶ νόμιμος ποιμὴν, ἐπολιτεύσατο ἀξίως κατὰ τὸ ἀρχιερατικὸν ἐπάγγελμα, οἰκονομήσας μέχρι καιροῦ πρεπόντως τὰ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης· ἀλλὰ πρὸ πέντε χρόνων, κρίμασιν οἷς οἶδε Θεός, νόσῳ βαρυτάτῃ περιπεσὼν, ἔπαθε καιρίως καὶ κατήνησεν εἰς ἡλιθιότητα νοός, τοῦτο δὲ τὸ νόσημα καταμαθοῦσα ἡ ἐκκλησία ὡς λίαν ἐπιβλαβὴς ἐκείνῳ καὶ ἐπιζήμιον πρὸς τὰς ψυχὰς τῶν ποιμαινομένων παρ' αὐτοῦ εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἔσπευσεν οἰκονομησάσθαι καὶ θεραπευθῆναι, καὶ πρὸ χρόνων προσεκαλέσατο ἐνταῦθα εἰς βασιλεύουσαν καὶ ἀπεκατέστησεν ὑπὸ διαίτη καὶ ἐπισκέψει ἀξιολόγων καὶ πεπαιδευμένων ἰατρῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἐπισκεφθεὶς οὐ μικρὸν καὶ περιποιηθεὶς οὐδὲν ὠφελήθη, καὶ ἀντὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον προέβη ἐπὶ τὸ χεῖρον, καὶ οὕτως οἶονεὶ ἀναισθητῶν ὑπεχώρησεν ἐντεῦθεν καὶ ἀπῆλθεν αὐθις ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ, ἡ Ἐκκλησία δὲ αὐθις φιλανθρωπευομένη ἐπ' αὐτῷ καὶ βουλομένη κατὰ συμπάθειαν τὴν ἀνάκλησιν τῆς τελείας υἰγιαίας αὐτοῦ, διωρίσατο ἀπελθεῖν εἰς τὴν Χίον, ὅπου καὶ ἀπελθὼν καὶ ἐπισκεφθεὶς παρὰ τῶν ἐκεῖ ἀξιολόγων ἰατρῶν, οὐ μόνον οὐδὲν ὠφελήθη, ἀλλὰ καὶ χείρων τῆς εἰς τὸ ἔξῃς ἀνέσεως ἐκείνου καὶ ἡσυχίας καὶ τῶν ἐκείνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ εὐλογημένων χριστιανῶν, καὶ κατὰ χρέος ἀπαραίτητον φροντίζουσα τῆς ἐπ' ἀγαθῷ ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας, ἔγραψεν ἐκείνῳ διὰ κοινῆς σκέψεως δοῦναι οἰκειοθελῶς τὴν παραίτησιν αὐτοῦ· ἐκεῖνος δὲ ὁμοῦς τοιοῦτοτρόπως πάσχων, οὐκ ἠδυνήθη διακρίναι τὸ βλάπτον τοῦ συμφέροντος, ἀλλ' οὐδὲ οἱ περὶ αὐτὸν ἄνθρωποι αἰσχροκερδοῦντες καὶ κακοβούλως θέλοντες διοικεῖσθαι τὴν ἐπαρχίαν

ἐκείνην τοιοῦτοτρόπως ἀκαταστάτως, ὡς γίνεσθαι διὰ τὰς καταχρήσεις αὐτῶν ἀρπαγᾶς, ἀδικίας τε καὶ παρανομίας, εἰς τοσοῦτον προήχθησαν τόλμης, ὥστε ἐμποδίσαι τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐκείνου παραιτήσεως καὶ ἀποστολὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν τοιούτων συνέβαινον ὁσημέραι θλίψεις πρὸς τὰς ψυχὰς τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν καὶ συνεχεῖς ἐνοχλήσεις πρὸς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τοῦτο ἀπεφάνθη γνώμη κοινῇ καὶ συνοδικῇ ἀπομακρυνθῆναι τὴν ἐκείνου ἱερότητα τῆς τοιαύτης ποιμαντορικῆς προστασίας, καὶ χειροτονηθῆναι ἀντ' ἐκείνου ἕτερον γνήσιον, νόμιμον καὶ κανονικὸν ἀρχιερέα, ἀβλαβεῖς ἔχοντα τὰς φρένας, ἐπισκεπτόμενον δὲ καὶ γηροκομοῦντα τὸν εἰρημένον προκάτοχον αὐτοῦ. Καὶ ἐπειδὴ διὰ τὰς ἀνωτέρω αἰτίαις ἡ ρηθεῖσα ἀγιωτάτη μητρόπολις Μηθύμνης ἀμοιρεῖ τῷ ἀξίῳ πνευματικῷ αὐτῆς προστάτῳ, ἡμεῖς οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς, προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Νεοφύτου, συνελθόντες ἐν τῷ κατὰ τὸν Κουρουτζεσμεν ἱερῷ ναῷ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλλόμενοι εἰς εὐρεσιν καὶ ἐκλογὴν ἀξίου καὶ ἀρμοδίου προσώπου τοῦ ἀναδεζομένου τὴν ἀρχιερατικὴν προστασίαν καὶ ποιμαντορικὴν ράβδον τῆς ἀγιωτάτης ταύτης μητροπόλεως, πρῶτον μὲν τιθέμεθα τὸν πανοσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύρ Πανάρετον, τὸν καὶ πρότερον ἀρχιδιάκονον τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου, δεύτερον τὸν Ἀνθιμον, καὶ τρίτον τὸν Μακάριον, ὧν τὰ ὀνόματα κατεστρώθη ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς διηνεκῇ ἐνδειξιν καὶ μόνιμον παράστασιν, ἐν ἔτει σωτηριῶ αωα' κατὰ μῆνα μᾶιον ἐπινεμήσεως τετάρτης.

† Ἡρακλείας Μελέτιος, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἁγίου Ἐφέσου Σαμουήλ.
 † Κυζίκου Ἰωακείμ. † Νικομηδείας Ἀθανάσιος. † Νικαίας Καλλίνικος.
 † Χαλκηδόνος Ἰερεμίας. † Δέρκων Μακάριος. † Θεσσαλονίκης Γεράσιμος.
 † Μεσημβρίας Ζαχαρίας. † Προύσης Ἀνθιμος. † Λαρίσης Διονύσιος.
 † Ἀγγύρας (οὕτω) Ἰωαννίκιος.

Δ'.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ σιγίλλου τῆς ἐξαρχίας Τριπολιτζᾶς ἐρωθείσης αὐθις μετὰ τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἀμυκλῶν.

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
 Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

«Οὐ δέον ἀμελεῖν καὶ παρορᾶν τοὺς προστασίαν κοινῶς εἰληφότας

πραγμάτων, εἴτε ἐκκλησιαστικῶν εἴτε πολιτικῶν καὶ παραβλάπτειν τὰς προσαγομένους αὐτοῖς εὐλόγους αἰτήσεις καὶ παρακλήσεις, ἀλλ' εὐμενῶς προσδεχομένους ἐπάγειν τὰς ἀποφάσεις, καὶ τοῖς μὲν πολιτικοῖς πολιτικὰς, τοῖς δὲ ἐκκλησιαστικοῖς ἐκκλησιαστικὰς, νομίμους καὶ προσφόρους, καὶ πληροῦν κατ' ὄφειλὴν ἀπαραίτητον τὰς δικαίας αἰτήσεις αὐτῶν, καὶ ἀνορθοῦν τὰ πεπτωκότα, καὶ θεραπεύειν τὰ πεποννηκότα, καὶ πάντα τρόπον πραγματεῦσθαι τὴν ὠφέλειαν τούτων καὶ λυσιτέλειαν. Εἰ γὰρ καὶ οὗτοι ἀμελῶς περὶ τὰ τοιαῦτα διέκειντο, ἦν ἰδεῖν τῷ βουλομένῳ τὰ πολλὰ τῶν καλῶν ἀφανιζόμενα, καὶ εἰς φθορὰν ὁσημέραι κατολισθαίνοντα. Διὸ καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, κατὰ τὴν τοῦ καιροῦ καὶ τὴν τῶν πραγμάτων χρεῖαν οἰκονομεῖν οἶδε τὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς τελούντα, καὶ μεταρρυθμίζειν [καί] μεθιστᾶν, καὶ τὴν τούτων διοίκησιν καὶ ἐξουσίαν ἐπιτρέπειν ὅτε μὲν ἐνί, ὅτε δὲ ἄλλῳ, κατὰ τὰ αἷτια καὶ τὰς περιστάσεις, σκοπὸν ἔχουσα τὸ νόμιμον, καὶ συμφέρον, καὶ τὸ ἀνετον τῶν προσαγομένων αὐτῇ εὐλόγους τὰς αἰτήσεις καὶ δικαίας τὰς παρακλήσεις, καὶ ἀθηντικῶς οἷον εἰπεῖν καὶ ὑπεροχικῇ ἐξουσίᾳ, καὶ μὴν καὶ διὰ τῆς συνήθους αὐτῆς προνοίας ἀνακαλοῦσα, καὶ κατὰ χῶρον ἴδιον καὶ ἀρχαῖον ἐπανάγουσα καὶ ἀποκαθιστῶσα οὐκ ἀπαναίνεται, ὡς κἀπὶ τοῦ παρόντος ἔγνω ποιήσασθαι. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ πολιτεία Τριπολιτζᾶ λεγομένη καὶ κειμένη κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ἐκ χρόνων ἀμνημονεύτων τετίμηται ἰδιασμένως τῇ ἐπωνυμίᾳ πατριαρχικῆς ἐξαρχίας, ὑποκειμένη τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ πατριαρχικῷ, ἀποστολικῷ τε καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου διεξαγομένη, μηδὲνα ἔχουσα τὸν ἐν αὐτῇ ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον κυριαρχικῇ ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπετρέπετο ἡ διοίκησις αὐτῆς, καὶ ἡ πνευματικὴ ἐπίσκεψις τῶν ἐν αὐτῇ κατοικίων εὐλογημένων χριστιανῶν ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν, ἐπιτροπικῶς ἐκ τῶν ἀρχιερέων τῆς Πελοποννήσου, ποτὲ μὲν τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Χριστιανουπόλεως, ἄλλοτε δὲ τῷ Ὠλένης, καὶ ἄλλοτε ἄλλῳ πρὸ χρόνων δὲ ἐπιτέτραπται καὶ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀμυκλῶν, ὡς πλησιοχώρῳ, ἅτε δὴ συνημμένοις τοῖς ὁρίοις τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ διὰ πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν γραμμάτων· μετὰ παράτατιν δὲ καιροῦ τινος, προβιβασθέντος τοῦ κυριάρχου αὐτῆς ἱερωτάτου μητροπολίτου Λακεδαιμονίας κύρ Δαυιὴλ εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Νικαίας, καὶ ἀντ' ἐκείνου ἀποκατασταθέντος ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Λακεδαιμονίας τοῦ ἤδη ἱερωτάτου μητροπολίτου Λακεδαιμονίας, ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου πάσης Πελοποννήσου,

συναδελφοῦ ἡμῶν ἀγαπητοῦ κύρ Χρυσάνθου, λόγος προὔτεθη συνοδικῶς παρὰ τινῶν τῶν ἐνταῦθα προκρίτων προσηλωθῆναι τὴν πατριαρχικὴν ἐκείνην ἐξαρχίαν αὐτῇ τῷ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει, ὡς οὐ μόνον λίαν ἐπωφελὲς καὶ συμφέρον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον ἐφ' ἡσυχίᾳ καὶ ἀνέσει τῆς τε ἐκείνου ἱερότητος καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικίων εὐσεβῶν καὶ οὕτω διὰ πολλῶν αὐτῶν λόγων καὶ πολυειδῶν προβλημάτων καὶ θερμῶν παρακλήσεων, κέκριται γνώμη κοινῇ καὶ συνοδικῇ, κατὰ τὰ προβλήματα, ἀποσπασθῆναι τὴν πατριαρχικὴν ἡμῶν ταύτην ἐξαρχίαν τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἀμυκλῶν, καὶ ἀφαιρεθῆναι τὴν ἀρχιερατικὴν προστασίαν καὶ πνευματικὴν ἐπίσκεψιν τῆς αὐτοῦ θεοφιλίας, καὶ προσηλωθῆναι τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Λακεδαιμονίας ἐπὶ τῷ διοικεῖσθαι ἀρχιερατικῶς ὑπὸ τῆς ἐκείνου ἱερότητος, κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ ἀπολυθέντος τῆνικαῦτα πατριαρχικοῦ ἡμῶν καὶ συνοδικοῦ γράμματος. Ἄλλ' ἐπειδὴ, κατὰ τε τὸν ὄρθον σκοπὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ πολυειδῶς προβλήματα τῶν δεηθέντων, οὐκ ἀπέβησαν αἰσίως τὰ πράγματα, ἅτε δὴ ἀναφύεντων οὐκ ὀλίγων τῶν σκανδάλων μεταξὺ κυριάρχου, καὶ ἐπισκόπου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ εὐσεβῶν, ἀλληλομαχούντων διηνεκῶς, καὶ δυσανασχετούντων ἐπὶ τῇ μεταρρυθμίσει τῆς πνευματικῆς αὐτῶν διοικήσεως καὶ ἀρχιερατικῆς προστασίας, παμπληθεῖς ταραχαὶ καὶ ἀκαταστασίαι, θλίψεις τε καὶ ζημίαι συνέβαινον ἑκατέροις· καὶ γὰρ ἡ ἐκείνου ἱερότης οὐκ ἐπαύσατο ποτνωόμενος, γράφων τὰ ὁσημέραι συμβαίνοντα αὐτῷ, καὶ ἐξιστορῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μηδεμίαν ὠφέλειαν γίνεσθαι αὐτῷ ἐξ αὐτῆς τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας· τὰ αὐτὰ δὲ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ χριστιανοὶ ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ συνεχῶς διὰ κοινῶν ἐνυπογράφων ἀναφορῶν, δεόμενοι θερμῶς καὶ ἐξαιτούμενοι τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πατριαρχικῆς ταύτης ἐξαρχίας ὑπὸ τὴν πνευματικὴν διοίκησιν καὶ ἀρχιερατικὴν προστασίαν τοῦ εἰρημένου θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀμυκλῶν, συναδελφοῦ ἡμῶν ἀγαπητοῦ κύρ Νικηφόρου, ἵνα διεξέχωνται καὶ οἰκονομῶνται ὑπ' αὐτοῦ ἀρχιερατικῶς, ὡς καὶ πρότερον, ἅτε δὴ διαμείναντες εὐχάριστοι ἐπὶ τῇ πνευματικῇ αὐτοῦ ἐπισκέψει, προβαλλόμενοι τε καὶ ἄλλα αἷτια ἀπαιτοῦντα κατ' ἀνάγκην τὴν ἀδιάσπαστον ἔνωσιν αὐτῆς τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας μετὰ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμυκλῶν. Ταύτην τοι ἔγνωμεν, γνώμη κοινῇ καὶ συνοδικῇ, κατὰ πρόνοιαν ἐκκλησιαστικὴν ἐπινεύσαι τὰς κοιναῖς αὐτῶν ἐνθέρμοις παρακλήσεσι, καὶ ἀποκαταστήσαι αὐθις τὴν πατριαρχικὴν ταύτην ἐξαρχίαν τῆς Τριπολιτζᾶς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐπίσκεψιν καὶ ἀρχιερατικὴν προστασίαν τοῦ ἀεὶ θεοφι-

λεστάτου επισκόπου Ἀμυκλῶν, καὶ διευθετησαὶ κηδεμονικῶς τὰ ἐπι-
κείμενα αὐτῇ τῇ πατριαρχικῇ ἐξarchία αὐλικὰ χρέη, καὶ ἀφελεῖν
ἀπὸ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας εἰκοσιπέντε πουγ-
γία τῶν ἀσπρων, καὶ προσθεῖναι τῇ ἀγιωτάτῃ ἐπισκοπῇ Ἀμυκλῶν,
οἰκονομοῦντες πρεπόντως τε καὶ δικαίως τὰ συμφέροντα ἑκατέρᾳ
ἐπαρχίᾳ. Τούτου χάριν καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ
τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ
Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ ῥη-
θεῖσα πατριαρχικὴ ἡμῶν ἐξarchία τῆς Τριπολιτζᾶς, εἴη καὶ λέγηται
καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται πατριαρχικὴ μὲν ἐξarchία, ὡς ἐκ πα-
λαιού, ὑπάρχη δὲ ἀείποτε ἡνωμένη ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπαστως
καὶ συνημμένη τῇ ἀγιωτάτῃ ἐπισκοπῇ Ἀμυκλῶν, διεξαγομένη τε
εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα καὶ διακυβερνωμένη ἀρχιερατικῶς ὑπὸ τοῦ
ἀεὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀμυκλῶν τῶν δὲ προγενομένων πα-
τριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν γραμμάτων, τῶν ἀποφαινόμενων τὴν ἔνω-
σιν αὐτῆς μετὰ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας, διαμε-
νόντων ἀκύρων καὶ ἀνισχύρων εἰς τὸ παντελές, ὡς ἀποσπαθείσης ἤδη
τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λακεδαιμονίας ἀνεπιστρόφως καὶ προσ-
ηλωθείσης τῇ ἀγιωτάτῃ ἐπισκοπῇ Ἀμυκλῶν ἀμετακινήτως, ἐπεὶ
ἀποδέδεικται ἐκ τῶν πραγμάτων σαφῶς, ὡς οὐκ ἔστιν ὄλως συμφέ-
ρον ἢ ἀναγκαῖον διαμένειν αὐτὴν ἡνωμένην τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει
Λακεδαιμονίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου ταραχῆς πρόξενον καὶ ἀνυποί-
στου ζημίας, καὶ παραίτιον πολλῶν ἐνδεχομένων δεινῶν καὶ ἀπει-
κταίων. Ὄθεν ὁ μὲν ἱερώτατος μητροπολίτης Λακεδαιμονίας κύρ
Χρῦσανθος καὶ οἱ μετὰ ταῦτα διάδοχοι αὐτοῦ μηδεμίαν μετοχὴν
τοῦ λοιποῦ ἢ δεσποτείαν ἢ ὄλως ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐν αὐτῇ τῇ πα-
τριαρχικῇ ἐξarchίᾳ τῆς Τριπολιτζᾶς, ὁ δὲ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος
Ἀμυκλῶν κύρ Νικηφόρος, καὶ οἱ μετὰ ταῦτα διαδεξόμενοι τὴν ἐπι-
σκοπὴν ταύτην, ἔχουσιν ἐπιστατεῖν ἀρχιερατικῶς, διοικεῖν τε καὶ οἰ-
κονομεῖν ἀξιοπρεπῶς καὶ τὰ τῆς ἐξarchίας ταύτης καὶ ποιμαίνειν τὸ
ἐν αὐτῇ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ πλήρωμα ὁσίως καὶ θεαρέστως, καὶ πο-
δηγετεῖν εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ κληρι-
κοὺς ἀποκαθιστᾶν, καὶ σφραγίζειν ἀναγνώστας καὶ ὑποδιακόνους,
κείρειν μοναχοὺς καὶ μοναζούσας, καὶ χειροτονεῖν διακόνους καὶ πρε-
σβυτέρους, καὶ πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ ἐπιτελεῖν λειτουργήματα, ὡς
νενομίσται, συνάζειν τε καὶ περιλαμβάνειν πάντα τὰ νενομισμένα
ἀνέκαθεν ἀρχιερατικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα κύρια καὶ τυχη-
ρὰ, καὶ ἐξ αὐτῶν οἰκονομεῖν καὶ ἐκπίπτειν κατ' ἔτος ἐκ τῶν ἐπιχει-

μένων αὐτῇ αὐλικῶν χρεῶν, μετὰ τὴν ἀνελλιπῆ ἀπόδοσιν τῶν ἐτη-
σίων τόκων, καὶ τοῦ διωρισμένου κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἐξarchικοῦ
ἐτησίου, καὶ οὕτω πιστῶς τε καὶ ἐμφρόνως διατηρεῖν ἀδιάσπαστον
τὴν ἔνωσιν ταύτην ὡς ἀμετακίνητον. Ὁφείλουσι δὲ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ
εὐσεβεῖς, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοί, γνωρίζειν τὴν αὐτοῦ θεοφιλίαν πνευ-
ματικὸν αὐτῶν προστάτην καὶ ἀρχιερέα, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα δια-
δόχους αὐτοῦ, πειθαρχεῖν τε καὶ ὑποτάσσεσθαι κατὰ τὸ πρέπον, νό-
μιμόν τε καὶ δίκαιον, καὶ παρέχειν μετὰ ἐτοιμότητος καὶ εὐγνωμο-
σύνης πάντα τὰ κανονικὰ ἀρχιερατικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα
κύρια τε καὶ τυχηρὰ, ὡς πάνθ' ὅς' ἄλλα συνήθη καὶ τεταγμένα μέ-
χρι καὶ αὐτοῦ τοῦ λεπτοῦ, ἵνα διὰ τῶν τοιούτων καὶ ἡ αὐτοῦ θεο-
φιλία δύνηται ἀπόλογοεσθαι καὶ διδόναι τὰ χρέη καὶ αὐτῆς τῆς πα-
τριαρχικῆς ἐξarchίας τῆς Τριπολιτζᾶς. Ταῦτα ἀπεφάνθη ἤδη γνώμη
κοινῇ καὶ συνοδικῇ διαγνώσει, καὶ ὄρισται κατὰ πρόνοιαν ἐκκλησια-
στικὴν ἐπὶ τῷ ἔχειν τὸ ἀραρᾶν (οὕτω)¹ καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαράτρεπτον
καὶ μόνιμον, καὶ ὡς εἰπεῖν αἰωνίαν τὴν ἐμπέδωσιν. Ὅσοι δὲ τῶν χρι-
στιανῶν, εἴτε ἐκ τοῦ ἀρχιερατικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἱερατικοῦ, εἴτε
ἐκ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος ἐκάστης τάξεως καὶ βαθμοῦ, ἐπιχει-
ρήσωσιν ἀνατρέψαι τὰ ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἐκτεθέντα, καὶ γνώμη
κοινῇ ἀποφανθέντα, καὶ ἀναίρεσαι καθ' οἰονδήτινα τρόπον τὴν ἔνω-
σιν ταύτην, καὶ ἐπιφέρωσιν ἐπήρειάν τινα ἢ ἐνόχλησιν τῇ αὐτοῦ
θεοφιλίᾳ ἢ ζημίαν, καὶ φωραθῶσιν ἐμμέσως ἢ ἀμέσως ἐναντιούμενοι
τῇ πατριαρχικῇ ἡμῶν καὶ συνοδικῇ ταύτῃ νομίμῳ καὶ δικαίᾳ ἀπο-
φάσει, οἱ τοιοῦτοι ὅποιοι ἂν ὦσιν, ὡς κακώτροποι, ταραχώδεις τε
καὶ φιλεπιζήμιοι, καὶ ἀνατροπεῖς τῶν καλῶν, ἀφωρισμένοι ὑπάρχωσι....
Διὸ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σι-
γιλιδες γράμμα, καταστρωθὲν κἂν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς
τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, καὶ ἐδόθη τῷ ῥηθέντι θεοφιλε-
στάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀμυκλῶν συναδελφῶ ἡμῶν ἀγαπητῷ κύρ Νικηφό-
ρῳ. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αὐδ' κατὰ μῆνα Ἀπρίλλιον (οὕτω) ἐπινεμή-
σεως ζ'.

† Καλλιμάχος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης
καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. † Ἐφέσου Διονύσιος. † Ἡρακλείας Μελέτιος.
† Κυζίκου Ἰωακείμ. † Νικομηδείας Ἀθανάσιος. † Δέρκων Γρηγόριος.
† Προύσης Ἀρθμιος. † Λαρίσης Ραφαήλ. † Ἀγκύρας Ἰωαννίκιος.
† Παλαιῶν Πατρῶν Πολύκαρπος. † Προϊλάθου Παρθένιος.

¹ Ἴσως: κῆρος τὸ ἀρραγές.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΞΗΓΗΤΙΚΑΙ

Ἐστάλησαν δὲ καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι ἐπιστολαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄνω σιγιλλίου, πρὸς τε ἅγιον Λακεδαιμονίας καὶ τὸν Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιδῶν, δηλωτικαὶ τῆς νομίμου ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως καὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν 25 πουγγίων ἀπὸ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως, καὶ τῆς τούτων προσθήκης ἐπὶ τῶν χρεῶν τῆς ἐξαρχίας, ὅπως πληροφορηθέντες ἀμφότεροι ὑπακούσωσι τῇ νέᾳ ἐκκλησιαστικῇ διατάξει καὶ γράμμα πρὸς τοὺς ἐν Τριπολιδῶν χριστιανούς, ὅπως γνωρίζωσι τοῦτο προσέτι ἀπεστάλη.

Ὁ δὲ εἰς μητρόπολιν προβίβασμός τῶν Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιδῶν, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ νέου, τοῦ καὶ πρώτου μητροπολίτου τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ὑπόμνημα ἔχει ὧδε:

Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν καὶ καταρτισμὸν γίνεσθαι ὁ ἀποστολικὸς ἀποφαινόμενος λόγος ἄλλας τε διαφόρους οἰκονομίας περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα καὶ τὰς τῶν ἐπαρχιῶν ἐνίοτε εὐλόγους μεταβολὰς ἀριδῆλως προϋποτίθησιν· διὸ καὶ ἴδοι τις ἄν, τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς πίνακας μετελθὼν τῶν ἐπαρχιῶν, ἄλλας μὲν ἐπισκοπὰς οὖσας τὸ πρῶτον, τὰς ἐπισκοπῶν ὕστερον εἰληφείας, ἄλλας δὲ ἀρχιεπισκοπὰς εἰς μητρόπολιν προαχθείσας, καὶ τὰς μὲν προβιβαθείσας, τὰς δὲ ὑποβιβαθείσας τῇ τοῦ ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου αὐθεντίᾳ, ἣ τὸς καιροὺς καὶ τὰς παρομαρτούσας τοῖς καιροῖς περιστάσεις καὶ τὰς αἰτίας εὐλογοφανεῖς. Ἐφ' ᾧ καὶ ἤδη τὴν ἀγιωτάτην ἐπισκοπὴν Ἀμυκλῶν, τὴν ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Λακεδαιμονίας διατελοῦσαν, κέρριται καὶ ἀπεφάνθη, διαγνώσει συνοδικῇ καὶ συγκαταθέσει τῶν προϋχόντων τοῦ γένους κοινῇ, εἰς μητρόπολιν τιμηθῆναι, ὡς εὐσεβεῖ κομῶσαν λαφῶ θείᾳ χάριτι, καὶ τῇ Τριπολιτῶν, τῇ πατριαρχικῇ ἐξαρχίᾳ, ἐκ μακροῦ τοῦ χρόνου συνημμένην, πόλει τὰ νῦν διασήμῳ καὶ προκαθημένῳ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀπασῶν τὰ τε ἄλλα καὶ διὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἔκλαμπρον ἡγεμονικὴν καθέδραν. Ταύτης γοῦν τῆς εἰς μητρόπολιν ἤδη τιμηθείσης παροικίας διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ τόμου ὑπὸ τῷ ὀνόματι Τριπολιτῶν καὶ Ἀμυκλῶν ἀπροστατεύτου διαμεινᾶσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κύρ Νικηφόρου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς μεταστάντος, ἡμεῖς οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς, προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κύρ κύρ

Κυρίλλου, συνελθόντες ἐν τῷ κατὰ τὸν Κουρούτσεσμεν ἱερῷ πατριαρχικῷ ναφῷ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλλόμενοι εἰς εὐρεσιν καὶ ἐκλογὴν ἀξίου καὶ ἀρμοδίου προσώπου τοῦ ἀναδεχομένου τὴν ἀρχιερατικὴν προστασίαν καὶ ποιμαντορικὴν ράβδον τοῦ ἀγιωτάτου... α'. μὲν ἐθέμεθα τὸν ὀσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύρ Διονύσιον, προσετώτα χρημαντίσαντα τῆς εἰς Ὑψωμαθεῖα ἱερᾶς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Μηνᾶ, β'. τὸν Νικόδημον, καὶ γ'. τὸν Κωνσταντίνον, ὃν τὰ ὀνόματα κατεστρώθη ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς ἔνδειξιν διηνεκῆ καὶ παράστασιν μόνιμον. Ἐν ἔτει σωτηρίας αὐτῆς κατὰ μῆνα μᾶλλον ἐπινεμήσεως ε'.

† Ἐφέσου Διονύσιος, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου Δέρκων κύρ Γρηγορίου. † Κυζίκου Κωνσταντίνος. † Νικομηδείας Ἀθανάσιος, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ πανιερωτάτου γέροντος καὶ συναδελφοῦ ἀγίου Ἡρακλείας κύρ Μελετίου. † Χαλκηδόνος Γεράσιμος. † Βερροίας Ζαχαρίας. † Πατρῶν Γερμανός, ἔχων τὰς γνώμας τοῦ τε ἀγίου Νικαίας κύρ Ἰωαννικίου, τοῦ ἀγίου Προύσης κύρ Ἰωαννικίου, τοῦ ἀγίου Δράμας κύρ Παρθερίου καὶ τοῦ ἀγίου Μηθύμνης κύρ Παπαρέτου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Α'.

Ἀπὸ τοῦ 1740 ἔχω ἤδη κατηρητισμένην σειρὰν τῶν ἀρχιεπισκοπῶν Ρέοντος καὶ Πραστοῦ, ἣν δὲν θεωρῶ ἄσκοπον νὰ παραθῶ ἐνταῦθα πρὸς χρῆσιν τῶν μελλόντων νὰ γράψωσι τι περὶ Πελοποννήσου, ἣ τῆς ἐπαρχίας ταύτης.

Ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Παρθερίου, ἐκλέγεται ἐν τῷ ναφῷ τοῦ περιγραφομένου ὑπ' ἐμοῦ χωρίου ὁ ἱερομόναχος Νεκτάριος (ἰούλιος 1751).

Τῷ 1771 ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις Ἰερεμίας (ἐφ' οὗ ἐξώσθησαν οἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἀρχιερεῖς). Τούτου παραιτησαμένου τῷ 1774, ὁ ἱερομόναχος Μεθόδιος (κατὰ ἰούλιον). Εἶτα ἔρχεται ὁ Μακάριος, οὗ δόντος οἰκειοθελῶς παραίτησιν κατὰ 1780, ὁ Ἰωσήφ.

Τούτου παραιτησαμένου ἐπίσης τὸν ἰούνιον τοῦ 1784, ἐκλέγεται ὁ ἱερομόναχος Ἰγνάτιος. Εἶτα ἀπαντᾷ Ρέοντος καὶ Πραστοῦ Θεόδωρος, ὃν ἀποθανόντα τῷ 1803 κατ' ἀπρίλιον διαδέχεται ὁ μέγας ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος. Τοῦτον ἐκμετρήσαντα τὸ ζῆν διεδέξατο ὁ πρῶν μέγας πρωτοσύγκελλος Διονύσιος, περὶ οὗ ἐπὶ τῆς ἐπανα-

στάσεως ζώντος (ἀνάγνωθι σ. 75 τοῦ Β' τόμου Τῶν κατὰ τὸν Αἰοιδιμον Γρηγόριον Ε'.)

Τὸ κάτωθι τὸ πρῶτον ἤδη δημοσιευόμενον σιγίλλιον, ἀποκειμένον ἐν τοῖς χειρογράφοις τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ πολλοῦ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τῷ 7120 ἀπὸ κ. κ. ἤτοι τῷ 1622. Εἶνε δὲ τὸ ἀρχαιότερον καὶ τὸ πρῶτον ἐπὶ τῇ οἰκοδομίᾳ τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Μύρων τῆς Λυκίας. Ἐν αὐτῷ εἶνε συνυπογεγραμμένοι καὶ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολῶν Θεοφάνης, καὶ ὁ Ἀντιοχείας Κύριλλος. Τὰ πνευμαιώτυπα τῶν ὑπογραφῶν τούτων ἔρα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 2 πίνακι.

ΚΥΡΙΑΔΟΣ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Ἴδιον ἐστὶ παντὸς κτήτορος καὶ ὠκοδομηκὸς οἰκοδομήματα, καὶ μάλιστα εἰ θεῖος καὶ ἱερός ναὸς μετὰ πέριξ κελίων, εἴτε θεῖον μοναστήριον τὸ τοιοῦτον ὑπάρχει, μετὰ τὸ οἰκοδομηθῆναι καὶ κατορθῶσαι καὶ ὑποκτῆσασθαι, τοῦτο τὸ θεῖον ἔργον φροντίσαι ἐμπόνως, ὅπως αὐτὸ τηρηθῆι καὶ φυλαχθῆι εἰ δυνατόν ἐσαεὶ καὶ διὰ παντός· τὸ γὰρ φυλάξαι τὰ κατορθωθέντα ἀγαθὰ οὐ ῥᾶδιον, ἀλλὰ καὶ τοῦ κτῆσασθαι χαλεπώτερον πῶς πολλάκις δοκεῖ. Καὶ οὐ μόνον ὅπως φυλαχθῆι, ἀλλὰ καὶ αὐξηθῆι εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ οἰκοδομήσαντος, καὶ εἰς ἄνεσιν καὶ παραμυθίαν καὶ σωτηρίαν ψυχῆς τῶν προστρεχόντων καὶ ἐνασκουμένων ἐν τούτοις. Γίνεται δὲ πάντως ἡ τοιαύτη διατήρησις καὶ διαμονὴ καὶ φύλαξις, ὅταν οἱ τοιοῦτοι θεῖοι ναοὶ καὶ τὰ περὶ αὐτοὺς κελία προσηλωθῶσιν ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ φυλακὴν καὶ συντήρησιν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τοῦ εἶναι σταυροπήγια πατριαρχικά, ἀνεπηρέαστα ὑπὸ πάντων, καὶ παντελεύθερα, καὶ ἀδούλωτα, μόνῃ τῇ Μεγάλῃ καὶ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑποκειμένα. Εἶπει τοίνυν καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κῦρ Διονύσιος, ἄτε φύσεως ὢν ἀγαθῆς καὶ πολλῶ περὶ τὰ θεῖα ποιούμενος τὴν φροντίδα, ζῆλόν τε ἀναλαβὼν ἔνθεον καὶ διάπυρον ἔρωτα, φιλοτίμῳ χρησάμενος χειρὶ ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων καὶ ἐκ θεμελίων μονὴν ἱερὰν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ρέοντος, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Σίτζα καλουμένη, ἔνδοξο τοῦ Γουδίου καὶ Λειοδίου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡρ ὦν Νικολάου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ, πρὸς καταμονὴν ἢ μοναζόντων ἀνδρῶν καὶ Θεῶ ἀφιερωμένων, ψυχικῆς σωτηρίας αὐτοῦ ἕνεκα, ναὸν τε περικείμενον καὶ φιλότιμον κατεσκευάσεν καὶ κελίων οἰκοδομάς, καὶ ἄλλα

τινὰ ἐργασάμενος πρὸς θεραπείαν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν εὐρισκομένων ἐν αὐτῷ ψυχῶν, καὶ ἤξιώσε τανῦν ἵνα καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος τύχη σιγιλλιώδους γράμματος ἐπὶ τὸ καθιερωθῆναι μὲν ἐπὶ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ, εὐρίσκεσθαι δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐπὶ τὴν πατριαρχικὴν περιωπὴν ἀκαταδούλωτόν τε καὶ ἀκαταπάτητον ὑπὸ τοῦ κατὰ καιροὺς εὐρισκομένου ἐκεῖσε ἐπίσκοπου Ρέοντος, ὡς μηδεμίαν ἔχοντος ἐν αὐτῷ ἄδειαν ἢ ἀνάκρισιν ποιεῖν, ἢ ἀπαιτεῖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τυχόν. Τοίνυν τὴν τούτου προσδεξαμένη αἴτησιν ἡ μετριότης ἡμῶν ὡς θεοφιλῆ καὶ καθάπαξ σκοποῦ μετέχουσιν ἀγαθοῦ, τὸ παρὸν σιγιλλιώδες γράμμα ἐπιχορηγεῖ τῇ τοιαύτῃ, δι' οὗ δὴ καὶ διορίζεται καὶ ἀποφαίνεται, γνώμη καὶ τῶν δύο μακαριωτάτων πατριαρχῶν, τοῦ τε Ἀντιοχείας κῦρ Κυρίλλου καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων Θεοφάνους, καὶ τῶν λοιπῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ τοιαύτη θεῖα μονὴ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ, ἡ ἄρτίως ἀνεγερθεῖσα ἐκ βάθρων αὐτῶν παρὰ τοῦ προειρημένου ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κῦρ Διονυσίου, εὐρίσκηται ὡς ἐπὶ σταυροπηγίῳ πατριαρχικῷ, ὥστε μῆτε ἄδειαν ἔχη¹ τὸν κατὰ καιροὺς ἐπίσκοπον Ρέοντος, μῆτε ἕτερόν τινα, μῆτε ἐξουσίαν ἰδίαν καὶ αὐθεντίαν εἰσερχεσθαι ἐν αὐτῇ κατὰ τούτου, ἱερατικόν τι διαπραξασθαι ἢ ἀπαιτεῖν τὸ σύνολον ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καθάπαξ εὐρίσκεσθαι τοὺς τοιοῦτους ἐκκωλυμένους (οὕτω)· ὀφείλοντος μόνον τοῦ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικοῦ πατριάρχου λαμβάνειν τὸ διατεταγμένον κανονικὸν ἤτοι...², καὶ οἱ ἐκεῖσε εὐρισκόμενοι ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ ὑπάρχωσι ὡς πατριαρχικοί, ἐλεύθεροι, καὶ ἀκαταδούλωτοι, ἔτι τε ἀναπαίτητοι, καὶ ἀνεξέταστοι, καὶ ὅλως ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ πάντων, καὶ διάγωσι κοινοβιακῶς, μηδὲν ἴδιον ἔχοντες, ἀλλὰ πάντα κοινά, ζῶντες ἐν Χριστῷ εἰρηνικῶς καὶ σκανδάλων ἐκτός, ἔχοντες καὶ γνώμην φιλάδελφον καὶ κατὰ Θεόν, καὶ ὑπόκεινται μόνον τῷ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, καὶ παρ' αὐτοῦ ἀνακρίνονται καὶ ἐξετάζονται κανονικῶς, μνημονεύοντες τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικοῦ πατριάρχου· τὴν δὲ οἰκονομίαν καὶ διοίκησιν πάσαν τῆς τοιαύτης μονῆς ἔχη μόνος ὁ κατὰ καιροὺς ἡγούμενος, ὅστις καὶ ὀφείλει ἐκλέγεσθαι ἐκ μέσου τῆς ἀδελφότητος, καὶ ἀποκαθίστασθαι εἰς τὴν ἡγουμενίαν, μηδενὸς ἐναντιουμένου περὶ τούτου ἢ ἀντιλέγοντος, ἐν ἀργίᾳ καὶ ἀφορισμῷ. Ὅταν δὲ χρεῖα γένηται χειροτο-

¹ Γραπτέον ἔχειν βεβαίως.

² Ἡ μεμβράνη δολίως ἐλαίῳ ἀλημιμένη.

νίας, ἐχέτωσαν ἄδειαν μετακαλεῖν ὃν ἂν ἐθελήσωσι ἀρχιερέα τὴν χειροτονίαν ἐκτελέσαι, ἄνευ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, μὴ τολμῶντος τινὸς ἀργεῖν ἢ ἀφορίζειν αὐτούς, πλὴν τῆς ἡμῶν μετριότητος. Ἐπι ἀποφαινόμεθα, μηδεὶς τῶν ἱερέων τοῦ αὐτοῦ χωρίου Πραστείου τολμήσῃ ὅπως ἐμποδίσαι τοὺς βουλομένους ἀφιερῶσαι κτῆμα, ἢ πρᾶγμα ἐν αὐτῷ τῷ μοναστηρίῳ, ἵνα μὴ ὡς φθονεροὶ ἀργία καὶ ἀφορισμῶ ὑποπέσωσι. Πρὸς τούτοις, ὅσα ἀφιερῶθησαν ἐν αὐτῷ τῷ μοναστηρίῳ, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀφιερῶθήσονται παρά τε τῶν ἐνασκουμένων ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν, ὧς ἀμετάβλητα ὡς κανονικὸν καὶ νόμιμον. Ἄλλ' οὐδέ τις ἴσως αὐτῶν ἐξερχόμενος καὶ ἀναχωρήσας βουλόμενος τολμήσῃ ἀποξενῶσαι τι τῶν ἀφιερῶθέντων ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἵνα μὴ ὡς ἱερόσυλος ὑπ' ἀφορισμὸν εἶη ἄλυτον καὶ αἰώνιον. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν σιγγιλιῶδες γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ μονῇ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ, τῇ πατριαρχικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ. Ἐν ἔτει ζρλ' μηνὶ ἀπριλίῳ ἰνδικτιῶνος ε' ης.

† Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. † Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας. † Θεοφάνης ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ. † (Παλαιῶν Πατρῶν;) Θεοφάνης. † Θεσσαλονίκης.
† Κυζίκου Παρθένιος. † Ρόδου Ἰγνάτιος. † Ραιδεστοῦ Μελχισεδέκ. † Διαυλείας καὶ Ταλαντίου. † Ζικείας. † Ἀρχιεπίσκοπος.
† Γρηγόριος. † Πρεσπῶν Ζαχαρίας.

Περὶ τοῦ Θεοφάνους ὅρα Δημητρακόπουλον Προσθήκαι καὶ Διορθ. σ. 67.

Περὶ Κυρίλλου τοῦ Λούκάρως σ. 67 αὐτόθι.

Κεφαλαίους γράμμασιν ἐπὶ πλακὸς μαρμαρίνης ἐντὸς τοῦ ναοῦ εὐρηται τὸδε τὸ ἐπιτύμβιον :

EN ETEI: AΨEZ□IANOYAPIOY: E
TYMBOC ΔΟΜΟΥΤC ΚΡΥΠΤΗΕΔΕΜΑC ΤΖΑ[νῆ
ΠΑΙΔΟC ΦΙΑΤΑΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΟΙΟ ΓΕ ΜΟΥΡΟΥ[ζη
ΗΔΕ ΜΑΡΙΩΡΗC ΧΡΥCΟCΚΟΥΓΛΗΗC ΟΙ[χου
ΠΑΡΘΕΝΙΗΝ Τ ΕΠΙΕΙΜΕΝΟΝ ΛΥΓΗΑΠΑΙΔΕΙΜΙC
ΑΦΝΩ ΛΩΡΟΝ ΤΟΝΔ ΕΞΙΡΠΑCΕ ΚΗΡ ΘΑΝΑΤΟΙΟ
ΝΥΝ ΔΕ ΓΕ ΝΑΙΕΙ ΟΥΡΑΝΟΙC ΔΗΠΟΥ ΠΑCΤΑCΙ

Τὰς ἐν τῷ 5 στίχῳ μετὰ τὸ Παρθερίην τ' ἐπιειμένον, οὐ ἀνάλογον τὸ γνωστότατον ὁμηρικόν, λέξεις καὶ γράμματα δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω, οὐδὲ θέλω νὰ προβῶ εἰς εἰκοτολογίας.

Περὶ τῆς ἐπισήμου οἰκογενείας τῶν Χρυσοσκουλαίων, ἣτις ἔδωκε καὶ ἀρχιερεῖς Κυζίκου, καὶ λαϊκοὺς ὀφφικιάλους κλ., ἔγραψεν ὁ φίλος κ. Μ. Γεδεῶν ἐν τῷ περιοδικῷ Κων/πόλεως Κόσμος (τ. Α', φυλλ. 34). Ὅρα Χρυσοσκουλαίων ὀνόματα καὶ παρὰ Σάθα Νεοελλ. Φιλολ. σ. 386, Μεσαιων. Βιβλιοθήκ. τ. Γ', σ. 167, 240, 249. 533. Ράλλης ἀνὴρ εὐσεβῆς καὶ φιλοδίκαιος, κατὰ Μακρᾶτον, παρ' ᾧ ἐκρύβη ὁ πρῶν πατριάρχης Καλλίνικος ὁ Δ', ὁ ἀπὸ Προϊλάβου. Ἰωαννάκης ὁ Χρυσοσκουλαῖος, οὗ ἡ θυγάτηρ Σουλτάννα εἶχε σύζυγον Ἀλέξανδρον τὸν περικλεέστατον Μαυροκορδάτον. Δημητράσκος, καὶ Ἰωάννης Χρυσόσκουλος, ἐπίσης ἐν σιγγιλιῶ τῆς Μ. Σχολῆς τοῦ 1691 ἐπὶ Καλλινίκου τοῦ Ἀκαρνανῶς, ὑπογέγραπται Κωνσταντῖνος Χρυσόσκουλος· καὶ ἐν πατριαρχ. κώδιξιν εὔρον Χρυσόσκουλον μέγαν σκευοφύλακα (ἀπὸ τὰ 1640).

Ἐτερά τινα ἐπιτύμβια μετὰ δυσκολίας πολλῆς μόλις ἀνέγνων.

εἶπε ταχῶ

Cτυμβε οτι κατέχεις οστα κ

ατέχω Ζωης

τῆς σκυζου κη

δωνιου ναν (;)

ωψ συνεύνου

τε τῆ ηκτο

δου της π

σφια

Ἐνθαδε κεῖται ἡ Πλουχερία φίλη

σύζυγος Μάνου του Τζανιμει

λου ἰσπαθαρίου αψζς'. δεκεμβρί :

Σημ. Παρατηρητέος ὁ ἀναγραμματισμὸς τοῦ Πουλχερία.

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

Ἦσαν ἤδη τὰ ἐν σελ. 7—13 περὶ τῆς Μάρθας καὶ τοῦ Μιχαὴλ Γλαβᾶ δεδημοσιευμένα, ὅτε παρετήρησα ὅτι ὁ ἀρχὼν Μ. Λογοθέτης κ. Ἀριστάρχης ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ παραρτήματι τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κων/πόλει Ἑλλ. Φ. Συλλόγου ποιεῖται ὁμοίως λόγον καὶ περὶ τοῦ Γλαβᾶ (σ. 36), ἀλλ' ὑπὸ ἐτέραν ὄψιν ἐξετάζων τὰ περὶ τῆς κτίσεως τῆς μονῆς τῆς Παμμακαρίστου (Πασπάτη Βυζ. Μελ. σ. 299).

Ἐν σελ. 10 προσθετέον ὅτι ὁ Γλαβᾶς οὐχὶ μόνον φιλάρετος ἀλλὰ καὶ φιλομόναχος ιστορεῖται (Παχυμ. τ. Β', σ. 183).

Εἰς τὰ ἀπὸ σελ. 55 περὶ τῆς μουρουζικῆς οἰκογενείας προσθετέον ὅτι ὁ Langlois, οὐ τὸ σύγγραμμα οὐχὶ ἀπαξ ἐμνημόνευσα, ἀναφέρει περὶ τῶν ταῖς μοναῖς τοῦ Ἁθῶ ἐπικεχορηγημένων ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ταύτης διαφόρων χρυσοβούλλων.

Ἡ ἐν σελ. 37 μνημονευομένη πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ συνοδικοὺς ἐγκύκλιος ὑπὲρ βοθηθῶν πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ πυρποληθέντος ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, εὐρηται νεωστὶ ἐν ταῖς ἀρχείοις τοῦ Παναγίου Ταφου, ὡς ἀνακοινοῦται μοι ὁ φίλος κ. Παπαδόπουλος Κεραμεύς, εἰς φύλλον μέγα ἐν ἐν διατήλῳ, ἔντυπος, ἀνευ χρονολογίας. Ἡ δ' αὐτὴ εὐρηται καὶ ἔντυπος εἰς γλῶσσαν τουρκικὴν εἰς φύλλον ἐν μέγα δίπτυλον, ἀλλ' ἀνευ χρονολογίας.

Ἐπίσης ἐγκύκλιος συνοδικὴ περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως πρὸς τοὺς κατοικοὺς Κωνσταντινουπόλεως ἀσπὴ, ἔντυπος εἰς μέγα φύλλον καὶ ἐν μοροστήλῳ.

Ἡὐτύχησα ἐπὶ τέλους νὰ εὕρω ἐν τῇ σοφῇ Γερμανίᾳ ἀντίτυπον σπανίου γερμανικοῦ βιβλίου, ὅπερ ἐπιγραφόμενον «Στεφάνου Γερλαχίου τοῦ Πρεσβυτέρου Tage-Buch» ἐξεδόθη τῷ 1674 εἰς 4ον ἐν Φραγκφούρτῃ ὑπὸ τοῦ ἐκγόνου αὐτοῦ Σαμουήλ τοῦ Γερλαχίου. Ἐν τῇ ἀξιολόγῳ ταύτῃ βίβλῳ ἐν 552 σελίδι τέθησαυρισμέναι εἰσὶ πλεῖστα ἐνδιαφέρουσαι εἰδήσεις τοῦ ἐν Ἀνατολῇ καὶ ἰδίᾳ ἐν Κων/πόλει ἐπὶ ἐξαετίαν σχεδὸν διατρίψαντος Στεφάνου τοῦ Γερλαχίου (1573—1578). Στέφανος ὁ Γερλάχιος εἶνε γνωστὸς τοῖς ὅπωςδῆποτε τρίβωσι τῆς νεωτέρας ἱστορίας. Ἦτο ἱεροκῆρυξ ἀκολουθήσας τῷ πρεσβευτῇ τῆς ρωμαϊκῆς αὐλῆς Δαβὶδ φὸν Ungnad εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῶν Ὁσμανιδῶν πόλιν. Ἐν ταύτῃ ἀνεστράφη τοῖς τότε λογίοις τοῦ πολυτλήμονος ἡμῶν Γένους, ἀρχιερεῦσι καὶ πατριάρχασι, μεθ' ὧν πολλάκις καὶ περὶ σπουδαίων ζητημάτων συνεζήτησεν, ὡς δύναται ὁ βουλόμενος νὰ παρατηρήσῃ ἐν τῇ εἰρημένῃ βίβλῳ. Ἐχρημάτισε, μετὰ τὴν εἰς Βυρτεμβέργην ἐπάνοδον αὐτοῦ, καθηγητῆς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ τῆς Τυβίγγης περικλεεῖ πανεπιστημίῳ, ἐν ᾧ τοσοῦτοι φιλελληνικώτατοι καθηγηταὶ ἐδίδασκον. Ὁ ἐν Βενετίᾳ ἡμέτερος ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας Γαβριὴλ ἐπιστέλλων τῷ σοφωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ τῇ ζ' ἀνθεστηριῶνος τοῦ ἀσπ' λέγει: «προσευρηθήσασάν μοι πάντες οἱ αὐτόθι (ἐν Τυβίγγῃ) φιλέλληνας, ἐξόχως ἢ δὲ ὁ σοφός τε καὶ κλεινὸς Στέφανος ὁ Γερλάχιος» (Turco-graec. σ. 522. Ὅρα καὶ ἀπάντησιν τοῦ Κρουσίου αὐτόθι σ. 524 κ. ἀλλ.).

Ὁ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ναός, εὐρίσκω ἐν τῇ 99 σελ. τοῦ ἀνωτέρω συγγράμματος, ἕνεκα τοῦ φερωνύμου ἁγιάσματος ἰδίᾳ ἀπήλαυσε παρὰ τοῖς χριστιανοῖς προσκυνήσεως. Ἐνεκα τούτου, λέγει Στέφανος ὁ Γερλάχιος, μέγα πλῆθος προσκυνητῶν κατ' ἔτος συρρέει αὐτόσε. Ὁ Ρουστὰν πασσᾶς¹ ἐκδεδηλωμένος τῶν χριστιανῶν ἐχθρὸς διέταξε τὴν καταστροφὴν τοῦ ναοῦ· ἀλλὰ κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων (Griechen) λεγόμενα, ἐπάγεται ὁ ἐπισκεψάμενος τὸ χωρίον Γερλάχιος, ὁ πασσᾶς ἀσθενήσας ἀμέσως ἀπέθανε. Μέχρι τῆς σήμερον κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου πλεῖστοι ὄσοι προσέρχονται εἰς τὸν ναὸν καὶ τὸ ἁγίασμα, οὐ τὸ ὕδωρ πίνουσι διὰ τὸν πυρετόν. Ἐνεκα τούτου βλέπει τις ὅτι καὶ γυναῖκες τῶν πασάδων αὐταὶ αὐταὶ προσέρχονται συνεχῶς καὶ πίνουσιν ἐξ αὐτοῦ. Ὁ Γερλάχιος ἀναφέρων ταῦτα προστίθησιν ὅτι ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς εἰς τὸ χωρίον ἐπισκέψεως αὐτοῦ (22 ἰουν, 1575) ὁ υἱὸς τοῦ Πιαλῆ πασσᾶ² ἐπεσκέπαστο τὸ ὑπὸ πλινθοκτιστον θόλον ὑπὸ τὴν γῆν διηκον ἁγίασμα καὶ ἐδώρησατο τῷ ἱερεῖ τάληρά τινα. Λέγει προσέτι, ὅτι ὑπᾶρχεν ὀπισθεν τοῦ ναοῦ μικρὸς οἰκίσκος μονώροφος, ἐν ᾧ κατόκει ὁ ἱερεὺς, ὅτι ἐν τῷ ναῷ εὔρε τὰς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἐφ' ὧν ἐκρέμαντο διάφορα ἀφιερώματα ἐξ ἀργύρου χειρῶν

¹ Γραπτέον νομίζω Ῥουστὴμ-πασσᾶς, ὅστις ἐβεζίρευσε τῷ 1541—53, καὶ αὐθις τῷ 1555 ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ τῷ 1561 (Σ. Βυζαντ. Κωνσταντινουπόλ. τόμ. Β', σ. 414).

² Ὁ Πιαλῆ (ὁ καὶ Κιλίτς-Ἀλῆ) πασσᾶς ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἐπισημοτέρων ἀρχιναυάρχων τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους. Οὗτος διαπλέων ἐν ἔτει 1550 τὸν ἐπταστάδιον τῆς Σάμου πορθμόν, καὶ ἀναμαθῶν παρὰ τοῦ πρωράτου τῆς ναυαρχίδος Νικολάου Σαρακίην, διακεκριμένου ναυτικοῦ τῆς Πάτμου, ὅτι ἡ Σάμος ἦτο ἤδη ἐξωρισμένη ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν τελευταίων Παλαιολόγων, τῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς Χίον μετοικισθέντων, ἐνήργησε τὸν ἐκ νέου συνοικισμόν αὐτῆς, ἀναθεὶς τὴν περὶ τούτου φροντίδα εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν Ν. Σαρακίην. Οὗτος δὲ διαφόρους τόπους περιελθὼν συνήγαγε τοὺς νέους ἀποίκους καὶ ἐγκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν νῆσον, αἵτινες καὶ μέχρι σήμερον διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν κωμῶν αὐτῶν. Εἰς ἀνταμοιβὴν δὲ τῶν πρὸς συνοικισμόν τῆς νήσου ὑπηρεσιῶν τοῦ εἰρημένου Ν. Σαρακίην, ἐδώρησατο αὐτῷ ἡ σουλτανικὴ κυβέρνησις πάσας τὰς ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ Ἰμβράσου πρὸς μεσημβρίαν ἐκτεινομένας πεδινὰς καὶ ὄρεινὰς γαίας, αἵτινες ἐκ διαθήκης αὐτοῦ περιήλθον εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐν Πάτμῳ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Σώζεται δ' ἔτι μικρὸν ἄπωθεν τοῦ Ἡραίου (τανῦν Κολώνας) καὶ ὁ ὄχυρός πύργος, ἐν ᾧ Σαρακίηνς αὐτίθι ἀνήγειρεν ἕκτοτε.

Τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν παρέσχε μοι καλοκάγαθος ὁ σεβαστὸς μοι κ. Ἰ. Σακ' κελίων.

και ποδῶν ἀνθρώπων, ὅτι δὲ ὁ μοναχὸς εἶχεν εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ τὴν Λειτουργίαν τοῦ ἁγίου Βασιλείου, τὸ Ψαλτήριον, τὸ Ὁρολόγιον καὶ ἄλλα βιβλία, ἅτινα ἔχουσιν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὰς ἑαυτῶν ἐκκλησίας.

Ἄς προσθέσω ἐνταῦθα ὅτι ὁ Γερλάχιος ὀνομάζει τὸ Ὁρτάκιον (χωρίον ἁγίου Φωκᾶ) Juden Dorf=χωρίον τῶν Ἰουδαίων.

Β. Α. Μυστακίδης.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΟΝ ΒΟΥΓΑΡΟΚΤΟΝΟΝ

Ἐν χειρογράφῳ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν βιβλιοθήκης ἀνήκοντι ἄλλοτε τῇ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν εὐαγεῖ μονῇ τῶν Μεγάλων Πυλῶν, τῇ ἐπ' ὀνόματι μὲν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τιμωμένῃ, ἐπικεκλημένη δὲ τοῦ Δουσίκου, εὐρηται τὸ κατωτέρω δημοσιεύμενον Ἐπιτύμβιον. Τὸ χειρόγραφον σχήματος ὄν ὀγδόου μικροῦ καὶ ἐκ φύλλων 492 συγκείμενον φαίνεται γεγραμμένον κατ' ἀρχομένην τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα, καὶ περιέχει συλλογὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἀκολουθιῶν κτλ. τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ὡς καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Σάββα Τυπικόν. Ἐν δὲ τῷ 30ῳ φύλλῳ αὐτοῦ εὐρηται τὸ Ἐπιτύμβιον, περὶ οὗ ὁ λόγος, οὕτως ἐπιγραφόμενον: *Στίχοι ἐπιτύμβιοι εἰς βασιλέα*. Τούτων δ' ἐν τέλει προσέθηκεν ὁ ἀντιγραφεὺς καὶ τὸ ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ χρυσῇ σφραγίδι, τῇ συνήθως ἐν τοῖς βασιλικῶς θεσπίσμασι προσαρτωμένη (ἐξ οὗ καὶ χρυσόβουλλα ἐπεκλήθησαν ταῦτα) ἐμπερόμενον δίστιχον, ὅπερ ὡς ἴδιον παρὰ τὸν συνήθη ἔχον τύπον, ἐστὶν ὄντως περιέργον.

Τοῦ ἐπιτυμβίου τούτου δέκα μόνον στίχους, πολλὰς ἔχοντας τὰς διαφορὰς, ἐξέδωκεν, οὐκ οἶδ' ὀπόθεν λαβῶν, ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως συγγραφεὺς Σ. Δ. Βυζάντιος¹. Ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν χειρογράφῳ σύγκειται ἐκ στίχων δέκα καὶ ὀκτώ. Τὰς δὲ διαφορὰς τῶν ἐκδεδομένων ὑποδεικνύω ἐν τῇ πέζῃ, τῷ στοιχείῳ Β παρασημαίνων.

Ἐτελεύτησε δὲ ὁ Βασίλειος τῇ 15 Δεκεμβρίου τοῦ 1026 ἔτους, καθ' ἃ Κεδρηνὸς ἱστορεῖ², «ζήσας μὲν ἔτη 70, καὶ τὰ πάντα βασι-

¹ Τόμ. Α', σελ. 361.

² Σύνοψ. Ἱστορ. σελ. 480. Paris.

λεύσας, ἐπὶ χρόνους δὲ 50 τὴν αὐτοκράτορα διθύνας ἀρχήν. Ταφῆναι δὲ παρέκάλεσε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν [Κωνσταντῖνον], ὃν καὶ διὰ δόχον κατέλιπε τῆς ἀρχῆς, ἐν τῷ κατὰ τὸ Ἑβδομον καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ Θεολόγου· ὃ δὴ καὶ γέγονεν».

Ἄλλ' ἐν τοῖς ὑστέροις χρόνοις, ὅτε οἱ Λατῖνοι παρασπόνδως καὶ ληστρικῶς κατέσχον τὴν βασιλίδά πόλιν, οὐ μόνον τὸν τοῦ Θεολόγου ναὸν ἀσεβῶς κατήρειψαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦ μεγαθύμου καὶ ἡρωικοῦ βασιλέως τὸν τάφον βανδαλικῶς ἐτυμβωρύχησαν, καὶ τὸ περιεχόμενον λείψανον εἰς ἐμπαιγμὸν καὶ κατάγελον ἐκεῖ που ἔστησαν. Καὶ ἰδοὺ τί περὶ τούτου διηγεῖται ὁ ἱστοριογράφος Γεώργιος ὁ Παχυμέρης¹.

«Τότε δὲ τινες τῶν οἰκείων τῷ βασιλεῖ [Μιχ. τῷ Παλαιολόγῳ] κατ' ἄνεσιν διατριβῆς ἐξελθόντες ἐπέστησαν τῇ κατὰ τὸ Ἑβδομον τοῦ Θεολόγου μονῇ, ὄνομα μόνον, οὐ σχῆμα σωζούση μονῆς, καὶ τὸν ἐκεῖσε ναὸν εἰσελθόντες, ἡρειμένον καὶ τοῦτον καὶ εἰς θρεμμάτων ἔπαυλιν ὄντα, καὶ τῇδε κάκεισε περιβλεπόμενοι, καὶ τὸ ποτὲ τοῦ ναοῦ κάλλος ἐκ τῶν λειψάνων θαυμάζοντες (ἦσαν δ' οὗτοι οἱ περὶ τὸν Ἰατρόπουλον Δημήτριον καὶ λογοθέτην τότε τῶν οἰκεικῶν) ὄρωσιν αἰφνης κατὰ γωνίαν ἰστάμενον ἀνδρὸς πάλαι τεθνεώτος λείψανον, ὀλόκληρον καὶ τὸ πᾶν ὀλομελές, γυμνὸν ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς. Εἶχε δὲ καὶ ἐπὶ στόματος καλὰ μὴν ποιμενικῆς σύριγγος, εἰς χλεῦνη τινῶν οὕτω ποιησάντων, οἷς ἔμελλε θρεμμάτων. Ὡς δ' ἰδόντες ἐθαύμαζον μὲν τὴν τοῦ λειψάνου ὀλομέλειαν, διηπόρουν δὲ οὐτινος ἂν καὶ εἴη ὁ πεπηγὸς ἐκεῖνος καὶ ἔτι εἰς σῶμα συνιστάμενος χοῦς, ὄρωσιν ἐκ δεξιῶν τὸ κενήριον, καὶ ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένους στίχους δηλοῦντας τὸν κείμενον. Ἦν οὗτος, ὡς ἐδήλου τὰ γράμματα, ὁ Βουλγαροκτόνος Βασίλειος. Ὡς δ' ὑποστρέψαντες σφίσι τὸ θεαθὲν τῷ βασιλεῖ προσανέφερον, οἰκτιρίζεται αὐτίκα ὁ βασιλεὺς καὶ πέμψας σηρικὰ χρυσόσημα πέπλα, ἔτι δὲ ἐξαποστείλας τοὺς ὑμνοπόλους σὺν οὐκ ὀλίγοις ἄρχουσιν, ὑπὸ πολλῇ τιμῇ καὶ δορυφορίᾳ, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις ἀνακομίζεται ἐν θήκῃ τιμῆα πρὸς τὸν Γαλατᾶν τὸ λείψανον, κάκει προστάττει τῷ ἀδελφῷ σεβαστοκράτορι ἐνθεῖναι τῇ σφετέρᾳ σκηνῇ τὴν θήκην, πέπλοις τε χρυσοῖς ὑπ' ἀκοιμήτῳ φωτὶ ἐχόμενα τῆς ἐκείνου στρωμνῆς θέντα τιμᾶν τοῖς προσήκουσιν, ἕως ἐκεῖθεν ἀναχωρούντων αὐτῶν εἰς Σηλυβρίαν ἐντίμως καὶ λαμπρῶς μετακομίσαντες ἐν τῇ τοῦ Σωτῆρος καταθεῖναι μονῇ».

¹ Μιχ. Παλαιολ. Β', κα'.

Στίχοι ἐπιτύμβιοι βασιλέως

- Ἄλλοι μὲν ἄλλους¹ τῶν πάλαι βασιλέων
 Αὐταῖς² προαφώρισαν εἰς ταφήν τόπους³.
 Ἐγὼ δὲ Βασιλείος πορφύρας γόνος,
 Ἴσθημι⁴ τύμβον ἐν τόπῳ⁵ γῆς Ἐβδόμου,
 5 Καὶ σαββατίζω τῶν ἀμετρήτων πόρων⁶,
 Οὐς ἐν μάχαις ἔστεργον, οὐς ἐκαρτέρουν.
 Οὐδεὶς γὰρ εἶδεν⁷ ἠρεμοῦν ἐμὸν δόρυ,
 Ἀφ' οὗ βασιλεὺς οὐρανῶν⁸ κέκληκε με
 Αὐτοκράτορα γῆς μέγα⁹ βασιλεῖν.
 10 Ἄλλ' ἀγρυπνῶν ἅπαντα τῆς ζωῆς χρόνον,
 Ῥώμης τὰ τέκνα τῆς Νέας ἐρυόμεν,
 Ποτὲ στρατεῦν ἀνδρικῶς πρὸς Ἑσπέραν,
 Ποτὲ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ὄρους τοὺς τῆς Ἐω,
 Ἴσθῶν τρόπαια πανταχοῦ γῆς μυρία.
 15 Καὶ μαρτυροῦσι ταῦτα Πέρσης, καὶ Σκύθης¹⁰,
 Σὺν οἷς Ἰσμαήλ, Ἀβασγός, Ἴβηρ, Ἀραβ.
 Καὶ νῦν ὄρων, ἄνθρωπε, τὸν¹¹ τύμβον,
 Εὐχαῖς ἀμείβον ταῖς ἐμαῖς στρατηγίαις¹².

Σφράγισμα τοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ.

Βασιλεῖος μέγιστος Βουλγαροκτόνος¹³

Ἐχωρ ἀδελφὸν δεσπότην Κωνσταντινον.

I. ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ.

¹ Β. ἄλλη.

² Γραπτέον: αὐτοῖς.

³ Β. τόπους προηυτρεπίσαν . . . ξέρονς.

⁴ Β. εἶσιμι.

⁵ Β. μέσῳ.

⁶ Β. τοὺς ἀμ. πόρους.

⁷ Β. οὐκ ἄρ τις εἶδεν (ὀρθότερον δὲ τὸ: εἶδεν).

⁸ Β. βασιλεῖα γὰρ θεός.

⁹ Τὸ χειρόγρ.: μέγα.

¹⁰ Β. Σκύθαι τε Πέρσαι.

¹¹ Χωλαίνει ὁ στίχος, δισυλλάβου λέξεως προδήλως ἐκρυσείσης ἐντεῦθεν· εἴη
 δ' ἂν αὕτη ἢ: ἐμὸν.

¹² Γραπτέον οἶμαι κατ' αἰτιατικὴν: τὰς ἐμαῖς στρατηγίαις.

¹³ Τὸ χειρόγρ.: Βουλγαροχθόνος.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΟΥ ΙΑ' ΤΟΜΟΥ ΤΟΥ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ»

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἀρχαία Φιλολογία. Περί τῆς Εὐριπίδου Ἠλέκτρας μεθ' ἑρμηνείας τινῶν τῆς τραγωδίας χωρίων ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μ. Σακορρά-
φου σ. 82.

Τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ματθαίου τοῦ Καντακουζηνοῦ Λόγοι Δύο ἐκ χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τῆς Βασιλικῆς τοῦ Βερολίνου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σακκελίωτος σ. 265.

Κριτικὰ εἰς Αἰσχίνην, Πλάτωνα, Σοφοκλέα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μ. Σακορράφου σ. 348.

Μεσαιωνικὴ φιλολογία. Ἱστορικαὶ εἰδήσεις περὶ Κουρούτσου-
σμε, ἧτοι περὶ τῶν ἐκκλησιῶν, πατριαρχείων, σχολείων, ἀρχιερατι-
κῶν ἐκλογῶν, αὐθεντικῶν οἰκῶν, κληρῶν, τάφων κλπ. ὑπὸ τοῦ κ.
Β. Α. Μυστακίδου σ. 93, 187, 295, 472, 514.

Συμπλήρωσις τῶν περὶ τοῦ μεγάλου σκευοφύλακος Παλασίου γρα-
φέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σακκελίωτος σ. 163.

Κυπριακὴ διαθήκη τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σακ-
κελίωτος σ. 259.

Ἐπιτόμβιον εἰς Βασίλειον τοῦ Βουλγαροκτόνου ὑπὸ τοῦ κ. Σακ-
κελίωτος σ. 547.

Νεωτέρα Φιλολογία. Νικαρέτη ἢ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀλωῶν, ἐλ-
ληνικὴ κωμῆδία εἰς πρᾶξιν μίαν ὑπὸ Φίληκος Καβαλόττη μεταφρ.
Γ. Ι. Δουρούτη σ. 493.

Νεοελληνικὴ φιλολογία. Ἀξία τῆς μεταφράσεως τῶν ὀμη-
ρικῶν ἐπῶν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐλληνικὴν διάλεκτον ὑπὸ τοῦ κ. Ἀ.
Ποθητοῦ, ἱατροῦ σ. 19.

Μνημόσυον ἐν Ἐρμουπόλει ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Κοραῖ (1833)
ὑπὸ τοῦ κ. Ἀ. Κ. Χ. σ. 165.

Ἰγνατίου πρῶην μὲν Ἄρτης, εἶτα δὲ Οὐγγρο-Βλαχίας μητροπο-
λίτου Λόγος Ἐπιτάφιος εἰς τὸν στρατηγὸν Ἐμμανουὴλ Παπαδό-
πουλον ὑπὸ τοῦ κ. Π. Γ. Ζερλέντη σ. 201.

Γυμνάσιον Ἐρμουπόλεως. Πρακτικὰ κοινοτικῆς ἐν Ἐρμουπόλει συνελύσεως ἀφορώσης τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀ. Χ. σ. 253.

Νεοελληνικὰ Ἀνάλεκτα. Περὶ βιβλίων καὶ περὶ τῆς ζξεως τοῦ ἀναγινώσκειν ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Βικέλα σ. 127.

Περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ὑπὸ τοῦ ἀγ. Κερκύρας Εὐσταθίου σ. 206.

Ἡ Καμπάνα τοῦ χωριοῦ μου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωακείμ Βαλαβάνη σ. 216.

Περὶ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ χειροτονίας ἐπισκ. ὅπου τινὸς τῆς Ἀβύδου ὑπὸ τοῦ κ. Π. Γ. Ζερλέντη σ. 345.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Οἱ νεώσοικοι τῆς Ζέας καὶ τὰ περὶ αὐτοὺς εὐρήματα ὑπὸ τοῦ κ. Ἰακ. Χ. Δραγάτη σ. 109.

Παλαιογραφικὸν Λεύκωμα ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Ε. Διαμαντοπούλου σ. 212.

Παρανοηθεῖσις μαρτυρίας Ἐλεγχος ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σακκελίωνος σ. 428.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὀλίγα περὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Ἀ. Τυπάλδου μετὰ πίνακος σ. 7.

Ἱστορικὰ Σουλίου ὑπὸ Ἰ. Γούση (Σουλιώτου), ὑποστρατήγου σ. 27.

Αὐστριακῶν ἐπιθεσις κατὰ τῆς νήσου Νάξου τῷ 1826 ὑπὸ τοῦ κ. Φερδινάνδου Γιράρδη σ. 74.

Ἱστορικογεωγραφικὴ ὀνοματολογία τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας ὑπὸ τοῦ κ. Ἀν. Χ. Παπαδήμου σ. 89.

Φιλικῶν Ἀπομονομονεῦματα ἐκ τῶν τοῦ Παναγιώτου Σέκερη σ. 214, 350, 490.

Διαμάχη ἐν Νάξῳ Καστριῶν καὶ Νεοχωριτῶν ὑπὸ τοῦ κ. Π. Γ. Ζερλέντη σ. 408.

Ἀνδρέας Θεοτόκης ὑπὸ τοῦ κ. Φραγκίσκου Δε-Μέντου σ. 436.

Σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων πρὸς τὴν βωσικὴν Ἀρχὴν ὑπὸ κ. Κ. Α. Παλαιολόγου σ. 455.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Τὸ νέον εἶδος τῆς κυβερνήσεως ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις καὶ τῇ Ἑλβετίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Emile de Laveleye, μετάφρασις τοῦ κ. Στεφ. Ἀ. Βλαστοῦ σ. 61, 145.

Περὶ μοναχίας ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Ε. Ἡλιοπούλου σ. 169.

Λόγος εἰσιτήριος εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Φιλοσοφίας ὑπὸ τοῦ κ. Μαργαρίτου Εὐαγγελίδου σ. 217, 284.

Ὀνειρον ὑπὸ τῆς κ. Καλλιόπης Κεχαγιᾶ σ. 234.

Ἡ πνευματικὴ κίνησις ἐν τῇ γεωργίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Χασιώτου σ. 334, 370.

Ἡ μήτηρ ὑπὸ τοῦ κ. Ἰγνατίου Μοσχάκη σ. 353.

Τὸ εἰσηγητικὸν σύστημα (Referendum) ὑπὸ τοῦ κ. Emile de Laveleye, μετάφρ. τοῦ κ. Στεφ. Α. Βλαστοῦ σ. 383.

Φιλοσοφικαὶ ἔρευναι ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Α. Βάτιερ σ. 445.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Ἔργασίαι Συλλόγου καὶ τμημάτων σ. 59, 107, 167, 262, 439.

Ἐκθεσις περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων 1886—87 σ. 51.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Παῦλος Λάμπρος ὑπὸ τοῦ κ. Π. Ἰ. Φ. σ. 107.

Νικόλαος Ἰ. Σαρίπολος ὑπὸ Φ. σ. 216.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΤΟΥΤΙΑ ΤΟΜΟΥ ΤΟΥ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ»

Μ. Α. Βάτιερ, Ἰωακείμ Βαλαβάνης, Δημήτριος Βικέλας, Στέφανος Α. Βλαστός, Φερδινάνδος Γιράρδης, Ἰ. Γούσης, Ἰ. Ε. Διαμαντόπουλος, Ἰάκωβος Χ. Δραγάτης, Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης, ὁ Κερκύρας Εὐστάθιος, Περικλῆς Γ. Ζερλέντης, Δ. Ε. Ἡλιόπουλος, Καλλιόπη Κεχαγιᾶ, Φραγκίσκος Δε-Μέντος, Ἰγνάτιος Μοσχάκης, Β. Ἀ. Μυστακίδης, Κ. Α. Παλαιολόγος, Ἀν. Χ. Παπαδήμος, Ἀ. Ποθητός, Ἰωάννης Σακκελίων, Γ. Μ. Σακκόραφος, Π. Σέκερης, Ἰ. Ἀ. Τυπάλδος, Π. Ἰ. Φ., Σπυρίδων Χασιώτης, Ἀ. Κ. Χούμης.